

Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski
Fundacja Rozwoju Samorządności i Prasy Lokalnej
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

**KOMPETENCJE
ADMINISTRACJI PUBLICZ-
NEJ
W ZAKRESIE REHABILITACJI
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
*W ZWIĄZKU
Z REFORMĄ USTROJOWĄ PAŃSTWA*
PORADNIK**

KRAKÓW 1999

Seria wydawnicza:
Poradniki i materiały dla samorządu terytorialnego

Przewodniczący Rady Programowej:
Kazimierz Barczyk

Kolegium redakcyjne:
Paweł Stańczyk (przewodniczący), Maciej Korcuć, Wiesław Misztal,
Tomasz Pęcherz,

Korekta i przygotowanie:
Bartosz Lipszyc.

Adres redakcji;
ul. Mikołajska 4, 31 - 027 Kraków
tel. (012) 421 30 15, 421 33 15
Nr konta:

Fundacja Rozwoju Samorządności i Prasy Lokalnej
BPH III o/Kraków 10601406 - 320000221150

Publikacja powstała dzięki dofinansowaniu ze środków Małopolskiego
Oddziału Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

ISBN 83-87853-30-5

Redakcja tomu "Poradnik. Kompetencje organów administracji publicznej
w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych,
w związku z reformą ustrojową państwa":

Tomasz Pęcherz, Paweł Stańczyk, Wiesław Misztal

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne - Kazimierz Barczyk..... 5

Część I

<i>Kompetencje organów administracji publicznej w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych</i>	7
I. Jednostki samorządu terytorialnego	9
a) Gmina	9
b) Powiat	14
c) Województwo.....	16
II. Organy administracji rządowej	18

Część II

<i>Przykładowe uchwały, rozwiązania oraz informacje związane z działalnością organów administracji samorządowej na rzecz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych</i>	21
--	----

Część III

<i>Rozporządzenia wykonawcze</i>	131
1. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 1999r. w sprawie szczegółowych zasad powoływania i odwoływania oraz sprawowania nadzoru nad zespołami orzekającymi o stopniu niepełnosprawności, zakresu ich działania, a także zakresu ich współdziałania z organami administracji rządowej organami jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. 1999 r. Nr 8 poz. 72)	132
2. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 13 stycznia 1999 r. w sprawie zlecania przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych organizacjom pozarządowym oraz jednostkom samorządu terytorialnego zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej (Dz. U. 1999 r. Nr 7 poz. 58)	134

3. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1996 r. w sprawie rodzajów specjalistycznych usług opiekuńczych oraz kwalifikacji osób świadczących takie usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zasad i trybu ustalaniai pobierania opłat za te usługi, jak również warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat (Dz. U. 1997 r. Nr 2 poz. 12 z późn. zm.). 146

Szanowni Państwo!

Poradnik, który oddajemy w Państwa ręce, jest przede wszystkim rezultatem licznych sugestii kierowanych do Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Małopolski oraz Fundacji Rozwoju Samorządności i Prasy Lokalnej przez środowiska samorządu terytorialnego. Publikacja ta jest również wynikiem analizy problematyki rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem roli jednostek samorządu terytorialnego jako podmiotów odpowiedzialnych w pierwszym rzędzie za zaspokajanie zbiorowych potrzeb członków lokalnych społeczności.

Wychodząc naprzeciw Państwa postulatowi eksperci Fundacji i Stowarzyszenia opracowali niniejszą publikację dotyczącą tematyki rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Książka ukazała się dzięki finansowemu wsparciu Małopolskiego Oddziału Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Z dotychczasowych doświadczeń oraz zgromadzonych informacji wynika, że działania na rzecz osób niepełnosprawnych podejmowane przez gminy nie były nazbyt urozmaicone. Szerszy zasięg miały działania innych jednostek samorządu terytorialnego, które po przyjęciu dokumentów kierunkowych były w stanie wspierać lub przynajmniej koordynować działania na rzecz osób niepełnosprawnych w sposób bardziej zorganizowany. Niewątpliwie zatem istnieje potrzeba wskazania rozwiązań wzorcowych, które z pewnością pomogą gminom w opracowaniu całościowego programu pomocy osobom niepełnosprawnym, ułatwiając im tym samym proces rehabilitacji i readaptacji społecznej.

W zasadniczej części publikacji przedstawione zostały przykłady uchwał podejmowanych przez organy gminy, tudzież współpracujące z nimi organizacje oraz informacje o sposobach rozwiązywania proble-

matyki rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Ponadto, tytułem przykładu, zamieszczone zostały dokumenty opracowane i przyjęte przez organy powiatów i województw samorządowych, które niejednokrotnie uczyniły z działań na rzecz osób niepełnosprawnych jeden z priorytetów polityki w powiecie lub regionie.

W ostatniej części poradnika zamieszczony został, w celu kompletnego ujęcia rozważanej problematyki, wzór wniosku o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Wreszcie dodać należy, że szereg informacji dotyczących zadań administracji publicznej w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych znajdują Państwo w drugiej publikacji, zatytułowanej „Kompetencje organów administracji publicznej w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych, w związku z reformą ustroju państwa”.

Kazimierz Barczyk

Przewodniczący
Stowarzyszenia Gmin
i Powiatów Małopolski

Część I

Kompetencje organów administracji publicznej w zakresie reha- bilitacji osób niepełnosprawnych

I

Jednostki samorządu terytorialnego

Gmina

Kompetencje gminy podobnie jak innych jednostek samorządu terytorialnego w zakresie rehabilitacji, a w szerszym ujęciu pomocy osobom niepełnosprawnym określają zasadniczo dwie ustawy łącznie z wydanymi do nich przepisami wykonawczymi. Są to ustawy:

- z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 1997 r. Nr 123 poz. 776 z późn. zm.),
- z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 1998 r. Nr 64 poz. 414 z późn. zm.).

W pierwszej kolejności jednak wskazać należy na zapis art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 1996 r. Nr 13 poz. 74 z późn. zm.), na podstawie którego do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, nie zastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. W szczególności zaś, w myśl art. 7 ust. 1, zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy.

Przekazane informacje jasno wskazują, że brak w chwili obecnej bardziej rozbudowanych programów i strategii działań gmin na rzecz osób niepełnosprawnych. Z reguły inicjatywa ta przejawia się w działaniach opartych na przepisach ustawy o pomocy społecznej. Ponadto popularną formą działań na rzecz niepełnosprawnych jest przeznaczanie określonych kwot w budżetach gmin na inwestycje bezpośrednio lub pośrednio służące tym osobom. Niewątpliwie w większości przypadków są to jednak sumy stosunkowo niskie, a całą pewnością niewystarczające. Tytułem przykładu dominujących form działalności samorządu gminnego na rzecz osób niepełnosprawnych wymienić należy:

- tworzenie warsztatów terapii zajęciowej wraz z ich doposażeniem w sprzęt oraz bieżącym remontami,
- dofinansowanie (rzadziej sfinansowanie) obiektów do rehabilitacji ruchowej częstokroć połączonych funkcjonalnie z bazą sportową dla osób pełnosprawnych,

- oddawanie w użyczenie nieruchomości gruntowych (budynkowych) służących do wykonywania zadań na rzecz osób niepełnosprawnych przez organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia),
- inne ulgi przy wynajmowaniu pomieszczeń i lokali służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych,
- modernizacja chodników (ciągów komunikacyjnych - schody, podjazdy, windy) poprzez likwidację barier komunikacyjnych,
- zakup specjalistycznych samochodów służących do przewozu osób niepełnosprawnych,
- organizacja integracyjnych placówek oświatowych,
- dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie wypoczynku połączonego z rehabilitacją ruchową dla osób niepełnosprawnych (głównie dzieci).

Jedną z najpopularniejszych form działalności gmin na rzecz osób niepełnosprawnych jest likwidacja barier komunikacyjnych. Dotyczy to najczęściej chodników, obiektów użyteczności publicznej, takich jak: budynki urzędów, szkoły, przedszkola, budynki służby zdrowia, obiekty sportowe - baseny, sale gimnastyczne.

Przechodząc do przedstawienia szczegółowych kompetencji gminy w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych oraz udzielania im innej jeszcze pomocy wskazać należy w pierwszej kolejności na przepis art. 3 pkt 6 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym pomocy społecznej na zasadach określonych w ustawie udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu m. in. niepełnosprawności. Wśród regulacji ww. ustawy, określających kompetencje gminy, wskazać należy w szczególności na przepisy:

- 1) art. 10 ust. 1 - do zadań własnych z zakresu pomocy społecznej, realizowanych przez gminy, należą:
 - a) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych celowych,
 - b) przyznawanie pomocy rzeczowej,
 - c) przyznawanie pomocy w naturze na ekonomiczne usamodzielnienie,
 - d) przyznawanie i wypłacanie zasiłków i pożyczek na ekonomiczne usamodzielnienie,
- 2) art. 10 ust. 2 pkt 2 - do zadań własnych z zakresu pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym, realizowanych przez gminy, należy świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania,
- 3) art. 11 - zadania zlecone gminie obejmują m. in.:

- a) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, renty socjalnej, przysługujących dodatków do świadczeń,
- b) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych, gwarantowanych okresowych i specjalnych okresowych,
- c) świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych, przysługujących na podstawie przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,
- 4) art. 18 ust. 1 - gmina przyznaje pomoc w formie usług opiekuńczych, które obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości również zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Gmina ustala zakres tych usług oraz określa, w drodze uchwały, szczegółowe zasady przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z zastrzeżeniem ust. 5, oraz szczegółowe zasady częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Szczegółowo zasady organizacji usług opiekuńczych określa, zamieszczone w zbiorze niniejszym, rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1996 r. w sprawie rodzajów specjalistycznych usług opiekuńczych oraz kwalifikacji osób świadczących takie usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zasad i trybu ustalania i pobierania opłat za te usługi, jak również warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat (Dz. U. 1997 r. Nr 2 poz. 12 z późn. zm.),
- 5) art. 24 ust. 1 - gmina może udzielać pomocy mającej na celu ekonomiczne usamodzielnienie osoby lub rodziny. Świadczenia w celu ekonomicznego usamodzielnienia mogą być przyznawane w naturze lub w formie pieniężnej,
- 6) art. 25 - niepełnosprawnym mającym ograniczone możliwości poruszania się lub komunikowania się z otoczeniem udziela się pomocy w ramach pracy socjalnej w celu umożliwienia im pełnienia społecznie aktywnej roli i integracji ze środowiskiem. W szczególności może to polegać na pomocy w uzyskaniu i korzystaniu ze środków łączności oraz przekazu informacji, jak również w przystosowaniu mieszkań do ograniczeń wynikających z ich niepełnosprawności. Gmina i powiat współpracują z organizacjami społecznymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi, fundacjami, stowarzyszeniami, pracodawcami oraz osobami fizycznymi i prawnymi w celu udzielania pomocy i doprowadzenia do integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem. Osoby niepełnosprawne lub osoby z dzieckiem niepełnosprawnym mają prawo do załatwiania swoich spraw poza kolejnością,

7) art. 27 ust. 1 - zasiłek stały przysługuje osobie zdolnej do pracy, lecz nie pozostającej w zatrudnieniu ze względu na konieczność sprawowania opieki nad dzieckiem wymagającym stałej pielęgnacji, polegającej na bezpośredniej, osobistej pielęgnacji i systematycznym współdziałaniu w postępowaniu leczniczym, rehabilitacyjnym oraz edukacyjnym, jeżeli dochód rodziny nie przekracza dwukrotnego dochodu określonego zgodnie z art. 4, a dziecko jest uprawnione do zasiłku pielęgnacyjnego,

8) art. 27 ust. 4 - zasiłek stały wyrównawczy przysługuje osobie:

a) samotnej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub inwalidztwa, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego, określonego w art. 4 ust. 1,

b) całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub inwalidztwa, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie, jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie określonego w art. 4 ust. 1,

9) art. 27a ust. 1 - renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu inwalidztwa powstałego przed ukończeniem 18 roku życia, niezależnie od dochodu, z zastrzeżeniem ust. 5. Prawo do renty socjalnej przysługuje również osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu inwalidztwa powstałego w trakcie nauki w szkole ponadpodstawowej lub w szkole wyższej, przed ukończeniem 25 roku życia, a także w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej, niezależnie od dochodu, z zastrzeżeniem ust. 5,

10) art. 31 ust. 1 - zasiłek okresowy z pomocy społecznej może być przyznany osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód rodziny nie przekracza kryterium dochodowego osoby lub rodziny ustalonego zgodnie z art. 4 ust. 1, a dochody oraz posiadane zasoby pieniężne nie wystarczają na zaspokojenie ich niezbędnych potrzeb, w szczególności ze względu na m. in. niepełnosprawność,

11) art. 31b - opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 - 3 do realizacji zadań pomocy społecznej zleconych gminie tworzy się jednostki organizacyjne - ośrodki pomocy społecznej. Ośrodek pomocy społecznej realizuje zadania zlecone gminie zgodnie z ustaleniami przekazywanymi w tej sprawie przez wojewodę. Ośrodki pomocy społecznej realizują również zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej, chyba że gmina postanowi inaczej. Ośrodek pomocy społecznej wykonuje zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej zgodnie z ustaleniami rady gminy.

Na gruncie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 1997 r. Nr 123 poz. 776 z późn. zm.) kompetencje gminy ulegają pewnemu zawężeniu w stosunku do zadań przewidzianych w tej ustawie w odniesieniu do samorządu powiatu i województwa oraz administracji rządowej. Przepisy tej ustawy definiują pojęcie rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Zgodnie z art. 7 ust. 1 rehabilitacja osób niepełnosprawnych oznacza zespół działań, w szczególności organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych, zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej. Cel w postaci rehabilitacji społecznej realizowany jest przede wszystkim przez:

- 1) wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej,
- 2) wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych,
- 3) likwidację barier, w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji,
- 4) kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

Spośród zadań w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych, przewidzianych do realizacji przez gminy, wymienić należy w szczególności:

- 1) art. 29 ust. 1 - tworzenie wyodrębnionych organizacyjnie i finansowo jednostek posiadających status zakładu aktywności zawodowej,
- 2) realizacja zadań określonych w art. 36 ust. 1, a w szczególności w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 13 stycznia 1999 r. w sprawie zlecenia przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych organizacjom pozarządowym oraz jednostkom samorządu terytorialnego zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej (Dz. U. 1999 r. Nr 7 poz. 58).

Spośród innych przepisów określających prawa osób niepełnosprawnych, których realizacja uzależniona jest również od działalności gminy, wymienić należy:

- rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 14 grudnia 1994 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 1999 r. Nr 15 poz. 140 z późn. zm.). Przepisy rozporządzenia ustanawiają w wielu miejscach obowiązek

uwzględnienia, w projektach realizowanych inwestycji budowlanych, rozwiązań ułatwiających, a niejednokrotnie umożliwiających poruszanie się osób niepełnosprawnych. Unormowania te są szczególnie istotne w zakresie usuwania barier komunikacyjnych w budynkach użyteczności publicznej,

- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 sierpnia 1992 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny w szkołach i placówkach publicznych (Dz. U. 1992 r. Nr 65 poz. 331 z późn. zm.). Regulacje te są istotne z punktu widzenia gminy jako podmiotu prowadzącego szkoły. Przepis § 15 stanowi, że stanowiska pracy powinny być dostosowane do psychofizycznych, a zwłaszcza antropometrycznych warunków uczniów. Ponadto w warsztatach szkół dla młodzieży niepełnosprawnej (głusi, niewidomi, z uszkodzeniem narządów ruchu itp.) stanowiska pracy powinny być dostosowane do wymagań uwzględniających inwalidztwo.

Powiat

Podobnie jak w przypadku gminy kompetencje powiatu w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych zostały określone w ustawach:

- z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 1998 r. Nr 64 poz. 414 z późn. zm.),

- z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 1997 r. Nr 123 poz. 776 z późn. zm.).

W pierwszej z ustaw zadania powiatu dotyczą:

- 1) opracowywania powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, udzielania informacji o prawach i uprawnieniach, organizowania specjalistycznego poradnictwa - art. 10a pkt 2, 3 i 4,
- 2) organizowania i zapewniania funkcjonowania powiatowych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - art. 11a pkt 1,
- 3) tworzenia i utrzymywania powiatowego centrum pomocy rodzinie i zapewniania środków na wynagrodzenia pracowników realizujących zadania określone w art. 11a pkt 1 - 6,
- 4) współpraca z organizacjami społecznymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi, fundacjami, stowarzyszeniami, pracodawcami oraz osobami fizycznymi i prawnymi w celu udzielania po-

mocy i doprowadzenia do integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem.

Z kolei na mocy przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 1997 r. Nr 123 poz. 776 z późn. zm.) do kompetencji powiatu należy:

- 1) powoływanie powiatowych zespołów do spraw orzekania o stopniu niepełnosprawności przy powiatowych centrach pomocy rodzinie działających na podstawie odrębnych przepisów - jako organy pierwszej instancji orzekające o stopniu niepełnosprawności - art. 6 ust. 1 i 2,
- 2) udzielanie osobom niepełnosprawnym, zarejestrowanym w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotne lub poszukujące pracy i nie pozostające w zatrudnieniu, pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej - art. 12 ust. 1,
- 3) umarzanie pożyczek, o których mowa w pkt 2,
- 4) udzielanie osobom niepełnosprawnym prowadzącym działalność gospodarczą albo własne lub dzierżawione gospodarstwo rolne, ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, dofinansowania do wysokości 50% oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie tej działalności - art. 13 ust. 1,
- 5) zwrot kosztów zatrudniania osób niepełnosprawnych na zasadach przewidzianych w art. 26 ust. 1 - 2 oraz art. 27 ust. 1 - 2,
- 6) tworzenie wyodrębnionych organizacyjnie i finansowo jednostek posiadających status zakładu aktywności zawodowej - art. 29 ust. 1,
- 7) realizacja przez powiatowe centrum pomocy rodzinie zadań, o których mowa w art. 35a,
- 8) realizacja przez powiatowy urząd pracy zadań, o których mowa w art. 35b,
- 9) przedstawianie Prezesowi Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wniosków do planu finansowego tego Funduszu oraz sprawozdań rzeczowo-finansowych o zadaniach zrealizowanych z otrzymanych z Funduszu środków - art. 35c,
- 10) realizacja zadań określonych w art. 36 ust. 1, a w szczególności w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 13 stycznia 1999 r. w sprawie zlecenia przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych organizacjom pozarządowym oraz jednostkom samorządu terytorialnego zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej (Dz. U. 1999 r. Nr 7 poz. 58),

11) inicjowanie i organizacja szkoleń dla bezrobotnych osób niepełnosprawnych lub innych osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu, a zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy - art. 38 ust. 1.

Środki finansowe na realizację przez samorząd powiatowy zadań przewidzianych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 1997 r. Nr 123 poz. 776 z późn. zm.) przekazywane są na zasadach określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 1999 r. w sprawie algorytmu podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację określonych zadań jednostek samorządu terytorialnego oraz sposobu przedstawiania sprawozdań o wykorzystaniu tych środków (Dz. U. 1999 r. Nr 8 poz. 73).

Województwo

Na gruncie ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 1998 r. Nr 64 poz. 414 z późn. zm.) samorząd województwa:

- 1) sporządza bilans potrzeb i środków w zakresie pomocy społecznej we współpracy z gminami i powiatami oraz opracowuje strategię rozwoju województwa,
- 2) opracowuje i wdraża celowe programy służące realizacji zadań pomocy społecznej i ich dofinansowaniu,
- 3) organizuje kształcenie, w tym prowadzi szkoły służb społecznych oraz szkoli zawodowo kadry pomocy społecznej,
- 4) inspirowuje i promuje nowe rozwiązania w zakresie polityki społecznej, w tym pomocy społecznej,
- 5) powołuje jednostki organizacyjne pod nazwą "regionalny ośrodek polityki społecznej", w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 11b pkt 1 - 4.

Z kolei zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 1997 r. Nr 123 poz. 776 z późn. zm.) do kompetencji samorządowego województwa należą takie sprawy jak:

- 1) podejmowanie przez marszałka województwa decyzji o odroczeniu termin spłaty pożyczki albo umorzeniu jej spłaty w części lub w całości w

przypadkach szczególnie uzasadnionych trudną sytuacją materialną lub losową dłużnika. Decyzję marszałek województwa podejmuje na wniosek tego dłużnika - po zasięgnięciu opinii starosty - art. 12 ust. 5,

2) opiniowanie przez marszałka województwa projektów utworzenia zakładu aktywności zawodowej - art. 29 ust. 1 pkt 4,

3) realizacja zadań polegających w szczególności na:

- opracowywanie wojewódzkich programów dotyczących poprawy warunków życia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych - art. 35 ust. 1 pkt 1,

- opracowywanie wojewódzkich programów pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych - art. 35 ust. 1 pkt 2,

4) realizacja przez zarząd województwa zadań dotyczących:

- opracowania i przedstawienia Pełnomocnikowi do Spraw Osób Niepełnosprawnych planów zadań oraz informacji z prowadzonej działalności,

- współpracy z instytucjami administracji rządowej oraz powiatami i gminami w realizacji właściwych zadań wynikających z ustawy,

- współpracy z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych - art. 35 ust. 2,

5) przedstawianie przez zarząd województwa Prezesowi Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wniosków do planu finansowego tego Funduszu oraz sprawozdania rzeczowo-finansowego o zadaniach zrealizowanych z otrzymanych z Funduszu środków - art. 35c,

6) realizacja zadań określonych w art. 36 ust. 1, a w szczególności w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 13 stycznia 1999 r. w sprawie zlecenia przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych organizacjom pozarządowym oraz jednostkom samorządu terytorialnego zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej (Dz. U. 1999 r. Nr 7 poz. 58),

7) tworzenie i likwidowanie specjalistycznych ośrodków szkoleniowo-rehabilitacyjnych, prowadzących szkolenie osób niepełnosprawnych w celu nauki zawodu, przekwalifikowania lub podwyższenia kwalifikacji - art. 39 ust. 2.

Analogicznie jak w przypadku powiatu środki finansowe na realizację zadań przewidzianych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 1997 r. Nr 123 poz. 776 z późn. zm.) samorząd województwa otrzymuje w wysokości ustalonej na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 1999 r. w sprawie algorytmu podziału środków Pań-

stwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację określonych zadań jednostek samorządu terytorialnego oraz sposobu przedstawiania sprawozdań o wykorzystaniu tych środków (Dz. U. 1999 r. Nr 8 poz. 73).

II

Organy administracji rządowej

Zadania w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych powierzone zostały także organom administracji rządowej. W tym miejscu zaznaczyć należy, że poniższe wyliczenie kompetencji obejmuje zadania wojewody i Pełnomocnika do Spraw Osób Niepełnosprawnych jako najbardziej aktywnych organów administracji rządowej w zakresie działań na rzecz osób niepełnosprawnych.

Ustawa o pomocy społecznej przyznaje wojewodzie kompetencje dotyczące:

- 1) oceny stanu i efektywności pomocy społecznej - art. 12 ust. 1 pkt 1,
- 2) ustalania sposobu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego - art. 12 ust. 1 pkt 2.

Łatwo zauważyć, że zadania wojewody w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych polegają zasadniczo na określaniu pewnych wytycznych dla innych organów silniej angażujących się w działalność określaną mianem pomocy społecznej.

Bardziej rozbudowane kompetencje administracji rządowej - wojewody i Pełnomocnika do Spraw Osób Niepełnosprawnych - występują w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 1997 r. Nr 123 poz. 776 z późn. zm.). Ich pozycja związana jest z realizacją takich uprawnień jak:

- 1) powoływanie i odwoływanie przez wojewodę Wojewódzkich Zespołów do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności - art. 6 ust. 3,

2) realizacja przez Pełnomocnika zadań, które w szczególności obejmują (art. 34 ust. 3):

- opracowywanie projektów programów rządowych dotyczących poprawy warunków życia społecznego i zawodowego osób Niepełnosprawnych oraz koordynacja działań z nich wynikających,
 - określanie kierunkowych założeń polityki zatrudniania, rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
 - ustalanie założeń do rocznych planów rzeczowo-finansowych dotyczących realizacji zadań wynikających z ustawy,
 - koordynowanie i podejmowanie decyzji w sprawach wynikających z niniejszej ustawy, nie zastrzeżonych dla innych organów,
 - sprawowanie merytorycznego nadzoru nad realizacją zadań, o których mowa w ustawie,
 - inicjowanie i koordynowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności i barier utrudniających osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczeństwie,
 - opracowywanie albo opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących zatrudnienia, rehabilitacji oraz warunków życia osób niepełnosprawnych,
 - współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 3) wnioskowanie przez Pełnomocnika do ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego o powołanie i odwołanie członków Krajowej Rady Konsultacyjnej do Spraw Osób Niepełnosprawnych - art. 43 ust. 2,
 - 4) wydawanie przez Pełnomocnika decyzji w sprawach:
 - przyznania statusu zakładu pracy chronionej lub zakładu aktywności zawodowej - art. 30 ust. 1,
 - zwolnienia na czas określony, nie dłużej jednak niż na sześć miesięcy, prowadzącego zakład pracy chronionej od spełnienia warunku, o którym mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 lit. a), w sytuacji, gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 60% osób niepełnosprawnych, a właściwy powiatowy urząd pracy nie może skierować wymaganej liczby osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, posiadających odpowiednie kwalifikacje zawodowe lub nadających się do przekwalifikowania - art. 30 ust. 2,

- utratę przyznanego statusu zakładu pracy chronionej lub zakładu aktywności zawodowej w razie niespełnienia warunków i obowiązków, o których mowa w art. 28 i 33 ust. 1 i 3,

5) żądanie przez Pełnomocnika: informacji o każdej zmianie dotyczącej spełnienia warunków i realizacji obowiązków, o których mowa w art. 28 i 33 ust. 1 i 3, w terminie 14 dni od daty tej zmiany, a także półrocznych informacji, dotyczące spełniania wyżej wymienionych warunków,

6) prawo Pełnomocnika do wnioskowania w każdym czasie o zwoływanie posiedzenia Krajowej Rady Konsultacyjnej do Spraw Osób Niepełnosprawnych - art. 43 ust. 4,

7) sprawowanie przez Pełnomocnika funkcji Prezesa Rady Nadzorczej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - art. 50 ust. 2 pkt 1,

8) wnioskowanie przez Pełnomocnika do Ministra właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego o powołanie i odwołanie członków Rady Nadzorczej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - art. 50 ust. 3 i 4,

9) określanie przez Pełnomocnika kierunkowych założeń polityki zatrudniania, rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w celu ustalenia kryteriów wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - art. 50 ust. 6 pkt 2,

10) wnioskowanie przez Pełnomocnika do Ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego o powołanie i odwołanie Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - art. 51 ust. 1.

W dalszej części publikacji zamieszczone zostały:

- przykładowe rozwiązania w zakresie prawa miejscowego zastosowane w jednostkach samorządu terytorialnego,

- informacje z powiatów i województw na temat realizacji przyznaných tym jednostkom kompetencji,

- kilka aktów wykonawczych szczególnie istotnych z punktu widzenia zadań organów administracji publicznej (w szczególności samorządowej) w ich działalności skierowanej na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych.

Część II

Przykładowe uchwały, rozwiązania oraz informacje związane z działalnością organów administracji samorządowej na rzecz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych

I

Starostwo Powiatowe w Radzynie Podlaskim

Informacje ogólne

W Powiecie Radzyńskim podjęto uchwały w sprawie przyjęcia "Zasad dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych", "Kryteriów zwrotu pracodawcom kosztów poniesionych na organizację nowych lub przystosowanie istniejących stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych, kosztów wynagrodzeń osób niepełnosprawnych zatrudnionych na tych stanowiskach i składek na ubezpieczenie społeczne", "Zasad dofinansowania osobom niepełnosprawnym prowadzącym działalność gospodarczą albo rolniczą, do oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie tej działalności", "Zasad udzielania i umarzania osobom niepełnosprawnym pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rolniczej z PFRON".

Przyjęte zasady i kryteria powstały na podstawie zasad przyjętych uchwałami przez Zarząd PFRON i stanowią ich uszczegółowienie, przez co stały się czytelne i jasne dla wnioskodawców ubiegających się o środki PFRON (zamieszczone w załączeniu materiały zawierają komentarz informujący jakie zmiany zostały wprowadzone przez Radę Powiatu, w porównaniu do zasad przyjętych przez Zarząd PFRON).

Ponadto podpisano porozumienia z gminami z terenu naszego powiatu, urzędem pracy (powiatowe centrum pomocy rodzinie stało się stroną porozumienia w związku z realizacją wszystkich zadań na rzecz osób niepełnosprawnych). Porozumienia dotyczą współpracy w zakresie: promocji w tworzeniu nowych stanowisk pracy, podejmowaniu działalności gospodarczej, ulg podatkowych, zatrudniania i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Podpisanie porozumień miało na celu większą koordynację działań na rzecz osób niepełnosprawnych.

II

ZASADY UDZIELANIA I UMARZANIA OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM POŻY- CZEK Z PFRON NA ROZPOCZĘCIE DZIA- ŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ ALBO ROLNI- CZEJ OBOWIĄZUJĄCE W STAROSTWIE POWIATOWYM W RADZYNIU PODLASKIM

UDZIELANIE POŻYCZEK

Podstawa prawna:

- art. 12 ust. 1 - 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, Dz. U. Nr 160, poz. 1082 oraz z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106 poz. 668, Nr 137, poz. 887, Nr 156, poz. 1019, Nr 162, poz. 1118, poz. 1126),
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 lutego 1995 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania, oprocentowania, spłaty i umarzania pożyczek dla osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 16, poz. 118),
- Uchwała Nr 36/99 Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z dnia 1 lutego 1999 r.

Pożyczki mogą być udzielane przez Starostów w ramach rocznego limitu środków otrzymanych na wyodrębniony rachunek bankowy z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na ten cel, wyliczonych według algorytmu, który zostanie określony przez Radę Ministrów w rozporządzeniu w sprawie podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację określonych zadań samorządu terytorialnego oraz sposobu przedstawiania sprawozdań o wykorzystaniu tych środków wydanym przez Radę Mini-

strów na podstawie art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Spłata pożyczki wraz z oprocentowaniem, zgodnie z art. 46 pkt 7 ww. ustawy stanowi przychód Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W związku z tym środki uzyskane przez Starostę z wpłat rat pożyczek, oprocentowania pożyczek i zwrotu pożyczki w związku z wypowiedzeniem umowy w przypadku niedotrzymania umowy przez pożyczkobiorcę, Starosta będzie zwracał do PFRON.

Definicję przeciętnego wynagrodzenia zawiera art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych - przeciętne wynagrodzenie oznacza przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

§ 1

1. Pożyczkę może otrzymać osoba niepełnosprawna:

- zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna lub poszukująca pracy i nie pozostająca w zatrudnieniu,
- zdolna do prowadzenia planowanej działalności gospodarczej albo rolniczej (pożyczki nie może otrzymać osoba, która posiada orzeczenie lekarza orzecznika ZUS o całkowitej niezdolności do samodzielnej egzystencji; pożyczki na rozpoczęcie działalności rolniczej nie można udzielić osobie, która posiada orzeczenie KRUS o niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym),
- nie korzystająca z pożyczki udzielonej z Funduszu Pracy,
- nie korzystająca do dnia złożenia wniosku z pożyczki udzielonej ze środków PFRON (może być udzielona tylko raz).

2. Pożyczka może być udzielona osobie niepełnosprawnej, na rozpoczęcie działalności:

- wytwórczej, budowlanej, handlowej i usługowej, w rozumieniu przepisów o działalności gospodarczej,
- rolniczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych lub rozszerzenie tej działalności o rodzaj (profil) dotychczas nie prowadzony,

- polegającej na prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych bez względu na formę prawną jej prowadzenia,
 - po raz pierwszy,
 - na wznowienie działalności, jeśli upłynęło co najmniej 6 miesięcy od daty wykreślenia wpisu do ewidencji albo cofnięcia koncesji lub wygaśnięcia obowiązku w podatku rolnym lub obowiązku podatkowego z tytułu prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej,
- pożyczka może być udzielona na działalność o charakterze sezonowym. Informacja - w jakich miesiącach działalność będzie prowadzona powinna mieć swoje odzwierciedlenie w umowie (niezbędna przy ubieganiu się o umorzenie).
- 2a. Pożyczka nie może być udzielona na pokrycie kosztów:
- a) udziału w spółkach,
 - b) związanych z handlem obwoźnym.
3. Osoba niepełnosprawna ubiegająca się o pożyczkę składa Staroście wniosek określający:
- 1) kwotę wnioskowanej pożyczki,
 - 2) rodzaj zamierzonej działalności,
 - 3) kalkulacje wydatków na uruchomienie działalności,
 - 4) szczegółową specyfikację i harmonogram zakupów w ramach wnioskowanej pożyczki,
 - 5) przewidywane koszty i dochody prowadzenia działalności,
 - 6) proponowany okres karencji oraz termin spłaty pożyczki,
 - 7) proponowane formy zabezpieczenia spłaty pożyczki, w szczególności: poręczenie, weksel, hipoteka, zastaw na rzeczach.
- 3a. Do wniosku, o którym mowa w § 1 pkt 3, a którego wzór stanowi załącznik do niniejszych zasad, powinny być dołączone następujące dokumenty:
- kserokopia orzeczenia o niezdolności do pracy, lub o stopniu niepełnosprawności wydanego przez odpowiedni - uprawniony organ,
 - zaświadczenie lekarza medycyny pracy stwierdzające możliwość prowadzenia samodzielnie deklarowanej działalności gospodarczej albo rolniczej,
 - kserokopię dokumentu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe wnioskodawcy,

- zaświadczenie z Ośrodka Pomocy Społecznej o niekorzystaniu z pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej lub oświadczenie wnioskodawcy w tej sprawie,
 - zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy potwierdzające status osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy, nie pozostającej w zatrudnieniu oraz fakt niekorzystania z pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej z Funduszu Pracy,
 - aktualny odcinek renty (w przypadku rentobiorców),
 - zaświadczenie z urzędu skarbowego o nieprowadzeniu działalności gospodarczej w okresie 6 m-cy przed datą złożenia wniosku,
 - oświadczenie wnioskodawcy i jego współmałżonka o ewentualnym zadłużeniu,
 - zaświadczenie z urzędu gminy o wygaśnięciu obowiązku w podatku rolnym (w odniesieniu do działalności rolniczej lub z tytułu prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej) w okresie 6 m-cy przed datą złożenia wniosku.
4. Starosta rozpatruje wnioski według określonych przez siebie procedur, przy czym ma obowiązek powiadomienia wnioskodawcy w formie pisemnej o przyznaniu lub odmowie przyznania pożyczki w terminie nie przekraczającym 30 dni od daty złożenia kompletnego wniosku (wraz z niezbędnymi do jego rozpatrzenia dokumentami).
5. Od odmowy udzielenia pożyczki nie przysługuje odwołanie w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania administracyjnego.
6. Wnioski o udzielenie pożyczki będą oceniane według następującej skali punktowej:
- 1) ocena ekonomiczno-finansową planowanego przedsięwzięcia - 1 - 3 pkt
 - 2) zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy:
 - działalność usługowa i wytwórcza - 5 pkt
 - działalność budowlana - 2 pkt
 - działalność handlowa - 1 pkt
 - 3) wysokość wkładu własnego wnioskodawcy w przedsięwzięcie:
 - ponad 50% całkowitych kosztów przedsięwzięcia - 4 pkt
 - 30 - 50% całkowitych kosztów przedsięwzięcia - 2 pkt
 - poniżej 30% całkowitych kosztów przedsięwzięcia - 1 pkt
 - 4) przygotowanie merytoryczne wnioskodawcy do prowadzenia działalności:

- ukończony kurs przygotowujący do prowadzenia działalności gospodarczej lub posiadany zawód zgodny z zakresem rozpoczynanej działalności gospodarczej - 2 pkt
- staż pracy (co najmniej 3 lata) w zawodzie zgodnym z zakresem rozpoczynanej działalności gospodarczej - 4 pkt
- 5) ocena stanu zdrowia wnioskodawcy umożliwiająca prowadzenie planowanej działalności
 - znaczny stopień niepełnosprawności - 3 pkt
 - umiarkowany stopień niepełnosprawności - 2 pkt
 - lekki stopień niepełnosprawności - 1 pkt
- 6) wiarygodność zabezpieczenia pożyczki:
 - weksel lub zastaw na rzeczach - 1 pkt
 - hipoteka - 2 pkt
 - poręczenie trzech poręczycieli (minimum dochodowe jednego poręczyciela to co najmniej 75% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w gospodarce) - 3 pkt
- 7) szanse wnioskodawcy na podjęcie odpowiedniego zatrudnienia pod kątem sytuacji na lokalnym rynku pracy:
 - osoby posiadające wykształcenie, umiejętności zawodowe o dużym stopniu zapotrzebowania na lokalnym rynku pracy - np. informatyk, prawnik - 1 pkt
 - posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące, zawodowe (zawody, na które brak jest zapotrzebowania na lokalnym rynku pracy) - 3 pkt
 - bez zawodu, ukończony kurs - 5 pkt
- 8) okres oczekiwania na pracę ustalony na podstawie daty rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy
 - do 1 roku - 1 pkt
 - od 1 do 2 lat - 2 pkt
 - powyżej 2 lat - 3 pkt
- 9) osoby, które nie korzystały z pomocy finansowej PFRON otrzymają dodatkowo 1 pkt.

§ 2

1. Kwota udzielonej pożyczki, jej przeznaczenie oraz zabezpieczenie powinny być ustalone z wnioskodawcą w wyniku negocjacji:

- 3) kwota pożyczki nie może przekroczyć trzydziestokrotnego przeciętnego wynagrodzenia, zdefiniowanego w art. 2 pkt 4 ww. ustawy,
 - 4) oprocentowanie pożyczki wynosi 5% udzielonej kwoty, jeżeli pożyczkobiorca spełnia wszystkie warunki umowy,
 - 5) kwotę oprocentowania rozkłada się na cały okres spłaty pożyczki, nie dłuższy jednak niż 48 miesięcy. Na uzasadniony wniosek pożyczkobiorcy (szczególnymi względami społecznymi lub gospodarczymi) okres spłaty może być wydłużony do 54 miesięcy,
 - 6) pożyczkodawca może udzielić karencji w spłacie pożyczki i odsetek od udzielonej kwoty nie przekraczającej 6 miesięcy,
 - 7) niezależnie od formy zabezpieczenia pożyczki, przed podpisaniem umowy przez strony, wymagana jest pisemna zgoda małżonka pożyczkobiorcy (załącznik nr 3 do umowy). Jeżeli zaś pożyczka będzie zabezpieczona w formie poręczenia, wymagana jest dodatkowo pisemna zgoda małżonków poręczycieli (załącznik nr 2 umowy).
2. Starosta zawiera z osobą niepełnosprawną umowę pożyczki w formie pisemnej. Wszelkie zmiany umowy wymagają aneksu, sporządzonego również w formie pisemnej. Wzór umowy pożyczki w załączeniu.
3. Integralną częścią umowy powinien być plan spłaty pożyczki (załącznik nr 1 do umowy).

§ 3

1. Pożyczka może być wypłacona jednorazowo lub w transzach. Wypłata kolejnych transz może być uzależniona od rozliczenia poprzednich jeżeli tak określono w umowie.
2. Wypłata pożyczki lub jej transzy następuje po podpisaniu umowy i dostarczeniu przez pożyczkobiorcę odpowiednio:
 - zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej lub
 - kopii zawiadomienia właściwego urzędu skarbowego o rozpoczęciu prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej lub
 - zaświadczenia z urzędu gminy o podleganiu opodatkowaniu podatkiem rolnym,
 - zaświadczenia o uzyskaniu koncesji (jeżeli planowana działalność wymaga koncesji) lub
 - zaświadczenia o uzyskaniu zezwolenia (jeżeli planowana działalność wymaga zezwolenia),

- dokumentów zabezpieczenia pożyczki hipoteką na nieruchomości, jeżeli hipoteka stanowi zabezpieczenie (co najmniej oświadczenie notarialne o ustanowieniu hipoteki z pokwitowaniem złożenia w sądzie).

3. Dopuszcza się wypłatę pożyczki przed przedstawieniem zaświadczenia o uzyskaniu zezwolenia na wykonywanie krajowego zarobkowego przewozu osób taksówkami osobowymi. Wówczas w umowie należy określić termin dostarczenia tego dokumentu oraz zawrzeć klauzulę, że w przypadku odmowy udzielenia zezwolenia, umową pożyczki będzie rozwiązana w trybie natychmiastowym.

4. Przy rozliczaniu pożyczkobiorcy z wykorzystania pożyczki mogą być brane pod uwagę wyłącznie faktury, rachunki, umowy kupna-sprzedaży itp. z datą wystawienia (zawarcia) po dniu podpisania umowy pożyczki.

5. Przez cały okres trwania umowy starosta ma prawo kontrolowania przebiegu jej realizacji (w tym także umów zawartych do dnia 31.12.1998 r. przez dwóch pełnomocników PFRON w WUP-WOZiRON lub dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy). Negatywne wyniki kontroli powinny stanowić podstawę do wypowiedzenia umowy.

6. Starosta ma prawo wypowiedzieć umowę, w przypadku niedotrzymania nawet jednego z warunków umowy, jeżeli wcześniej pożyczkobiorca nie zwracał się z wnioskiem o jego zmianę poprzez aneksowanie umowy. W przypadku wypowiedzenia umowy pożyczki pożyczkobiorca jest zobowiązany do zwrotu nie spłaconej części pożyczki w okresie nie przekraczającym 90 dni od daty wypowiedzenia umowy wraz z:

- należnymi odsetkami (5%) w przypadkach niezawinionych przez pożyczkobiorcę,

- odsetkami w wysokości 15% od udzielonej kwoty w przypadkach zawinionych przez pożyczkobiorcę.

Przy ustalaniu winy pożyczkobiorcy należy brać pod uwagę przepis art. 472 i następnych ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny.

7. Wszelkie spory wynikające z zawartej umowy rozstrzygane są przez Sądy właściwe dla Starosty.

UMARZANIE POŻYCZEK

Podstawa prawna:

- art. 12 ust. 4 - 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawo-

dowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, Dz. U. Nr 160, poz. 1082 oraz z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106 poz. 668, Nr 137, poz. 887, Nr 156, poz. 1019, Nr 162, poz. 1118, poz. 1126),

- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 lutego 1995 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania, oprocentowania, spłaty i umarzania pożyczek dla osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 16, poz. 118),

- uchwała Nr 36/99 Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z dnia 1 lutego 1999 r.

Art. 12 ust. 4 - 6 mają następujące brzmienie:

4. "Starosta umarza pożyczkę, na wniosek pożyczkobiorcy, do wysokości 50% pod warunkiem prowadzenia działalności gospodarczej albo rolniczej przez okres co najmniej 24 miesiące oraz po spełnieniu pozostałych warunków umowy.

5. W przypadku szczególnie uzasadnioną trudną sytuacją materialną lub losową dłużnika, marszałek województwa, na wniosek tego dłużnika, może po zasięgnięciu opinii starosty - odroczyć termin spłaty pożyczki, albo umorzyć jej spłatę w części lub w całości, jeżeli pożyczka stała się wymagalna.

6. Od decyzji marszałka województwa przysługuje odwołanie do Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych."

Wyżej cytowane przepisy dotyczą umorzenia pożyczki udzielonej ze środków PFRON osobie niepełnosprawnej na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej, na podstawie ustawy z dnia 9 maja 1991 r. o zatrudnianiu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych lub na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, Dz. U. Nr 160, poz. 1082 oraz z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106 poz. 668, Nr 137, poz. 887, Nr 156, poz. 1019, Nr 162, poz. 1118, poz. 1126).

W związku z tymi przepisami, zarówno Marszałek wojewódzka, jak i Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych decyzje podjęte w sprawie umorzenia pożyczki muszą

podawać do wiadomości Staroście, który udzielił pożyczki lub stał się stroną w umowie zawartej przed 1 stycznia 1999 roku, gdyż w przypadku, jeżeli osoba niepełnosprawna nie spłaca pożyczki w ustalonych w umowie terminach, Starosta dochodzi zwrotu pożyczki od poręczycieli lub z innego zabezpieczenia (również na drodze sądowej).

§ 4

1. Osoba niepełnosprawna, której udzielono pożyczkę; na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej może wystąpić do Starosty, z wnioskiem o częściowe jej umorzenie. Wzór wniosku w załączeniu.

2. Złożenie wniosku nie zwalnia pożyczkobiorcy z obowiązków wynikających z umowy, w tym także z dalszego prowadzenia działalności gospodarczej albo rolniczej oraz z wpłat kolejnych rat.

3. Wniosek pożyczkobiorcy może być pozytywnie rozpatrzony przez Starostę jeżeli:

- udokumentowane zostanie prowadzenie działalności gospodarczej albo rolniczej przez okres co najmniej 24 miesięcy (do okresu tego nie są wliczane przerwy w prowadzeniu działalności spowodowane chorobą lub wynikające z działalności sezonowej),

- trakcie trwania umowy spełniane były wszystkie zapisane w niej warunki.

4. Dokumentami potwierdzającymi prowadzenie działalności są:

- zaświadczenie z urzędu skarbowego o wywiązywaniu się z obowiązku podatkowego (dotyczy działalności gospodarczej oraz prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej),

- zaświadczenie z urzędu gminy (dotyczy działalności rolniczej).

5. Przed podjęciem decyzji o umorzeniu pożyczkodawca jest zobowiązany do przeprowadzenia kontroli u pożyczkobiorcy (w miejscu prowadzenia działalności) i sporządzenia protokołu.

6. Starosta zobowiązany jest do powiadomienia wnioskodawcy - w formie pisemnej - o umorzeniu bądź odmowie umorzenia części pożyczki w ciągu 30 dni od daty otrzymania wniosku. Jeżeli termin ten nie zostanie przez Starostę dotrzymany pożyczkobiorca ma prawo wstrzymać się ze spłatą kolejnych rat.

7. W przypadku umorzenia części pożyczki, umorzeniu podlegają również odsetki, jakie przysługiwałyby od tej kwoty. Wzór pisma umarzają-

cego pożyczkę w załączeniu.

8. Starosta może umorzyć do 50% kwoty udzielonej pożyczki, przy czym nie może ona przekraczać części pożyczki nie spłaconej na dzień decyzji o umorzeniu (nie można umorzyć więcej niż pozostało do spłaty).

9. Od odmowy umorzenia części pożyczki nie przysługują odwołanie w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania administracyjnego.

10. Jeżeli wniosek przekracza kompetencje Starosty, powiadamia on wnioskodawcę, że w przypadku szczególnie uzasadnionym trudną sytuacją materialną lub losową dłużnika Marszałek Województwa na wniosek dłużnika, po zaciągnięciu opinii Starosty, może odroczyć albo umorzyć jej spłatę w części lub całości.

11. Od decyzji Marszałka województwa przysługuje, za jego pośrednictwem, odwołanie do Prezesa Zarządu PFRON.

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 5

1. Środki finansowe uzyskane z wpłat:

1) rat pożyczek,

2) oprocentowania pożyczek,

3) zwrotu pożyczek wypowiedzianych,

w przypadku niedotrzymania warunków umowy, Starosta zwraca Państwowemu Funduszowi Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ciągu 14 dni od ostatniego dnia miesiąca, w którym nastąpiła wpłata.

2. Kryteria oraz warunki ustalone w niniejszych zasadach mają zastosowanie do pożyczek udzielonych po 1 stycznia 1999 roku.

Komentarz

Do projektu

Zasady udzielania i umarzania osobom niepełnosprawnym pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rolniczej z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Projekt został opracowany zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych i uchwałą nr 36/99 Zarządu PFRON. Załącznik do

tej uchwały szczegółowo określa procedurę składania wniosków, ich zatwierdzania i rozliczania.

Jest bardzo istotne, aby Starosta opracował szczegółowe kryteria (np. punktową skalę oceny elementów branych pod uwagę przy ocenie wniosków), według których będzie oceniał wnioski i przyznawał osobom niepełnosprawnym pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej. Jest wskazane, aby kryteria te były zatwierdzone przez Radę Powiatu oraz aby były znane wnioskodawcom. Kwestia ta jest szczególnie ważna w przypadku, jeśli środki jakie mogą być przeznaczone na realizację zadania są niewystarczające w stosunku do potrzeb.

W załączniku Nr 1 do uchwały nr 36/99 Zarządu PFRON, zapisy ust. 6 o treści:

"6. Ocena wniosków o udzielenie pożyczki powinna uwzględniać:

- ocenę ekonomiczno-finansową planowanego przedsięwzięcia;
- zapotrzebowanie na lokalnym rynku na usługi/towary, realizowane w ramach planowanej działalności;
- wysokość wkładu własnego wnioskodawcy w przedsięwzięcie;
- przygotowanie merytoryczne wnioskodawcy do prowadzenia działalności;
- ocenę, czy stan zdrowia wnioskodawcy umożliwi prowadzenie planowanej działalności;
- wiarygodność zabezpieczenia pożyczki;
- sytuację na lokalnym rynku pracy oraz szansę wnioskodawcy na podjęcie odpowiedniego zatrudnienia (element ten powinien mieć zasadniczy wpływ przy podejmowaniu decyzji o udzielenie pożyczki)."

zastępuje się w projekcie zapisami, które otrzymują brzmienie:

§ 1 ust. 6

"6. Wnioski o udzielenie pożyczki będą oceniane według następującej skali punktowej:

- 1) ocena ekonomiczno-finansową planowanego przedsięwzięcia - 1 - 3 pkt
- 2) zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy:
 - działalność usługowa i wytwórcza - 5 pkt

- działalność budowlana. - 2 pkt

- działalność handlowa - 1 pkt

3) wysokość wkładu własnego wnioskodawcy w przedsięwzięcie:

- ponad 50% całkowitych kosztów przedsięwzięcia - 4 pkt

- 30 - 50% całkowitych kosztów przedsięwzięcia - 2 pkt

- poniżej 30% całkowitych kosztów przedsięwzięcia - 1 pkt

4) przygotowanie merytoryczne wnioskodawcy do prowadzenia działalności:

- ukończony kurs przygotowujący do prowadzenia działalności gospodarczej lub posiadany zawód zgodny z zakresem rozpoczynanej działalności gospodarczej - 2 pkt

- staż pracy (co najmniej 3 lata) w zawodzie zgodnym z zakresem rozpoczynanej działalności gospodarczej - 4 pkt

5) ocena stanu zdrowia wnioskodawcy umożliwiająca prowadzenie planowanej działalności

- znaczny stopień niepełnosprawności - 3 pkt

- umiarkowany stopień niepełnosprawności - 2 pkt

- lekki stopień niepełnosprawności - 1 pkt

6) wiarygodność zabezpieczenia pożyczki:

- weksel lub zastaw na rzeczach - 1 pkt

- hipoteka - 2 pkt

- poręczenie trzech poręczycieli (minimum dochodowe jednego poręczyciela to co najmniej 75% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w gospodarce) - 3 pkt

7) szanse wnioskodawcy na podjęcie odpowiedniego zatrudnienia pod kątem sytuacji na lokalnym rynku pracy:

- osoby posiadające wykształcenie, umiejętności zawodowe o dużym stopniu zapotrzebowania na lokalnym rynku pracy - np. informatyk, prawnik - 1 pkt

- posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące, zawodowe (zawody, na które brak jest zapotrzebowania na lokalnym rynku pracy) - 3 pkt

- bez zawodu, ukończony kurs - 5 pkt

8) okres oczekiwania na pracę ustalony na podstawie daty rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy

- do 1 roku - 1 pkt

- od 1 do 2 lat - 2 pkt
- powyżej 2 lat - 3 pkt

9) osoby, które nie korzystały z pomocy finansowej PFRON otrzymają dodatkowo 1 pkt."

Zostaje dodany w § 1 ust. 2a, który otrzymuje brzmienie:

"2a. Pożyczka nie może być udzielona na pokrycie kosztów:

- a) udziału w spółce,
- b) związanych z handlem obwoźnym."

Pozostałe zapisy zawarte w załączniku do uchwały PFRON pozostają w projekcie w treści niezmienionej.

III

ZASADY DOFINANSOWANIA TURNUSÓW REHABILITACYJNYCH OBOWIĄZUJĄCE W STAROSTWIE POWIATOWYM W RADZYNIU PODLASKIM

§ 1

Ileć w niniejszych zasadach jest mowa o:

- 1) wnioskodawcy - rozumie się przez to osobę niepełnosprawną występującą o przyznanie środków PFRON z przeznaczeniem na dofinansowanie jej pobytu na turnusie rehabilitacyjnym, a w przypadku osoby niepełnoletniej jej rodziców lub opiekunów prawnych, występujących o przyznanie środków w jej imieniu,
- 2) PCPR lub Powiatowym Centrum - rozumie się przez to Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- 3) PFRON lub Funduszu - rozumie się przez to Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 4) turnusie lub turnusie rehabilitacyjnym - rozumie się przez to turnus rehabilitacyjny, o którym jest mowa w art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 27

sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,

- 5) organizatorze - rozumie się przez to pracodawców prowadzących zakłady pracy chronionej, a także inne jednostki organizacyjne,
- 6) najniższym wynagrodzeniu - rozumie się przez to najniższe wynagrodzenie pracowników określone przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej na podstawie Kodeksu pracy, obowiązujące w dniu 1 stycznia danego roku.

§ 2

1. Dofinansowanie ze środków Funduszu do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym jest dokonywane na podstawie art. 47 ust. 1 pkt. 5 lit. a) ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 z późn. zmianami).
2. Dofinansowanie, o którym mowa w ust. 1, mogą otrzymać:
 - a) osoby w wieku powyżej 16 roku życia, posiadające aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, grupie inwalidzkiej, lub niezdolności do pracy w rolnictwie, lub
 - b) osoby w wieku do ukończenia 16 roku życia, które mają przyznany zasiłek pielęgnacyjny, potwierdzony zaświadczeniem o jego pobieraniu przez rodziców lub prawnych opiekunów, wydanym przez ZUS, zakład pracy, urząd gminy bądź urząd pracy.
3. Osoby wymienione w ust. 2, zwane dalej uczestnikami, kierowane są do uczestnictwa w turnusie na wniosek lekarza (nie obowiązują tu oficjalne druki).
4. Osoby spełniające warunki wymienione w ust. 2 i 3, zainteresowane otrzymaniem dofinansowania do turnusu rehabilitacyjnego ze środków PFRON, składają we właściwym PCPR "Wniosek o przyznanie dofinansowania".
5. Wzór wniosku, o którym mowa w ust. 4, stanowi część A "Wniosku o dofinansowanie ze środków PFRON do pobytu osoby niepełnosprawnej na turnusie rehabilitacyjnym", będącego załącznikiem nr 1 do niniejszych zasad.

§ 3

1. Wnioski, o których mowa w § 2 ust. 4, wraz z oświadczeniem wzór Nr 1 przyjmowane są w siedzibie PCPR.
2. Wnioski, o których mowa w ust. 1, rozpatrywane są w terminie 30 dni od daty ich złożenia.
3. Decyzję o przyznaniu dofinansowania podejmuje Zarząd Powiatu (lub pełnomocnicy powołani przez Zarząd Powiatu).
4. Po podjęciu decyzji w sprawie przyznania dofinansowania ze środków PFRON, PCPR wypełnia część B Wniosku, o którym mowa w § 2 ust. 5 i o decyzji informuje Wnioskodawcę.
5. W przypadku podjęcia pozytywnej decyzji, dotyczącej przyznania dofinansowania ze środków PFRON, PCPR wypełnia ponadto "Oświadczenie PCPR", które stanowi część A druku, będącego załącznikiem nr 2 do niniejszych "Zasad".
6. Osoba niepełnosprawna, która otrzymała dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym ze środków PFRON, w terminie do 30 dni od daty otrzymania decyzji, nie później niż na 21 dni przed rozpoczęciem turnusu, dokonuje wyboru turnusu poprzez wypełnienie: "Informacji o wyborze turnusu", która stanowi część B druku, będącego załącznikiem nr 2 do niniejszych "Zasad".

§ 4

Osoba niepełnosprawna może korzystać z dofinansowania do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym ze środków PFRON tylko jeden raz w roku kalendarzowym.

§ 5

1. Ze środków PFRON przeznaczonych na dofinansowanie uczestnictwa w turnusach, będących w dyspozycji PCPR, mogą korzystać osoby niepełnosprawne posiadające stałe lub tymczasowe, ale nie krótsze niż 6 miesięcy, zameldowanie w miejscowości znajdującej się na obszarze, na którym działa dane PCPR.
2. PCPR jest zobowiązane do sprawdzenia, czy w danym roku osoba nie korzystała już z dofinansowania do turnusu, w przypadku, gdy posiada ona meldunek stały i tymczasowy na terenie różnych powiatów.

§ 6

Środki PFRON na dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych w pierwszej kolejności powinny być przyznawane osobom niepełnosprawnym o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej i nie korzystającym z dofinansowania do turnusu w roku ubiegłym.

§ 7

1. Tylko na wyraźne i uzasadnione zalecenie lekarskie, osobie niepełnosprawnej podczas trwania turnusu przysługuje opiekun, którego pobyt może być dofinansowany ze środków PFRON.
2. Funkcji opiekuna nie może pełnić osoba niepełnosprawna, która w danym roku kalendarzowym korzystała z dofinansowania, jako uczestnik turnusu rehabilitacyjnego.

§ 8

Wysokość dofinansowania ze środków PFRON do turnusu rehabilitacyjnego wynosi:

- 1) dla uczestnika o dochodzie brutto na członka rodziny:
 - a) do 350 zł - 100% najniższego wynagrodzenia,
 - b) powyżej 350 do 500 zł - 75% najniższego wynagrodzenia,
 - c) powyżej 500 zł - 50% najniższego wynagrodzenia,
- 2) dla uczestników zatrudnionych w Zakładzie Pracy Chronionej o dochodzie brutto na członka rodziny:
 - a) do 350 zł - 50% najniższego wynagrodzenia,
 - b) powyżej 350 do 500 zł - 40% najniższego wynagrodzenia,
 - c) powyżej 500 zł - 25% najniższego wynagrodzenia,
- 3) dla uczestników wymienionych w § 8 ust. 1 pkt 1 lit. b) i c) ustalone dofinansowanie zwiększa się:
 - a) o 15% najniższego wynagrodzenia osobom o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz osobom wymienionych w § 2 ust. 2 lit. b) [osoby w wieku do ukończenia 16 roku życia, które mają przyznany zasiłek pielęgnacyjny],
 - b) o 10% najniższego wynagrodzenia osobom o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,

4) ustala się następujące warunki dofinansowania opiekunów uczestników turnusu:

- a) 80% najniższego wynagrodzenia w przypadku opieki nad uczestnikiem, któremu zostało przyznane dofinansowanie w wysokości 100%,
- b) w każdym innym przypadku dofinansowanie opiekuna zostaje pomniejszone o 10% przyznanego dofinansowania uczestnikowi turnusu.

§ 9

Dofinansowanie do pobytu na turnusie ze środków PFRON może być wykorzystane jedynie przez osobę, której zostało ono przyznane.

§ 10

1. Organizatorami turnusów mogą być osoby prawne, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, a także jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej.
2. Organizatorzy informują PCPR i osoby niepełnosprawne o organizowanych przez siebie turnusach.
3. Po dokonaniu wyboru turnusu przez uczestnika, przekazuje on Organizatorowi wypełnioną "Informację o wyborze turnusu", której wzór stanowi część B druku, będącego załącznikiem nr 2 do niniejszych "Zasad".
4. Organizator turnusu wypełnia "Oświadczenie organizatora turnusu", którego wzór stanowi część C druku, będącego załącznikiem nr 2 do niniejszych "Zasad" i przekazuje do właściwego PCPR.
5. PCPR przekazuje Organizatorowi środki PFRON na dofinansowanie kosztów pobytu osób niepełnosprawnych oraz ich opiekunów na turnusie, nie później niż na 14 dni przed datą rozpoczęcia turnusu, pod warunkiem otrzymania wypełnionego druku, o którym mowa w ust. 4.
6. W terminie do 21 dni po zakończeniu turnusu, Organizator przesyła do właściwego PCPR "Informację o przebiegu turnusu rehabilitacyjnego", na formularzu, którego wzór stanowi załącznik nr 3 do niniejszych "Zasad".
7. Informacja, o której mowa w ust. 6 jest sporządzona odrębnie dla każdego uczestnika, korzystającego z dofinansowania ze środków PFRON.

§ 11

1. Turnusy rehabilitacyjne, w których biorą udział osoby niepełnosprawne, korzystające z dofinansowania ze środków PFRON, odbywają się w grupach zorganizowanych, liczących nie mniej niż 10 uczestników. Do liczby tej zalicza się także uczestników turnusu, nie korzystających z dofinansowania ze środków PFRON.
2. Czas trwania turnusu nie może być krótszy niż 14 dni.
3. Program turnusu powinien zawierać elementy rehabilitacji, odpowiedniej do rodzajów schorzeń osób niepełnosprawnych przebywających na turnusie oraz obejmować zajęcia kulturalno-oświatowe i sportowo-rekreacyjne wspomagające rehabilitację społeczną.

§ 12

Turnusy rehabilitacyjne, w których biorą udział osoby niepełnosprawne korzystające z dofinansowania ze środków PFRON, nie mogą odbywać się poza granicami kraju oraz w miejscach zamieszkania uczestników.

§ 13

1. W skład kadry każdego turnusu wchodzi kierownik turnusu, który jest odpowiedzialny za przebieg turnusu.
2. Kierownik turnusu powinien posiadać co najmniej średnie wykształcenie i udokumentowane doświadczenie w pracy z osobami niepełnosprawnymi lub posiadać specjalistyczne wykształcenie wyższe.
3. Osoby niepełnosprawne oraz ich opiekunowie wyjeżdżający na turnus rehabilitacyjny jako uczestnicy, nie mogą pełnić na turnusie roli kadry.
4. W czasie trwania turnusu Organizator umożliwia uczestnikom korzystanie z opieki lekarskiej.
5. W czasie trwania turnusu, uczestnicy powinni mieć dwukrotnie przeprowadzone badania lekarskie (na początku i na końcu turnusu), a wyniki tych badań należy przedstawić na druku: "Informacje o stanie zdrowia uczestnika turnusu", której wzór stanowi załącznik nr 4 do niniejszych "Zasad".

1. PCPR powiadamia osoby niepełnosprawne mieszkające na jego terenie (np. poprzez informacje na tablicach ogłoszeń, media lokalne), o możliwości uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych i ich dofinansowaniu ze środków PFRON.
2. Na prośbę osoby niepełnosprawnej, PCPR udostępnia możliwie szeroki wykaz organizatorów turnusów rehabilitacyjnych.
3. PCPR ma prawo do kontrolowania przebiegu turnusów m. in. w zakresie: programów, kadry, obiektów i ich wyposażenia, stosownie do rodzajów schorzeń.
4. Organizator ma obowiązek przechowywania dokumentów, dotyczących przebiegu turnusu przez okres 5 lat.

Komentarz

Do projektu

Zasady dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych

Projekt został opracowany zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych i uchwałą nr 31/99 Zarządu PFRON. Załącznik do tej uchwały szczegółowo określa procedurę składania wniosków, ich zatwierdzania i rozliczania.

W załączniku do uchwały nr 31/99 Zarządu PFRON, zapisy § 8 ust. 1 o treści:

"Wysokość dofinansowania ze środków PFRON do turnusu rehabilitacyjnego może wynosić

- dla uczestnika od 50% do 100% najniższego wynagrodzenia,
 - dla uczestnika zatrudnionego w Zakładzie Pracy Chronionej od 25% do 50% najniższego wynagrodzenia,
 - dla niezbędnego opiekuna od 40% do 80% najniższego wynagrodzenia, przy czym nie może ono przekraczać wysokości dofinansowania podopiecznego uczestnika.",
- zastępuje się w projekcie zapisami, które otrzymuje brzmienie:

1. Wysokość dofinansowania ze środków PFRON do turnusu rehabilitacyjnego może wynosić:

- 1) dla uczestnika o dochodzie brutto na członka rodziny:
 - a) do 350 zł - 100% najniższego wynagrodzenia,
 - b) powyżej 350 do 500 zł - 75% najniższego wynagrodzenia,
 - c) powyżej 500 zł - 50% najniższego wynagrodzenia
- 2) dla uczestników zatrudnionych w Zakładzie Pracy Chronionej o dochodzie brutto na członka rodziny:
 - a) do 350 zł - 50% najniższego wynagrodzenia,
 - b) powyżej 350 do 500 zł - 40% najniższego wynagrodzenia,
 - c) powyżej 500 zł - 25% najniższego wynagrodzenia,
- 3) dla uczestników wymienionych w § 8 ust. 1 pkt 1 lit. b) i c) ustalone dofinansowanie zwiększa się:
 - a) o 15% najniższego wynagrodzenia osobom o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz osobom wymienionych w § 2 ust. 2 lit. b (osoby w wieku do ukończenia 16 roku życia, które mają przyznany zasiłek pielęgnacyjny)
 - b) o 10 % najniższego wynagrodzenia osobom o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
- 4) ustala się następujące warunki dofinansowania opiekunów uczestników turnusu:
 - a) 80% najniższego wynagrodzenia w przypadku opieki nad uczestnikiem, któremu zostało przyznane dofinansowanie w wysokości 100%,
 - b) w każdym innym przypadku dofinansowanie opiekuna zostaje pomniejszone o 10% przyznanego dofinansowania uczestnikowi turnusu."

Ponadto wymaga rozstrzygnięcia przez Radę Powiatu zapis § 3 ust. 3 projektu: "Decyzję o przyznaniu dofinansowania podejmuje Zarząd Powiatu lub pełnomocnicy powołani przez Zarząd Powiatu."

Pozostałe zapisy zawarte w załączniku do uchwały PFRON pozostają w projekcie w treści niezmienionej.

IV STAROSTWO POWIATOWE W RADZYNIU PODLASKIM

ZASADY DOFINANSOWANIA OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM PROWADZĄCYM DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ ALBO ROLNICZĄ DO OPROCENTOWA- NIA KREDYTU BANKOWEGO ZACIĄGNIĘTEGO NA KONTYNUOWANIE TEJ DZIAŁALNOŚCI

Podstawa prawna:

- art. 13 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776; Dz. U. Nr 160, poz. 1082 oraz z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106, poz. 668, Nr 137, poz. 887, Nr 156, poz. 1019, Nr 162, poz. 1118, poz. 1126),

- uchwała Nr 36/99 Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z dnia 1 lutego 1999 r.

Dofinansowanie do oprocentowania kredytów bankowych zaciągniętych przez osoby niepełnosprawne na kontynuowanie działalności gospodarczej albo rolniczej może być dokonane przez Starostę ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych otrzymanych na ten cel na wyodrębniony rachunek bankowy, wyliczonych według algorytmu, który zostanie określony przez Radę Ministrów w rozporządzeniu w sprawie algorytmu, podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację zadań samorządu terytorialnego oraz sposobu przedstawiania sprawozdań o wykorzystaniu tych środków, wydanym na podstawie art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Art. 13 ma następujące brzmienie:

1. Osoba niepełnosprawna prowadząca działalność gospodarczą albo własne lub dzierżawione gospodarstwo rolne może otrzymać, ze środków

Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, dofinansowanie do wysokości 50% oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie tej działalności, jeżeli:

3) nie korzystała z pożyczki, o której mowa w art. 12 ust. 1, lub
4) taka pożyczka została spłacona albo w całości umorzona.

2. Dofinansowanie następuje na podstawie umowy zawartej przez Starostę z osobą, o której mowa w ust. 1."

1. O dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego może ubiegać osoba niepełnosprawna, która:

- prowadzi działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 41 poz. 324 z późn. zm.) albo prowadzi własne lub dzierżawione gospodarstwo rolne,

- posiada orzeczenie o niepełnosprawności wydane przed 1 września 1997 r. przez KIZ, lub orzeczenie o niezdolności do pracy wydane po 1 września 1997 r. przez lekarza orzecznika ZUS, lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane przez zespół orzekający o stopniu niepełnosprawności, które będzie ważne w trakcie trwania umowy o dofinansowanie,

- nie korzystała z pożyczki ze środków PFRON na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej lub taka pożyczka została spłacona albo w całości umorzona (nastąpiło pełne rozliczenie umowy),

- otrzymała kredyt na kontynuację działalności gospodarczej albo prowadzenie własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego,

- nie posiada zaległości w zobowiązaniach wymagalnych wobec PFRON,

- prowadzi działalność gospodarczą albo własne lub dzierżawione gospodarstwo rolne od co najmniej jednego roku od daty złożenia wniosku.

2. Dofinansowaniem może być objęte oprocentowanie kredytu inwestycyjnego lub obrotowego, udzielonego w złotych lub walutach obcych (po przeliczeniu według kursu obowiązującego w dniu złożenia wniosku o dofinansowanie).

3. Dofinansowanie nie może być udzielone do oprocentowania kredytu bankowego, zaciągniętego na kontynuację działalności polegającej na wytwarzaniu wyrobów przemysłu paliwowego, tytoniowego, spirytusowego, winiarskiego, piwowarskiego, a także pozostałych wyrobów

alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,5% oraz wyrobów z metali szlachetnych albo z udziałem tych metali lub handlu tymi wyrobami.

4. Dofinansowanie może być udzielone do oprocentowania kredytu bankowego, zaciągniętego na kontynuację prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej w rozumieniu przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

5. Dofinansowanie może być udzielone osobie niepełnosprawnej, będącej pracodawcą z którą podpisana została umowa o dokonanie zwrotu kosztów związanych z organizacją nowych miejsc/stanowisk pracy, czy też z zatrudnieniem osób niepełnosprawnych (na podstawie art. 26 lub 27 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych bądź ustawy z dnia 9 maja 1991 r. o zatrudnianiu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych) - pod warunkiem, że wywiązuje się z warunków umowy.

6. Dofinansowanie może być udzielone kredytobiorcy raz w roku kalendarzowym i do jednego kredytu bankowego, niezależnie kiedy był on zaciągnięty.

7. Dofinansowaniem może być objęte oprocentowanie przypadające do zapłaty po dniu zawarcia umowy pomiędzy Starostą a osobą niepełnosprawną do końca roku kalendarzowego.

8. Dopuszcza się możliwość podjęcia decyzji o przyznaniu dofinansowania do oprocentowania kredytu bankowego na podstawie umowy zawartej pomiędzy kredytobiorcą a bankiem, w której znajduje się klauzula, że kredyt zostanie wypłacony kredytobiorcy po uzyskaniu przez niego pozytywnej decyzji Starosty o przyznaniu dofinansowania.

9. Dofinansowaniem nie mogą być objęte odsetki za nieterminowe spłaty rat zarówno kapitału jak i odsetek.

10. Kwotę dofinansowania ustala Starosta biorąc pod uwagę:

1) wielkość środków PFRON otrzymanych na realizację zadania,

2) dofinansowanie nie może przekroczyć 50% oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie działalności, przysługującego w danym roku, po dniu zawarcia umowy,

3) następujące kryteria:

a) okres prowadzenia działalności gospodarczej lub rolniczej:

- do 1 roku - 1 pkt,

- od 1 roku do 3 lat - 2 pkt,

- powyżej 3 lat - 3 pkt,

b) stopień niepełnosprawności osoby ubiegającej się o dofinansowanie do kredytu:

- znaczny - 6 pkt,

- umiarkowany - 3 pkt,

- lekki - 1 pkt,

c) wnioskodawcy, którzy w wyniku dofinansowania rozwinięta prowadzona działalność otrzymują za każdą zatrudnianą osobę niepełnosprawną - 2 pkt.

11. Osoba niepełnosprawna prowadząca działalność gospodarczą albo własne lub dzierżawione gospodarstwo rolne, ubiegająca się o przyznanie dofinansowania do oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie tej działalności powinna złożyć wniosek u Starosty, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Wzór wniosku w załączeniu.

12. Do wniosku powinny być dołączone następujące dokumenty:

- dokument potwierdzający prowadzenie działalności gospodarczej albo własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego,

- kserokopię umowy kredytowej (z umowy powinno wynikać na co kredyt ma być przeznaczony, gdyż niezbędne jest ustalenie, że został on zaciągnięty na kontynuację działalności),

- informację z banku o spłacie kredytu, aktualnym zadłużeniu, wysokości oprocentowania oraz terminach rat ich płatności (w przypadku umów już realizowanych),

- zaświadczenie z urzędu skarbowego stwierdzające, czasokres prowadzonej działalności oraz o nie zaleganiu z płatnością podatków,

- aktualne i ważne przez okres, na który umowa zostanie zawarta orzeczenie potwierdzające niepełnosprawność,

- oświadczenie o nie posiadaniu wymagalnych zobowiązań wobec PFRON. Wzór oświadczenia w załączeniu.

13. Starosta powiadamia wnioskodawcę o pozytywnym lub negatywnym rozpatrzeniu wniosku w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku z kompletną dokumentacją.

14. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku zawarcie umowy następuje w terminie do 14 dni od dnia powiadomienia wnioskodawcy.

15. Dofinansowanie do oprocentowania kredytu może być przekazywane przez Starostę:

- na rachunek banku, który udzielił kredytu,
- na rachunek osoby niepełnosprawnej, jeżeli udokumentuje dokonanie wpłaty do banku należnych odsetek w całości.

16. Dofinansowanie do oprocentowania kredytu może być:

- przekazywane przy terminach płatności rat,
- przekazane jednorazowo.

17. Szczegółowe warunki dofinansowania określone są w umowie cywilno-prawnej zawartej pomiędzy Starostą a wnioskodawcą. Wzór umowy w załączeniu.

18. Od negatywnego rozpatrzenia wniosku nie przysługuje odwołanie w rozumieniu kodeksu postępowania administracyjnego, natomiast wszelkie spory wynikające z zawartej umowy rozpatruje Sąd właściwy miejscowo dla siedziby Starosty.

Komentarz

Do projektu

Zasady dofinansowania osobom niepełnosprawnym prowadzącym działalność gospodarczą albo rolniczą, do oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie tej działalności

Projekt został opracowany zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych i uchwałą nr 36/99 Zarządu PFRON. Załącznik do tej uchwały szczegółowo określa procedurę składania wniosków, ich zatwierdzania i rozliczania.

W załączniku Nr 5 do uchwały nr 36/99 Zarządu PFRON, ust. 10 zostaje skreślony ponieważ jest powtórzeniem treści ust. 9, natomiast zapisy ust. 11 o treści:

"11. Kwotę dofinansowania ustala Starosta biorąc pod uwagę:

- obowiązujące kryteria, opracowane we własnym zakresie i zatwierdzone przez Radę Powiatu (preferowani powinni być wnioskodawcy, którzy w wyniku dofinansowania rozwiną działalność i zatrudnią osoby

niepełnosprawne, zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotne lub poszukujące pracy)"

zastępuje się w projekcie zapisami, które otrzymuje brzmienie:

ust. 10 pkt 3

"10. Kwotę dofinansowania ustala Starosta biorąc pod uwagę: (...)

3) następujące kryteria:

a) okres prowadzenia działalności gospodarczej lub rolniczej:

- do 1 roku - 1 pkt,
- od 1 roku do 3 lat - 2 pkt,
- powyżej 3 lat - 3 pkt,

b) stopień niepełnosprawności osoby ubiegającej się o dofinansowanie do kredytu:

- znaczny - 6 pkt,
- umiarkowany - 3 pkt,
- lekki - 1 pkt,

c) wnioskodawcy, którzy w wyniku dofinansowania rozwiną prowadzoną działalność otrzymają za każdą zatrudnianą osobę niepełnosprawną - 2 pkt.

Pozostałe zapisy zawarte w załączniku do uchwały PFRON pozostają w projekcie w treści niezmienionej.

V

**STAROSTWO POWIATOWE
W RADZYNIU PODLASKIM**

**KRYTERIA ZWROTU PRACODAWCOM KOSZTÓW
PONIESIONYCH NA ORGANIZACJĘ NOWYCH
LUB PRZYSTOSOWANIE ISTNIEJĄCYCH STANOWISK
PRACY DO POTRZEB OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH,
KOSZTÓW WYNAGRODZEŃ OSÓB NIEPEŁNOSPRAW-
NYCH ZATRUDNIONYCH NA TYCH STANOWISKACH I
SKŁADEK NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE**

Podstawa prawna:

- art. 26 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, Dz. U. Nr 160, poz. 1082 oraz z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106, poz. 668, Nr 137, poz. 887, Nr 156, poz. 1019, Nr 162, poz. 1118, poz. 1126),
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 25 czerwca 1998 r. w sprawie trybu i szczegółowych zasad postępowania dotyczącego zwrotu ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kosztów poniesionych przez pracodawców w związku z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych (Dz. U. nr 86, poz. 548),
- uchwała Nr 36/99 Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z dnia 1 lutego 1999 r.

Zwrot kosztów może być dokonywany przez Starostę w ramach rocznego limitu środków finansowych otrzymanych na wyodrębniony rachunek bankowy z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na ten cel, wyliczonych według algorytmu, który zostanie określony przez Radę Ministrów w rozporządzeniu w sprawie algorytmu podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizacją określonych zadań samorządu terytorialnego oraz sposobu przedstawiania sprawozdań o wykorzystaniu tych środków, wydanym na podstawie art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia

1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Art. 26 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych ma następujące brzmienie:

"1. Pracodawca, który zatrudni przez okres co najmniej 54 miesiące osoby niepełnosprawne bezrobotne lub poszukujące pracy i nie pozostające w zatrudnieniu, skierowane do pracy przez powiatowy urząd pracy, może otrzymać ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zwrot kosztów:

10) do wysokości trzydziestokrotnego przeciętnego wynagrodzenia za każde stanowisko pracy, poniesionych w związku z:

a) organizacją nowych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych zdolnych do pracy lub

b) przystosowaniem istniejących stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych,

2) ponad wysokość trzydziestokrotnego przeciętnego wynagrodzenia, jednak nie więcej niż pięćdziesięciokrotne wynagrodzenie za każde stanowisko pracy, w przypadku zatrudnienia osób, które zaliczono do znacznego stopnia niepełnosprawności,

3) wynagrodzenia wypłacanego osobom niepełnosprawnym za okres 18 miesięcy,

4) składki za ubezpieczenie społeczne od wynagrodzenia, o którym mowa w pkt 3.

2. Zwrotu kosztów, o których mowa w ust. 1, dokonuje starosta na warunkach i w wysokości określonych umową zawartą z pracodawcą, z tym że:

10) zwrotowi nie podlegają koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, poniesione przez pracodawcę przed datą podpisania umowy,

11) zwrot kosztów określonych w ust. 1 pkt 3 i 4 następuje co drugi miesiąc w okresie 36 miesięcy od dnia zatrudnienia osoby niepełnosprawnej na stanowisku pracy, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2.

3. Warunkiem zwrotu kosztów, o którym mowa w ust. 1, jest uzyskanie pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy o utworzonym stanowisku pracy, wydanej na wniosek starosty.

4. Jeżeli okres zatrudnienia osoby niepełnosprawnej jest krótszy niż 54 miesiące, pracodawca zwraca Państwowemu Funduszowi Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych środki, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2.

5. Zwrot, o którym mowa w ust. 4, powinien nastąpić w ciągu 3 miesięcy od dnia rozwiązania stosunku pracy z osobą niepełnosprawną.

6. Pracodawca jest zwolniony z obowiązku zwrotu środków, o których mowa w ust. 4, jeżeli zatrudni, w terminie 3 miesięcy od dnia rozwiązania stosunku pracy z osobą niepełnosprawną, inną osobę niepełnosprawną skierowaną do pracy przez powiatowy urząd pracy.

7. Przepis ust. 6 stosuje się również w przypadku niemożności skierowania przez powiatowy urząd pracy, przez okres 3 miesięcy, innej osoby niepełnosprawnej."

2. Wpłaty pracodawców z tytułu, o którym mowa w art. 26 ust. 4 są, zgodnie z art. 46 ustawy, przychodami PFRON i będą przez Starostę do PFRON zwracane.

3. Definicja przeciętego wynagrodzenia określona jest w art. 2 pkt 4 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r.:

"przeciętne wynagrodzenie - oznacza to przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

4. Pracodawcą jest jednostka organizacyjna, choćby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudnia pracowników - art. 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. Nr 24, poz. 141 z późn. zm.).

5. W związku z wejściem w życie od dnia 1 stycznia 1999 r. ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, która zmieniła (w art. 106) art. 25 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, zwrot kosztów wynagrodzeń oraz składek na ubezpieczenia społeczne od tych wynagrodzeń musi ulec zmianie. Od 1 stycznia 1999 r. składki na ubezpieczenia społeczne osób

pracujących będą należne w części od pracownika a w części od pracodawcy. Wynagrodzenia wszystkich pracujących osób zostają ubruttowione - zwiększane o 23,0164% tj. tak, aby wynagrodzenie po potrąceniu należnych od pracownika (finansowanych ze środków własnych pracownika) składek na ubezpieczenia społeczne nie było niższe niż przed ubruttowaniem. Pracownikowi będą potrącane składki na ubezpieczenie emerytalne (9,76%) rentowe (6,5%), chorobowe (2,45%). Pracodawca będzie naliczał ponadto w koszty i płacił składki należne w myśl przepisów ustawy od pracodawcy (finansowane ze środków własnych pracodawcy): na ubezpieczenie emerytalne (9,76%), rentowe (6,5%), wypadkowe (2,03%). Składka na ubezpieczenie wypadkowe w 1999 r. jest jednakowa dla wszystkich pracodawców. Od 1 stycznia 2000 r. będzie zróżnicowana - każdy pracodawca w 1999 roku otrzyma decyzję ZUS określającą na 3 lata wielkość składki. Maksymalna składka na ubezpieczenie wypadkowe wyniesie 8,12%, a minimalna 0,4% podstawy wymiaru, tj. wynagrodzenia pracowników. Dla informacji należy podać, że najniższe wynagrodzenie (ubruttowione) na dzień 1 stycznia 1999 r. wynosi 650 zł.

POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE

§ 2

1. Zwrotu wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 5 i 4 dokonuje Starosta. Koszty zwracane przez Starostę pracodawcom nie mogą obejmować:

1) w przypadku zakładu pracy chronionej lub aktywności zawodowej:
- składek na ubezpieczenia emerytalne i chorobowe potrącanych osobie niepełnosprawnej na liście płac, przypadających na zwracane przez Starostę wynagrodzenie (składki te są finansowane przez PFRON bezpośrednio do ZUS),

- wszystkich składek na ubezpieczenia społeczne w części należnej od pracodawcy - składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe finansuje budżet państwa, a na ubezpieczenie wypadkowe finansuje PFRON (bepośrednio do ZUS),

2) w przypadku pracodawcy zatrudniającego mniej niż 25 pracowni-

ków:

- składki na ubezpieczenie emerytalne potrącanej na liście płac osobie niepełnosprawnej o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przypadającej na zwracane przez Starostę wynagrodzenie (składka ta jest finansowana przez PFRON bezpośrednio do ZUS),
 - składki na ubezpieczenie emerytalne w części należnej od pracodawcy (składka jest finansowana przez budżet państwa bezpośrednio do ZUS).
2. Zwrot wynagrodzenia wraz z należną składką na ubezpieczenie społeczne od tego wynagrodzenia dokonywany jest co drugi miesiąc w okresie 36 miesięcy od dnia zatrudnienia osoby niepełnosprawnej na nowym lub przystosowanym stanowisku pracy. Wysokość kwoty podlegającej refundacji ustala się w drodze negocjacji.

§ 3

1. W ramach organizacji nowych stanowisk pracy mogą być zwrócone koszty poniesione na wyposażenie przestrzeni pracy (bez prac budowlanych i adaptacyjnych) w przedmioty służące bezpośrednio wykonywaniu czynności zgodnych z kwalifikacjami osoby niepełnosprawnej oraz przedmioty ułatwiające jej sprawne funkcjonowanie w zakładzie pracy.
2. W ramach przystosowania istniejących stanowisk pracy mogą być zwrócone koszty poniesione na wyposażenie - stosownie do potrzeb wynikających z rodzaju i stopnia niepełnosprawności, ułatwiającego osobom niepełnosprawnym sprawne funkcjonowanie w zakładzie pracy.
3. Zwrotowi mogą podlegać koszty poniesione przez pracodawcę na:
- a) zakup środków trwałych, stanowiących bezpośrednio wyposażenie nowych lub przystosowanych stanowisk pracy, warunkujących wykonawstwo powierzonych czynności przez osoby niepełnosprawne o określonych kwalifikacjach (po udokumentowaniu ich zakupu rachunkami, fakturami i dowodami wpłaty),
 - b) zakup linii technologicznej (konieczna ocena rzeczoznawcy co do liczby osób niezbędnych do jej obsługi bezpośredniej i pośredniej),
 - c) wytworzenie środka trwałego systemem gospodarczym lub w zakładzie pracy (konieczna ocena techniczna wraz z wy ceną rzeczoznawcy),
 - d) zakup sprzętu używanego (konieczna ocena techniczna wraz z wyceną rzeczoznawcy oraz umowa kupna-sprzedaży poświadczona przez urząd skarbowy),

- e) podatek od towarów i usług w odniesieniu do pracodawców, którzy:
 - nie są jego płatnikami,
 - prowadzą działalność zwolnioną z tego podatku,
 - nie mają prawa do obniżenia lub zwrotu różnicy między podatkiem naliczonym, a należnym,
 - f) wynagrodzenie wypłacane osobom niepełnosprawnym wraz ze składką na ubezpieczenie społeczne od tego wynagrodzenia z wyłączeniem kosztów części wynagrodzenia - odpowiadającej należnym składkom pracownika na ubezpieczenie społeczne i części kosztów osobowych pracodawcy odpowiadającym należnym składkom na ubezpieczenie społeczne - finansowanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub budżet państwa, na podstawie art. 25 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.
4. Zwrotowi ze środków PFRON nie podlegają koszty ocen i wycen rzeczoznawców oraz zasiłki chorobowe nie obciążające kosztów wynagrodzeń pracodawców.
5. Nie ma przeciwwskazań do dokonania zwrotu kosztów utworzenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej jeżeli pracodawca dokona zakupu wyposażenia tego stanowiska we własnej firmie pod warunkiem, że pracodawca będący sprzedawcą artykułów stanowiących wyposażenie stanowiska przedstawi następujące dokumenty:
- fakturę, w której będzie określony jako sprzedawca i nabywca,
 - polecenie przebiegowania, w którym następuje zdjęcie urządzeń ze stanu zapasów oraz przyjęcie na stan środków trwałych przedsiębiorstwa,
 - dowód zapłaty za ww. fakturę tj. kopię przelewu, gdzie wskazano danego pracodawcę jednocześnie jako dłużnika i wierzyciela z takim samym numerem konta.
- Wszystkie wymienione dokumenty muszą, być wystawione po dniu podpisania umowy.
6. Nie ma przeciwwskazań do dokonania zwrotu kosztów zorganizowania stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej w sytuacji, gdy pracodawca zakupił sprzęt stanowiący wyposażenie tego stanowiska za gotówkę. Jeżeli natomiast transakcja przekroczyła limit określony w art. 3 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej

(Dz. U. Nr 41 poz. 324 z późn. zm.), wówczas o fakcie tym powinny być powiadomione odpowiednie organy, bowiem dokonana została ona niezgodnie z obowiązującymi przepisami.

7. Nie ma przeciwwskazań do dokonania zwrotu kosztów zorganizowania stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej w sytuacji, kiedy pracodawca wpłacał zaliczki na poczet dostawy urządzeń z zagranicy przed datą podpisania umowy, natomiast po tej dacie jest wystawiona faktura i nastąpiła dopłata do pełnej kwoty wartości urządzeń. Jeżeli więc po dniu podpisania umowy pracodawca poniósł koszty wyższe niż wynikające z umowy, wówczas refundacji podlega pełna kwota. Jeżeli natomiast po dniu podpisania umowy pracodawca poniósł koszty niższe niż wynikające z umowy, refundacji może podlegać kwota zapłacona przez pracodawcę po dacie określonej w umowie.

8. Nie ma przeciwwskazań do dokonania zwrotu części kosztów zakupu maszyny stanowiącej wyposażenie stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej, w sytuacji gdy maszyna będąca wyposażeniem stanowiska pracy została zapłacona w części, natomiast pozostała kwota wartości maszyny spłacana będzie w ratach przez okres np. jednego roku, bowiem:

- zwrotowi podlegają koszty poniesione po podpisaniu umowy i po udokumentowaniu ich zakupu,

- forma i zapłata za dostawę maszyny jest wynikiem umowy pomiędzy sprzedawcą, a zakładem pracy,

- do tej sytuacji należy stosować przepisy Kodeksu Cywilnego - art. 535 i następne, a zwłaszcza art. 583 (sprzedaż na raty).

9. Nie ma przeciwwskazań do zawierania z pracodawcami umów o refundację samego wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenie społeczne od tego wynagrodzenia. Zwrot wynagrodzenia oraz składki uzależniony jest od zatrudnienia osoby niepełnosprawnej na stanowisku pracy nowoutworzonym lub przystosowanym do jej potrzeb. Jeżeli więc pracodawca zorganizuje nowe stanowisko pracy w całości z własnych środków, to na podstawie umowy zawartej ze Starostą może otrzymać refundację samych wynagrodzeń oraz składki na ubezpieczenie społeczne za co drugi miesiąc w wynegocjowanej kwocie. Należy przy tym podkreślić fakt, że refundacja może być dokonana po uzyskaniu pozytywnej opinii PIP o nowoutworzonym stanowisku pracy.

10. Nie ma przeszkód prawnych do zwrotu kosztów wynagrodzeń za dwie, trzy osoby niepełnosprawne, pracujące na zmiany na nowo zorganizowanym stanowisku pracy.

11. Nie można dokonać zwrotu kosztów zorganizowania stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych - przy pomocy środków PFRON - ubiegającemu się pracodawcy:

- 1) jeżeli osoba niepełnosprawna jest zatrudniona na podstawie umowy zlecenia, bowiem zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 25 czerwca 1998 r. w umowie z pracodawcą powinien być określony m. in. termin zawarcia umowy o pracę z osobą niepełnosprawną skierowaną na te stanowisko przez powiatowy urząd pracy,

- 2) będącemu, w stanie likwidacji lub upadłości,

- 3) u którego w ciągu ostatnich 6-ciu miesięcy nastąpiło zmniejszenie zatrudnienia z winy leżącej po stronie zakładu pracy,

- 4) funkcjonującemu na rynku mniej niż 12 miesięcy (nie dotyczy jednostek budżetowych i samorządowych powstałych po 1 stycznia 1999 roku),

- 5) w zakładach zatrudniających co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty i nie osiągających wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości 6%,

- 6) w biurach poselsko-senatorskich, bowiem warunkiem dokonania refundacji kosztów jest zatrudnienie przez okres 54 miesięcy (biuro poselsko-senatorskie może funkcjonować nie dłużej niż wynosi kadencja tj. maksymalnie cztery lata, czyli 48 miesięcy).

§ 4

1. Pracodawca ubiegający się o zwrot kosztów składa u Starosty - właściwego ze względu na miejsce tworzenia stanowisk pracy:

- wniosek wg wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 25 czerwca 1998 roku wraz z dokumentacją, o której mowa w tym załączniku,

- sprawozdanie finansowe w rozumieniu przepisów o rachunkowości za dwa lata poprzedzające datę złożenia wniosku, a w przypadku pracodawcy działającego przez okres krótszy niż dwa lata, za okres co najmniej 12 miesięcy.

2. Przy ocenie wniosków będą brane pod uwagę następujące elementy:

- 1) wysokość roczna środków planowanych do przekazania na to zada-

nie przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - przypadająca na powiat wg algorytmu,

2) potrzeby lokalnego rynku pracy,

3) liczba osób niepełnosprawnych, zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy, o kwalifikacjach niezbędnych pracodawcom,

4) szczególne preferencje otrzymują pracodawcy:

a) zatrudniający osoby niepełnosprawne o najdłuższym okresie oczekiwania na pracę,

b) zatrudniający osoby niepełnosprawne o niskich kwalifikacjach zawodowych,

c) tworzący stanowiska uniwersalne, nie wymagające specjalnych umiejętności,

d) którzy utworzą stanowiska o najniższym nakładzie środków pochodzących z PFRON w przeliczeniu na jedną osobę niepełnosprawną,

5) okres działania oraz doświadczenie pracodawcy w zakresie zatrudniania osób niepełnosprawnych,

6) kondycja finansowa, która zostanie określona jako gwarantująca zatrudnienie osób niepełnosprawnych przez co najmniej 54 miesiące,

7) wkład własny pracodawcy w organizację tworzonych miejsc pracy,

8) stan zatrudnienia u pracodawcy,

9) rodzaj posiadanego tytułu prawnego do nieruchomości - miejsca prowadzenia działalności gospodarczej,

10) pozytywnie zostanie oceniona dotychczasowa współpraca pracodawcy w zakresie wywiązywania się z umów zarówno dotyczących tworzenia miejsc pracy ze środków PFRON jak i Funduszu Pracy.

3. W szczególnych przypadkach Starosta zasięgnie opinii Rady Powiatu, czy zamierzone utworzenie miejsc pracy przyczyni się do zaspokojenia potrzeb środowiska osób niepełnosprawnych.

4. Starosta powiadamia pracodawcę o sposobie rozpatrzenia wniosku w czasie 30 dni od daty jego złożenia wraz z kompletem wymaganych załączników.

5. W przypadku pozytywnego załatwienia wniosku, Starosta - w terminie 30 dni od daty powiadomienia - zobowiązany jest do przeprowadzenia z pracodawcą negocjacji w przedmiocie wysokości oraz warunków zwrotu kosztów, przewidzianych do uwzględnienia w umowie.

6. Zwrot kosztów następuje na podstawie umowy cywilno-prawnej za-

wartej przez Starostę i przedstawicieli pracodawcy. Wzór umowy w załączeniu.

7. Zwrotowi mogą podlegać wyłącznie koszty wymienione w umowie zawartej pomiędzy Starostą a pracodawcą, poniesione przez pracodawcę po dniu podpisania umowy.

8. Zwrotu kosztów organizacji nowego lub przystosowania istniejącego stanowiska pracy dokonuje się po zatrudnieniu osoby niepełnosprawnej na tym stanowisku i uzyskaniu pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy.

9. O uruchomienie środków PFRON pracodawca występuje do Starosty według wzoru, stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 25 czerwca 1998 roku wraz z dokumentacją, o której mowa w tym załączniku.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 5

1. W trakcie trwania umowy można zmienić wyposażenie stanowiska pracy, zorganizowanego przy pomocy środków PFRON - po podpisaniu aneksu do umowy przez strony. W takim przypadku wartość odtwarzanego stanowiska pracy nie może być niższa od kwoty zrefundowanej i należy ją określić na podstawie opinii uprawnionego rzeczoznawcy. Jednocześnie podkreślenia wymaga fakt, że wszystkie konsekwencje związane ze zmianą wyposażenia stanowiska pracy powinien ponieść pracodawca (w tym także koszt przeszkolenia pracowników).

2. Nie ma przeciwwskazań do wyrażenia zgody na przejście zobowiązań, wynikających z umowy cywilno-prawnej dotyczącej zorganizowania nowych stanowisk pracy przez nowy podmiot gospodarczy. Niezbędne jest szczegółowe określenie warunków oraz pełne przejście praw i obowiązków. Przy załatwianiu tego typu spraw należy zastosować art. 509 i następne Kodeksu Cywilnego.

3. W trakcie trwania umowy o zwrot kosztów zorganizowania nowego stanowiska pracy, pracodawca nie może przesunąć osoby niepełnosprawnej - wcześniej zatrudnionej na innym stanowisku - na zwolnione stanowisko pracy. Zgodnie z art. 26 ust. 6 ustawy z 27.08.1997 r., cytowanym na wstępie, pracodawca obowiązany jest w terminie 3 miesięcy od dnia

rozwiązania stosunku pracy z osobą niepełnosprawną zatrudnić inną osobę niepełnosprawną skierowaną do pracy przez powiatowy urząd pracy.

4. Starosta ma prawo rozwiązać umowę o zwrot kosztów zorganizowania nowego lub przystosowania istniejącego stanowiska pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych jeżeli pracodawca:

- nie utworzy (nie przystosuje) w terminie stanowisk pracy,
- nie zatrudni na tych stanowiskach osób niepełnosprawnych skierowanych przez powiatowy urząd pracy,
- nie zatrudni osoby niepełnosprawnej na utworzonym lub przystosowanym stanowisku pracy w ciągu 3 miesięcy od odejścia z pracy osoby poprzednio zatrudnionej na tym stanowisku,
- zmieni wyposażenie stanowiska pracy lub pozbedzie się urządzeń, za które nastąpił zwrot kosztów ze środków PFRON,
- zlikwiduje stanowiska pracy,
- zawiesi prowadzoną działalność,
- nie otrzyma pozytywnej opinii PIP o zorganizowanym nowym lub przystosowanym stanowisku pracy,
- uniemożliwi przeprowadzenie kontroli w zakresie realizacji umowy,
- nie będzie przestrzegał innych warunków, określonych w umowie.

5. Jeżeli pracodawca zatrudnił osobę niepełnosprawną krócej niż 54 miesiące, powinien dokonać zwrotu środków PFRON otrzymanych za nowo zorganizowane lub przystosowane stanowisko pracy - w ciągu trzech miesięcy od dnia rozwiązania stosunku pracy z osobą niepełnosprawną. Terminem ostatecznym do zwrotu środków PFRON powinien być ostatni dzień trzeciego miesiąca licząc od dnia rozwiązania umowy o pracę z osobą niepełnosprawną. Ustawodawca zwalnia pracodawcę z tego obowiązku, jeżeli zatrudni w terminie 3 miesięcy od daty rozwiązania umowy o pracę inną osobę niepełnosprawną.

6. Pracodawca może ubiegać się o zwolnienie z obowiązku zwrotu środków PFRON, o którym mowa w art. 26 ust. 7 ww. ustawy w przypadku braku w ewidencji powiatowego urzędu pracy odpowiednich kandydatów do pracy. Jeżeli natomiast kandydaci o odpowiednich kwalifikacjach są kierowani do pracy, a pracodawca ich nie zatrudnia z różnych powodów np. stawiając coraz to nowe wymagania należy wypowiedzieć umowę i domagać się zwrotu środków. W świetle ww. przepisów usta-

wy niezmiernie ważne znaczenie ma decyzja o rodzaju tworzonego stanowiska pracy. Powinny być one uniwersalne, dostosowane do wielu osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy jako bezrobotne lub poszukujące pracy.

7. Od negatywnego rozpatrzenia wniosku nie przysługuje odwołanie w rozumieniu kodeksu postępowania administracyjnego, natomiast wszelkie spory wynikające z zawartej umowy rozpatruje sąd właściwy dla siedziby Starosty.

Komentarz

Do projektu

Kryteria zwrotu pracodawcom kosztów poniesionych na organizację nowych lub przystosowanie istniejących stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych, kosztów wynagrodzeń osób niepełnosprawnych zatrudnionych na tych stanowiskach i składek na ubezpieczenie społeczne

Projekt został opracowany zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych i uchwałą nr 36/99 Zarządu PFRON. Załącznik do tej uchwały szczegółowo określa procedurę składania wniosków, ich zatwierdzania i rozliczania.

W załączniku Nr 3 do uchwały nr 36/99 Zarządu PFRON, dodane zostały następujące zapisy:

w § 3 ust. 11 dodano pkt 2, 3 i 4 o treści:

- "1. Nie można dokonać zwrotu kosztów zorganizowania stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych - przy pomocy środków PFRON - ubiegającemu się pracodawcy: (...)
- 2) będącemu w stanie likwidacji lub upadłości,
- 3) u którego w ciągu ostatnich 6-ciu miesięcy nastąpiło zmniejszenie zatrudnienia z winy leżącej po stronie zakładu pracy,
- 4) funkcjonującemu na rynku mniej niż 12 miesięcy (nie dotyczy jednostek budżetowych i samorządowych powstałych po 1 stycznia 1999 roku),"

rozwiązania stosunku pracy z osobą niepełnosprawną zatrudnić inną osobę niepełnosprawną skierowaną do pracy przez powiatowy urząd pracy.

4. Starosta ma prawo rozwiązać umowę o zwrot kosztów zorganizowania nowego lub przystosowania istniejącego stanowiska pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych jeżeli pracodawca:

- nie utworzy (nie przystosuje) w terminie stanowisk pracy,
- nie zatrudni na tych stanowiskach osób niepełnosprawnych skierowanych przez powiatowy urząd pracy,
- nie zatrudni osoby niepełnosprawnej na utworzonym lub przystosowanym stanowisku pracy w ciągu 3 miesięcy od odejścia z pracy osoby poprzednio zatrudnionej na tym stanowisku,
- zmieni wyposażenie stanowiska pracy lub pozbędzie się urządzeń, za które nastąpił zwrot kosztów ze środków PFRON,
- zlikwiduje stanowiska pracy,
- zawiesi prowadzoną działalność,
- nie otrzyma pozytywnej opinii PIP o zorganizowanym nowym lub przystosowanym stanowisku pracy,
- uniemożliwi przeprowadzenie kontroli w zakresie realizacji umowy,
- nie będzie przestrzegał innych warunków, określonych w umowie.

5. Jeżeli pracodawca zatrudniał osobę niepełnosprawną krócej niż 54 miesiące, powinien dokonać zwrotu środków PFRON otrzymanych za nowo zorganizowane lub przystosowane stanowisko pracy - w ciągu trzech miesięcy od dnia rozwiązania stosunku pracy z osobą niepełnosprawną. Terminem ostatecznym do zwrotu środków PFRON powinien być ostatni dzień trzeciego miesiąca licząc od dnia rozwiązania umowy o pracę z osobą niepełnosprawną. Ustawodawca zwalnia pracodawcę z tego obowiązku, jeżeli zatrudni w terminie 3 miesięcy od daty rozwiązania umowy o pracę inną osobę niepełnosprawną.

6. Pracodawca może ubiegać się o zwolnienie z obowiązku zwrotu środków PFRON, o którym mowa w art. 26 ust. 7 ww. ustawy w przypadku braku w ewidencji powiatowego urzędu pracy odpowiednich kandydatów do pracy. Jeżeli natomiast kandydaci o odpowiednich kwalifikacjach są kierowani do pracy, a pracodawca ich nie zatrudnia z różnych powodów np. stawiając coraz to nowe wymagania należy wypowiedzieć umowę i domagać się zwrotu środków. W świetle ww. przepisów usta-

wy niezmiernie ważne znaczenie ma decyzja o rodzaju tworzonego stanowiska pracy. Powinny być one uniwersalne, dostosowane do wielu osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy jako bezrobotne lub poszukujące pracy.

7. Od negatywnego rozpatrzenia wniosku nie przysługuje odwołanie w rozumieniu kodeksu postępowania administracyjnego, natomiast wszelkie spory wynikające z zawartej umowy rozpatruje sąd właściwy dla siedziby Starosty.

Komentarz

Do projektu

Kryteria zwrotu pracodawcom kosztów poniesionych na organizację nowych lub przystosowanie istniejących stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych, kosztów wynagrodzeń osób niepełnosprawnych zatrudnionych na tych stanowiskach i składek na ubezpieczenie społeczne

Projekt został opracowany zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych i uchwałą nr 36/99 Zarządu PFRON. Załącznik do tej uchwały szczegółowo określa procedurę składania wniosków, ich zatwierdzania i rozliczania.

W załączniku Nr 3 do uchwały nr 36/99 Zarządu PFRON, dodane zostały następujące zapisy:

w § 3 ust. 11 dodano pkt 2, 3 i 4 o treści:

"11. Nie można dokonać zwrotu kosztów zorganizowania stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych - przy pomocy środków PFRON - ubiegającemu się pracodawcy: (...)

2) będącemu w stanie likwidacji lub upadłości,

3) u którego w ciągu ostatnich 6-ciu miesięcy nastąpiło zmniejszenie zatrudnienia z winy leżącej po stronie zakładu pracy,

4) funkcjonującemu na rynku mniej niż 12 miesięcy (nie dotyczy jednostek budżetowych i samorządowych powstałych po 1 stycznia 1999 roku),"

w § 4 ust. 2 dodano pkt 4 i 10 oraz ust. 3 o treści:

"2. Przy ocenie wniosków będą brane pod uwagę następujące elementy:

(...)

4) szczególne preferencje otrzymają pracodawcy:

a) zatrudniający osoby niepełnosprawne o najdłuższym okresie oczekiwania na pracę,

b) zatrudniający osoby niepełnosprawne o niskich kwalifikacjach zawodowych,

c) tworzący stanowiska uniwersalne, nie wymagające specjalnych umiejętności,

d) którzy tworzą stanowiska o najniższym nakładzie środków pochodzących z PFRON w przeliczeniu na jedną osobę niepełnosprawną,

(...)

10) pozytywnie zostanie oceniona dotychczasowa współpraca pracodawcy w zakresie wywiązywania się z umów zarówno dotyczących tworzenia miejsc pracy ze środków PFRON jak i Funduszu Pracy.

3. W szczególnych przypadkach Starosta zasięgnie opinii Rady Powiatu, czy zamierzone utworzenie miejsc pracy przyczyni się do zaspokojenia potrzeb środowiska osób niepełnosprawnych."

Pozostałe zapisy zawarte w załączniku do uchwały PFRON pozostają w projekcie w treści niezmienionej.

Zatwierdzono Uchwałą Rady Powiatu Radzyńskiego
Nr z dnia

VI

Uchwała Nr XI/8/99 Rady Powiatu Mieleckiego

z dnia 3 grudnia 1999 r.

w sprawie powiatowego programu pomocy
na rzecz osób niepełnosprawnych

Na podstawie art. 47a ust. 7 ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 1998 r. Nr 64, poz. 414 z późn. zm.), art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. 1998 r. Nr 91, poz. 578 z późn. zm.) Rada Powiatu postanawia co następuje:

§ 1

Zatwierdza się przedłożony przez Dyrektora Centrum Pomocy Rodzinie powiatowy program na rzecz osób niepełnosprawnych na 1999/2000 r., stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały, obejmujący następujące zadania:

- 1) Organizację Integracyjnego Zespołu Aktywności Społecznej,
- 2) adaptację pomieszczenia i wyposażenie sali do ćwiczeń rekreacyjno-sportowych dla młodzieży niepełnosprawnej,
- 3) rehabilitację, sport, kulturę, rekreację i turystykę osób niepełnosprawnych.

§ 2

Program będzie realizowany odpowiednio przez:

- 1) Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Stowarzyszenie Wyższej Użyteczności - Zarząd Miejski w Mielcu,
- 2) II Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Mielcu,
- 3) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym - Koło w Mielcu.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

**Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XI/8/99
Rady Powiatu Mieleckiego
z dnia 3 grudnia 1999 r.**

**POWIATOWY PROGRAM NA RZECZ
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA 1999/2000 ROK.**

Program skierowany jest do dorosłych osób niepełnosprawnych, dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. Uczestnicy programu mieszkają na terenie powiatu mieleckiego (głównie miasta Mielca), a podmioty realizujące zadania zlokalizowane są w Mielcu. Ponadto program skierowany jest do rodzin osób niepełnosprawnych, gdyż ich zaangażowanie ma decydujące znaczenie dla rozwiązywania problemów tych osób. Program ma służyć wyrównaniu szans niepełnosprawnych w społeczeństwie, zmniejszeniu skutków niepełnosprawności oraz tworzeniu warunków sprzyjających pełnej społecznej integracji. Ponadto przewidziana jest możliwość korzystania z programu innych osób np. młodzieży z różnymi schorzeniami w celu zapobieżenia ich pogłębiania się, a tym samym niepełnosprawności.

Zakładany czas trwania programu - minimum 12 miesięcy.

Organizacja Integracyjnego Zespołu Aktywności Społecznej.

Realizatorem powyższego zadania będzie Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Stowarzyszenie Wyższej Użyteczności - Zarząd Miejski w Mielcu. Zorganizuje Integracyjny Zespół Aktywności Społecznej z siedzibą w Mielcu przy ul. Szopena 8 w lokalu wynajętym od Miejskiego Zarządu Budynków Mieszkalnych Spółka z o. o. w Mielcu. Placówka będzie funkcjonowała przy Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej, a przeznaczona będzie dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej przejawiającej trudności wychowawcze z rodzin zagrożonych patologią. Działalność placówki nastawiona będzie na osiągnięcie następujących celów:

- wyrobienie zaradności osobistej i pobudzenie aktywności społecznej u dzieci niepełnosprawnych,

- wyrobienie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych,
- likwidacja barier w komunikowaniu się i dostępności do informacji,
- kształtowaniu właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi,
- zorganizowanie, prowadzenie szkoleń dla członków rodzin, opiekunów i wolontariuszy zaangażowanych w proces rehabilitacji społecznej z uwzględnieniem zagadnień dotyczących procesu integracji osób niepełnosprawnych w najbliższym środowisku i społeczności lokalnej,
- zwiększenie aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz przyszłej niezależności ekonomicznej niepełnosprawnych,
- podniesienie sprawności pracy z osobami niepełnosprawnymi,
- wszechstronny rozwój wychowanka, pomoc dydaktyczna, rozwój zainteresowań, uzdolnień i przydatnych umiejętności praktycznych, ochronę zdrowia i rozwój fizyczny, profilaktykę uzależnień i przeciwdziałanie przestępczości nieletnich, nabywanie kompetencji w komunikacji interpersonalnej, pozwalających poprawnie funkcjonować w zbiorowości ludzkiej,
- wzmocnienie bądź też uzupełnienie funkcji i zadań domu rodzinnego,
- ukształtowanie prawidłowych i pożądaných zachowań podopiecznego i jego rodziny, wpływ na osobowość i zachowania (poczucie odpowiedzialności za siebie i środowisko),
- zapewnienie właściwego rozwoju biosocjokulturalnego.

Przedmiotem wniosku jest prowadzenie zajęć grupowych i indywidualnych dydaktycznych, artystycznych, usprawniających psychoruchowo, ogólnorozwojowych z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną potrzebującą wielopoziomowego wsparcia i pomocy.

Dofinansowanie przeznaczone będzie na likwidację barier architektonicznych, wynagrodzenia wykwalifikowanej kadry oraz wyposażenie w potrzebny sprzęt. Z programu korzystać będzie 10 - 20 dzieci. Zadania mają charakter ciągły i celowy.

Zestawienie kosztów projektu w zł:
29395,00 - potrzebny sprzęt
68285,00 - likwidacja barier architektonicznych, w tym zakup i montaż windy
26613,00 - koszt remontu pomieszczeń
50000,00 - wynagrodzenia i umowy zlecenia

174294,00 - całkowity koszt
Udział własnych środków w realizację programu wynosi 38733,00 zł.

Adaptacja pomieszczenia nieużywanej kuchni i stołówki nauczycielskiej o powierzchni 60 m² na salę ćwiczeń rekreacyjno-sportowych i jej wyposażenie.

*Realizator: II Liceum Ogólnokształcące
im. Mikołaja Kopernika w Mielcu.*

Przedmiotem wniosku jest prowadzenie zajęć grupowych i indywidualnych korekcyjnych, rekreacyjnych i sportowych. Do szkoły uczęszcza ponad 900 uczniów z czego: 27 niepełnosprawnych, 383 posiada wady stwierdzone przez lekarza w karcie zdrowia ucznia, ponad 100 wymaga ustawicznych ćwiczeń korekcyjno-rehabilitacyjnych. Zajęcia prowadzone będą w sposób ciągły przez wykwalifikowaną kadre. Szkoła zatrudnia 4 nauczycieli - magistrów wyehowania fizycznego z uprawnieniami instruktorskimi, trenerskimi i doświadczeniem w pracy w rehabilitacji i rekreacji.

Ponadto sala będzie mogła być wykorzystana do programowych zajęć wychowania fizycznego dla młodzieży liceum oraz zajęć pozalekcyjnych SKS.

Zestawienie kosztów projektu w zł:
33201,00 - adaptacja sali (bez uwzględnienia wymiany stolarki okiennej)
17509,00 - wyposażenie w sprzęt

50710,00 - całkowity koszt
Udział środków własnych w realizację programu wynosi 10000,00 zł.

Dofinansowanie rehabilitacji, sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

Realizator: Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym-Koło w Mielcu

Mieleckie Koło skupia ok. 140 niepełnosprawnych, z czego połowę stanowią dorośli i połowę dzieci. Celem działań Stowarzyszenia jest pełna integracja osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin ze środowiskiem lokalnym, zapewnienie im jak najszerszego uczestnictwa w życiu społecznym, duchowym, rodzinnym na polu edukacji, turystyki i rekreacji.

Przedmiotem wniosku jest rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych mająca na celu tworzenie warunków włączenia dzieci i młodzieży oraz dorosłych w tok normalnego życia, korzystania przez nich z ogólnodostępnej infrastruktury społecznej i różnych form życia społecznego.

Szczegółowy zakres programu:

- a) zajęcia na krytym basenie (zawarta umowa z MOSiR na korzystanie z pływalni),
- b) zajęcia dla rodziców i osób potrzebujących pomocy prowadzone przez: logopedę, psychologa, radcę prawnego,
- c) spotkanie opłatkowe,
- d) zabawa choinkowa,
- e) Dzień Matki,
- f) pielgrzymka do Jasnej Góry,
- g) zakończenie roku szkolnego (impreza plenerowa),
- h) wycieczka do Kazimierza Dolnego,
- i) "Żegnaj lato - witaj szkoło" (impreza plenerowa),
- j) Dzień Nauczyciela,
- k) Andrzejkki - zabawa.

Zestawienie kosztów w zł:

Przedsięwzięcie wyżej wymienione	Planowany koszt	Posiadane fundusze i sponsorzy	Wnioskowana kwota dofinansowania	Liczba osób niepełnospraw- nych
A	1500	500	1000	15 – 30
B	1000	300	700	10 – 30
C	300	300	-	80
D	4200	2200	2000	140
E	300	300	-	30
F	2500	1000	1500	60
G	600	300	300	80
H	2500	1000	1500	60
I	600	300	300	80
J	200	200	-	40
K	800	800	-	80
Razem:	14500	7200	7300	

Mielec, wrzesień 1999 roku.

VII

Uchwała Nr XI/84/99 Rady Powiatu Mieleckiego z dnia 3 grudnia 1999 roku

w sprawie wystąpienia do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych o dofinansowanie zadań wynikających z Powiatowego programu na rzecz osób niepełnosprawnych.

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 5, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. Nr 91, poz. 578 z późniejszymi zmianami), uchwały nr 212/99 Zarządu PFRON z dnia

26 maja 1999 roku w sprawie zasad dofinansowania zadań, wynikających z samorządowych programów na rzecz osób niepełnosprawnych, ze środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz uchwały Nr XI/83/99 Rady Powiatu Mieleckiego z dnia 3 grudnia 1999 r., Rada Powiatu postanawia co następuje:

§ 1

Upoważnia się Zarząd Powiatu do wystąpienia z wnioskiem o dofinansowanie przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zadań objętych Powiatowym Programem na rzecz osób niepełnosprawnych:

- 1) Organizacja Integracyjnego Zespołu Aktywności Społecznej,
- 2) adaptacja pomieszczeń i wyposażenie sali do ćwiczeń rekreacyjno-rehabilitacyjnych dla młodzieży niepełnosprawnej,
- 3) dofinansowanie rehabilitacji, sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

VIII

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

*Wojewódzki Program
na rzecz poprawy warunków życia społecznego
i zawodowego osób niepełnosprawnych
na lata 1999 - 2003*

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Niepełnosprawność jest jednym z poważniejszych zjawisk i problemów współczesnego świata. Znaczenie tych problemów wynika z rozmiarów i powszechności jej występowania w populacji, a także konsekwencji, jakie wywołuje w sensie indywidualnym i społecznym. Powszechność zjawiska (niepełnosprawność dotyczy ok. 15% populacji) stawia przed społecznością międzynarodową i poszczególnymi państwami obowiązek podejmowania działań zapobiegających jego powstawaniu oraz łagodzenie negatywnych skutków. Działania takie muszą być podejmowane przez rządy, instytucje i społeczności lokalne.

W uchwale z dnia 1 sierpnia 1997 r. - Karta Praw Osób Niepełnosprawnych, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uznał, że osoby niepełnosprawne, czyli osoby, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi, mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz nie mogą podlegać dyskryminacji. Prawa te wynikają z Konstytucji RP, Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Konwencji Praw Dziecka, Standardowych Zasad Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych, aktów prawa międzynarodowego i wewnętrznego.

Ustawy kompetencyjne nakładają na organy administracji rządowej i samorządowej określone obowiązki w celu realizacji tych praw. Podstawą jednak osiągnięcia wymiernych efektów jest skoordynowanie działań wszystkich zainteresowanych podmiotów. Szeroka płaszczyzna współpracy umożliwi kompleksowe rozwiązywanie problemów osób niepełnosprawnych.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.) nakłada na samorząd wojewódzki obowiązek opracowania wojewódzkiego programu dotyczącego poprawy warunków życia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych oraz opracowanie wojewódzkiego programu pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Zadania te winny być realizowane właśnie przy ścisłej współpracy z instytucjami administracji rządowej, powiatami i gminami, organizacjami pozarządowymi i fundacjami.

Wojewódzki program pozwoli w efekcie na poprawę warunków życia osób i rodzin dotkniętych tym problemem oraz eliminowanie różnorodnych barier ograniczających aktywność i integrację ze środowiskiem lokalnym.

Założenia programu

1. Działania wobec osób niepełnosprawnych są zadaniem ogólnospołecznym, ponieważ skutki niepełnosprawności dotyczą wszystkich dziedzin życia.
2. Polityka województwa wobec niepełnosprawności jest ważnym elementem jego polityki społecznej i gospodarczej.
3. Założeniem polityki województwa wobec osób niepełnosprawnych jest dążenie do jak najpełniejszego zaspakajania potrzeb i aspiracji osób niepełnosprawnych. Działania te winny być skierowane przede wszystkim na następujące grupy potrzeb:
 - zapobieganie niepełnosprawności,
 - wczesne rozpoznawanie i diagnozowanie niepełnosprawności,
 - leczenie,
 - wczesna rehabilitacja fizyczna i terapia małego dziecka,
 - dostępność do różnych form edukacyjnych,
 - doradztwo i nauczanie zawodowe,
 - zatrudnianie w zależności od możliwości zdrowotnych i posiadanych umiejętności,
 - ochrona socjalna, ekonomiczna i prawna,
 - zaopatrzenie w pomoce umożliwiające bądź ułatwiające normalne funkcjonowanie w społeczeństwie (m. in. w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny i ułatwiający życie, pojazdy mechaniczne),
 - usuwanie barier: architektonicznych i mieszkaniowych, komunikacyjnych i transportowych, porozumiewania się i informacyjnych.
4. Dążenie do pozyskiwania środków na realizację tych zadań z budżetu państwa, budżetów samorządów i innych źródeł.
5. Podstawą realizacji niniejszego programu jest skonkretyzowany podział zadań oraz skoordynowanie działań:
 - administracji rządowej,

- administracji samorządowej,
- organizacji pozarządowych, w tym zwłaszcza zrzeszających osoby niepełnosprawne.

6. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych mają charakter interdyscyplinarny, a więc dotyczą wszystkich dziedzin i przejawów życia w aspekcie zaspakajania potrzeb obywateli, które wynikają z faktu ich niepełnosprawności i z konieczności stwarzania im i z nimi możliwości partnerskiego udziału w życiu społecznym.

7. Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego zobowiązuje wszystkie departamenty Urzędu Marszałkowskiego oraz wojewódzkie jednostki organizacyjne do uwzględnienia w swojej merytorycznej i organizacyjnej pracy potrzeb i oczekiwań osób niepełnosprawnych oraz ujęcie tych zagadnień w opracowywanych planach pracy.

8. Samorząd Wojewódzki zwraca się z prośbą do samorządów terytorialnych o współpracę w realizacji przyjętej strategii województwa.

9. Samorząd Województwa zwraca się z prośbą do organizacji pozarządowych, zwłaszcza zrzeszających osoby niepełnosprawne i działających na ich rzecz o aktywny udział w realizacji niniejszego programu.

10. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego jest odpowiedzialny za koordynację działań na rzecz osób niepełnosprawnych i sygnalizowanie konieczności wprowadzania zmian do przyjętego programu oraz informowanie o problemach w realizacji przyjętych założeń.

11. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej przygotowuje roczne sprawozdania z realizacji wojewódzkiego programu na podstawie materiałów przekazywanych przez jednostki uczestniczące w jego realizacji oraz opracowuje projekt realizacji programu na rok następny.

Główne przyczyny niepełnosprawności

Najważniejszymi przyczynami powstawania niepełnosprawności są:

- 1) choroby układu sercowo-naczyniowego, zwłaszcza na tle miażdżycowym,
- 2) choroby nowotworowe,
- 3) urazy, zatrucia i wypadki, w tym wypadki przy pracy,
- 4) choroby psychiczne i negatywne skutki dotyczące higieny życia i ja-

kości zdrowia psychicznego,

- 5) niewłaściwa lub niedostateczna opieka przed- i popołogowa nad matką i dzieckiem,
- 6) choroby genetyczne, uszkodzenia centralnego układu nerwowego, wady wzroku, utrata zdrowia wskutek różnych szkodliwości występujących w środowisku pracy i zamieszkania,
- 7) choroby zakaźne i inwazyjne,
- 8) zanieczyszczenia środowiska naturalnego.

Cele strategiczne

1. Eliminowanie czynników powodujących niepełnosprawność.
2. Stwarzanie warunków do rehabilitacji fizycznej, psychicznej, zawodowej i społecznej.
3. Dążenie do integracji osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem.
4. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, pracy zawodowej, kulturze i rekreacji.

Cele operacyjne

1. Zapobieganie niepełnosprawności.
2. Rozwój rehabilitacji i usług rehabilitacji fizycznej.
3. Wyrównywanie szans w zakresie oświaty.
4. Stwarzanie warunków do zatrudnienia i przeciwdziałania skutkom bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych.
5. Tworzenie warunków do przewycięzania trudnych sytuacji życiowych, których osoby niepełnosprawne nie mogą pokonać wykorzystując własne środki i możliwości oraz zapewnienie odpowiedniego wsparcia przez instytucje pomocy społecznej.
6. Tworzenie środowiska fizycznego przyjaznego dla osoby niepełnosprawnej.
7. Stwarzanie możliwości do pełnego i aktywnego udziału osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym, w sporcie, rekreacji i turystyce.
8. Zintegrowanie działań samorządów lokalnych na rzecz osób niepełnosprawnych.

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w myśl zasady pomocniczości, m. in. poprzez zlecanie organizacjom wykonywania zadań publicznych.

CEL OPERACYJNY I

Zapobieganie niepełnosprawności

Uzasadnienie wyboru celu

Profilaktyka zdrowotna oraz ochrona środowiska naturalnego, pracy i zamieszkania powinny mieć podstawowe znaczenie w działaniach wszystkich podmiotów i społeczności województwa zmierzających do wyeliminowania lub znacznego ograniczenia przyczyn niepełnosprawności.

Zapobieganie niepełnosprawności i zmniejszanie jej skutków Jest dla społeczeństwa mniej kosztowne niż konieczność zapewnienia późniejszej opieki nad osobami niepełnosprawnymi i podejmowania działań zmierzających do ich integracji ze społeczeństwem.

Należy pamiętać, że styl życia i zachowania zdrowotne determinują w największym stopniu stan zdrowia społeczeństwa. Jednocześnie kształtowanie środowiska społecznego, relacje i sposoby komunikowania się ludzi w rodzinie, miejscu nauki i pracy, w społeczności lokalnej oraz czynniki ekonomiczne wpływają w istotny sposób na kondycję psychofizyczną i stan zdrowia ludności.

W profilaktyce niepełnosprawności i w ograniczaniu jej skutków szczególne znaczenie ma zapobieganie wypadkom w tym wypadkom przy pracy i chorobom zawodowych. Niezbędne jest podejmowanie skutecznych działań zapobiegających wypadkom i ograniczających ich skutki (np. drogowe, w gospodarstwie domowym itp.).

Zadania

1. Podjęcie działań na rzecz rozwoju informacji społeczeństwa województwa na temat głównych przyczyn niepełnosprawności.

2. Propagowanie odpowiedniego stylu życia nastawionego na aktywność fizyczną, odpowiedni sposób odżywiania, ograniczanie palenia tytoniu, ograniczanie spożycia alkoholu zwłaszcza wysokoprocentowego.

3. Objęcie szczególną opieką kobiet w ciąży z grupy ryzyka.

4. Podjęcie działań na rzecz ograniczania niepełnosprawności głównie z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, wypadków drogowych oraz w gospodarstwie domowym.

5. Dążenie do poprawy kondycji ekonomicznej ludności województwa.

6. Podjęcie działań w celu integracji samorządów lokalnych, organizacji pozarządowych i innych instytucji m. in. szkół, zakładów pracy, instytucji kultury itd. na rzecz kształtowania środowiska lokalnego, poprawy relacji i sposobu komunikowania się w rodzinie, szkole, zakładzie pracy.

Metody

1. Szeroka informacja o przyczynach niepełnosprawności w środkach masowego przekazu. Do programów tych winni być zapraszani specjaliści reprezentujący różne specjalności oraz przedstawiciele instytucji zajmujących się problematyką niepełnosprawności.

2. Opracowanie lokalnych programów społecznych sprzyjających zdrowemu stylowi życia, a przede wszystkim służących rozwojowi aktywności mieszkańców gmin m. in. poprzez uczestnictwo w różnych formach aktywności fizycznej, w ruchu organizacji pozarządowych i samopomocowych.

3. Podjęcie działań sprzyjających poprawie sytuacji socjalno-bytowej przede wszystkim poprzez aktywizację zawodową bezrobotnych, udzielanie wsparcia rodzinom zagrożonym ubóstwem.

4. Wczesne usprawnianie niemowląt i dzieci co ogranicza niepełnosprawność w późniejszych latach życia.

5. Badanie przyczyn wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz przedstawianie ich opinii publicznej.

6. Podjęcie działań na rzecz rozwoju badań profilaktycznych i okresowych w kierunku eliminowania najczęstszych przyczyn wypadków i chorób zawodowych, badaniom winni być poddawani wszyscy pracow-

nicy szczególnie zagrożeni ze strony środowiska pracy.

7. Uświadamianie potrzeby systematycznego szkolenia w zakresie bhp.
8. Publikowanie w środkach masowego przekazu najczęściej stwierdzanych wypadków i ich skutków.
9. Prowadzenie akcji uświadamiających i profilaktycznych szczególnie w zakresie ruchu drogowego - organizowanie akcji policyjnych w dniach tradycyjnie należących do "najczarniejszych" w zakresie ilości wypadków drogowych.
10. Prowadzenie akcji szkolenia szczególnie wśród dzieci i młodzieży w zakresie pomocy przedmedycznej, prowadzenie i realizacja specjalistycznych programów psychoedukacyjnych kierowanych do młodzieży - wolontariatu.

Oczekiwane efekty

1. Zwiększenie świadomości społecznej i wiedzy w zakresie przyczyn niepełnosprawności oraz zasad zapobiegania Jej.
2. Zmniejszenie się liczby osób niepełnosprawnych, szczególnie w grupie znacznej niepełnosprawności.
3. Zintegrowanie działań różnych podmiotów w zakresie działań na rzecz profilaktyki szczególnie w środowisku lokalnym.
4. Wzrost aktywności społecznej organizacji pozarządowych zajmujących się głównie problematyką niepełnosprawności.
5. Zmniejszenie się liczby wypadków przy pracy i chorób zawodowych.
6. Poprawa kondycji ekonomicznej osób i rodzin zagrożonych niepełnosprawnością.

Wskaźniki osiągnięcia celu

1. Liczba godzin programów radiowych poświęconych tematyce dot. profilaktyki w zakresie niepełnosprawności i wczesnej interwencji. Docelowo należy przyjąć 1 godzinę tygodniowo (stała godzina i dzień) na ww. temat audycji radiowej stacji.
2. Liczba artykułów w prasie lokalnej poświęconych profilaktyce niepełnosprawności. Docelowo - 1 raz w tygodniu (najlepiej w magazynie sobotnio-niedzielnym), prezentowanie problematyki w zakresie zasad

zapobiegania niepełnosprawności oraz jej głównych przyczyn. Artykuły redagowane przez specjalistów.

3. Liczba gmin, w których powstały zintegrowane programy integracji społecznej, liczba organizacji pozarządowych biorących udział przy tworzeniu lokalnego programu.
4. Liczba bezrobotnych, odsetek spadku bezrobocia.
5. Liczba rodzin i osób obejmowanych świadczeniami ośrodków pomocy społecznej.
6. Wielkość środków przeznaczonych na świadczenia pomocy społecznej.
7. Liczba wypadków przy pracy i chorób zawodowych.
8. Liczba nowych osób niepełnosprawnych i główne przyczyny niepełnosprawności.
9. Liczba szkoleń w zakresie bhp.
10. Liczba wypadków drogowych.
11. Liczba osób objętych szkoleniem w zakresie pomocy przedmedycznej.

Instytucje współpracujące przy realizacji celu

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego: Departament Edukacji i Kultury, Departament Zdrowia, Sportu i Turystyki, Wojewódzki Urząd Statystyczny, Państwowa Inspekcja Pracy, Państwowa Inspekcja Sanitarna, samorządy lokalne, organizacje pozarządowe, Policja, uczelnie wyższe funkcjonujące na terenie województwa, Służby Medycyny Przemysłowej, Wydział Spraw Społecznych Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego, Wojewódzki Ośrodek Organizacji, Ekonomiki i Informatyki w Ochronie Zdrowia i inne.

CEL OPERACYJNY II

Rozwój rehabilitacji i usług rehabilitacji fizycznej

Uzasadnienie wyboru celu

W celu zapobiegania niepełnej sprawności jest ograniczanie i przeciwdziałanie skutkom choroby lub urazu.

Przede wszystkim należy dążyć do niedopuszczania wszelkich powikłań, wtórnej niesprawności, które mogą być wynikiem nieprawidłowego procesu terapii i pielęgnowania człowieka w trakcie choroby. Dlatego też niezbędne staje się poprawienie jakości opieki medycznej nad osobami chorymi. Należy podkreślić, że istotne znaczenie ma także wczesna pomoc udzielana osobom, które doznały urazu lub uległy zatruciu. Należy również dążyć do jak najwcześniejszego rozpoczęcia rehabilitacji psychoruchowej niemowląt i dzieci wykorzystując plastyczność mózgu w pierwszym roku życia dziecka. Wczesna prawidłowa stymulacja może w znacznym stopniu ograniczyć niepełnosprawność. Działania te winny mieć na celu osiągnięcia optymalnego usprawnienia oraz maksymalnego przywrócenie sprawności organizmu umożliwiającego człowiekowi samodzielne funkcjonowanie.

Zadania

1. Dokonanie diagnozy w zakresie ilości placówek rehabilitacyjnych funkcjonujących na terenie województwa.
2. Podejmowanie działań na rzecz upowszechniania potrzeby wczesnej rehabilitacji i rozwoju usług rehabilitacyjnych.
3. Rozwój poradnictwa medycznego, psychologicznego, socjalnego na rzecz:
 - wczesnego wykrywania, diagnozowania i interwencji w ograniczaniu skutków niepełnosprawności,
 - opieki medycznej nad osobą niepełnosprawną i procesu jej leczenia,
 - stwarzanie warunków i możliwości do kontaktów ze środowiskiem społecznym w okresie rehabilitacji,

- zapewniania i dostarczania środków kompensujących utratę danej funkcji organizmu, w tym zwłaszcza środków technicznych (m. in. przedmiotów ortopedycznych, środków osobistych i pomocniczych, sprzętu rehabilitacyjnego itp.) oraz innych środków ułatwiających osobom niepełnosprawnym przystosowanie lub readaptację społeczną.

4. Podejmowanie działań na rzecz powszechności, wczesnego postępowania, kompleksowości i ciągłości rehabilitacji.
5. Podejmowanie działań zmierzających do stworzenia (w ciągu kilkunastu lat i przy aktywnym udziale samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych) podstawowej i specjalistycznej struktury organizacyjnej rehabilitacji i usług rehabilitacyjnych.
6. Stwarzanie osobom niepełnosprawnym, a w szczególności dzieciom i młodzieży powszechnych i dostępnych możliwości korzystania z rehabilitacji i usług rehabilitacyjnych jak najbliżej miejsca zamieszkania.
7. Rozwój rehabilitacji środowiskowej jako zespołu zintegrowanych instytucjonalnych i społecznych działań społeczności lokalnej.
8. Wspieranie działań zmierzających do równomiernego rozwoju i podnoszeniu jakości usług rehabilitacyjnych w całym województwie Warmińsko-Mazurskim.
9. Podejmowanie działań na rzecz opracowywania ścieżek rehabilitacji już w okresie wczesnej opieki medycznej umożliwiającej określenie metod i form pracy aż do chwili osiągnięcia maksymalnej samodzielności i integracji ze środowiskiem lokalnym.

Metody

1. Uświadamianie potrzeby wdrażania wczesnej rehabilitacji już w trakcie pobytu pacjenta na oddziale szpitalnym w związku z ostrym zachorowaniem lub urazem.
2. Inicjowanie i współorganizowanie sympozjów, konferencji i różnych innych form wymiany doświadczeń dla kadry medycznej i rehabilitacyjnej.
3. Stwarzania możliwości kontynuowania rehabilitacji w domu pacjenta w okresie poszpitalnym przez rozwój usług specjalistycznych.
4. Inicjowanie tworzenia niedużych, dobrze wyposażonych i aktywnych

lokalnych i regionalnych ośrodków rehabilitacji.

5. Inicjowanie organizowania tzw. wyjazdowych ekip rehabilitacyjnych, głównie na rzecz osób niepełnosprawnych mieszkających na wsi.

6. Inicjowanie, organizowanie prowadzenia rehabilitacji w środowisku zamieszkania przy udziale różnych lokalnych instytucji i organizacji pozarządowych.

7. Podkreślanie znaczenia i zwracanie szczególnej uwagi na udział rodzin w procesie rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

8. Inicjowanie działań na rzecz opracowywania programów rehabilitacji w taki sposób, aby umożliwić osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom branie udziału w projektowaniu i organizowaniu usług rehabilitacyjnych.

9. Inicjowanie tworzenia grup psychoterapeutycznych dla osób niepełnosprawnych, prowadzonych przez wykwalifikowanych specjalistów - trenerów (grupy te obejmowałyby obok osób niepełnosprawnych również członków ich rodzin).

10. Stopniowe podejmowanie działań na rzecz wprowadzania zagadnień rehabilitacji i podstawowych problemów osób niepełnosprawnych do programu nauczania w szkołach pielęgniarских.

11. Podejmowanie działań zmierzających do zwiększania liczby lekarzy specjalistów rehabilitacji leczniczej zatrudnianych w placówkach służby zdrowia w województwie.

12. Podejmowanie działań na rzecz szkolenia opiekunów domowych w zakresie podstaw rehabilitacji.

13. Inicjowanie działań na rzecz stwarzania warunków do zaspokajania podstawowych potrzeb osób niepełnosprawnych w tym zabezpieczenie niezbędnych pomocy technicznych.

Wskaźniki osiągnięcia celu

1. Efektywność działań na rzecz opracowania diagnozy placówek rehabilitacyjnych działających na terenie województwa - ilość powiatów, które przekazały dane.

2. Liczba szpitali, oddziałów podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej prowadzących wczesną rehabilitację.

3. Dość osób objętych specjalistycznymi usługami w miejscu zamieszkania.

4. Ilość lokalnych i regionalnych ośrodków rehabilitacji.

5. Liczba zorganizowanych wyjazdowych ekip rehabilitacyjnych na wieś.

6. Ilość instytucji i organizacji pozarządowych uczestniczących w organizacji rehabilitacji.

7. Zakres włączenia rodzin w proces tworzenia i realizacji programów rehabilitacji - ilość przypadków.

8. Liczba godzin nt. rehabilitacji w programie nauczania w szkołach pielęgniarских.

9. Liczba lekarzy specjalistów rehabilitacji leczniczej zatrudnionych w placówkach służby zdrowia.

10. Liczba opiekunów domowych przeszkolonych w zakresie problematyki rehabilitacji.

11. Ilość osób zabezpieczonych w niezbędny sprzęt ortopedyczny i pomocniczy oraz ilość osób pozbawionych niezbędnego sprzętu.

Oczekiwane efekty

1. Dokonana diagnoza placówek rehabilitacji w województwie pozwoli na dokonanie analizy ich rozmieszczenia oraz wskazania "białych plam" w celu podjęcia działań na rzecz wyrównywania szans w dostępności do tych usług.

2. Wzrost świadomości wśród kadry medycznej w zakresie potrzeby podejmowania wczesnej rehabilitacji.

3. Uświadomienie potrzeby rozwoju specjalistycznych usług w miejscu zamieszkania.

4. Wskazanie na potrzebę tworzenia nowych lokalnych ośrodków rehabilitacji, co jest również szansą na tworzenie nowych stanowisk pracy.

5. Wzrost dostępności do usług w zakresie rehabilitacji dla mieszkańców wsi.

6. Wzrost liczby organizacji prowadzących usługi rehabilitacyjne.

7. Wzrost liczby kadry medycznej przygotowanej w zakresie rehabilitacji.

8. Wzrost dostępności do sprzętu ortopedycznego oraz wzrost ilości osób wyposażonych w niezbędny sprzęt.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego, samorządy powiatów i gmin, placówki służby zdrowia, Warmińsko-Mazurska Regionalna Kasa Chorych, Wojewódzki Ośrodek Organizacji Ekonomiki i Informatyki w Ochronie Zdrowia, szkoły pielęgniarskie, Policealna Szkoła Pracowników Służb Społecznych, PFRON, WODKM, Departament Zdrowia, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, organizacje pozarządowe i inne.

CEL OPERACYJNY III

Wyrównanie szans w zakresie oświaty

Uzasadnienie wyboru celu

Osobom niepełnosprawnym, szczególnie dzieciom i młodzieży należy zapewnić możliwości korzystania z placówek oświaty, stwarzanie warunków do w miarę samodzielnego uczęszczania do ogólnie dostępnych przedszkoli, szkół podstawowych, ponadpodstawowych i wyższych.

W sytuacjach szczególnych zapewnienie możliwości nauki w szkolnictwie specjalnym. Proces ten pozwoli na przebywanie osobom niepełnosprawnym w grupach rówieśniczych, naturalną integrację i przygotowanie do pełnienia różnych ról społecznych. Zdobycie kwalifikacji daje szansę na samodzielne i aktywne życie.

Zadania

1. Dokonanie diagnozy ilości placówek oświaty pozbawionych barier architektonicznych.
2. Diagnoza dot. ilości dzieci niepełnosprawnych uczęszczających do

przedszkoli, uczących się w placówkach oświatowych, ilości dzieci pozostających poza systemem oświaty, ilości dzieci objętych indywidualnym tokiem nauczania w domu.

3. Inicjowanie likwidacji barier architektonicznych, komunikacyjnych, finansowych i społecznych ograniczających korzystanie z placówek oświaty.
4. W sytuacjach szczególnych zapewnienie nauki i rehabilitacji w placówkach specjalistycznych zarówno w publicznych jak i niepublicznych zgodnie z wolą rodziców lub opiekunów.
5. Inicjowanie tworzenia integracyjnych placówek oświatowych - szkoły, przedszkola.
6. Podejmowanie działań na rzecz egzekwowania prawa w zakresie oświaty osób niepełnosprawnych m. in. eliminowanie do minimum indywidualnego nauczania, nauka blisko miejsca zamieszkania bez konieczności zamieszkania w internacie.
7. Inicjowanie działań na rzecz rozszerzenia kształcenia kadry pedagogicznej w zakresie pedagogiki specjalnej w tym poprzez praktyki w placówkach specjalistycznych dla osób niepełnosprawnych lub w organizacjach pozarządowych zajmujących się określonymi rodzajami niepełnosprawności oraz różnymi grupami wiekowymi.

Metody

1. Wystąpienie do wszystkich gmin i powiatów o dokonanie diagnozy dot. dostosowania placówek oświaty do potrzeb osób niepełnosprawnych, liczba dzieci uczących się w placówkach oświatowych, liczba dzieci pozostających poza systemem oświaty, liczba dzieci objętych indywidualnym tokiem nauczania.
2. Inicjowanie organizowania sympozjów i konferencji na temat oświaty osób niepełnosprawnych.
3. Inicjowanie tworzenia lokalnych programów likwidacji barier ograniczających naukę osobom niepełnosprawnym.
4. Popularyzacja efektów szkół integracyjnych i klas integracyjnych (ankiety wśród uczniów zdrowych i niepełnosprawnych, rodziców i nauczycieli).
5. Popularyzowanie inicjatyw dot. integracji oraz wyrównywania szans

życiowych i przeciwdziałanie izolacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej fizycznie i umysłowo.

6. Inicjowanie rozwoju szkolnictwa specjalistycznego dla dzieci i młodzieży blisko miejsca zamieszkania.

7. Popularyzacja modelu szkoły dostosowanej do potrzeb wszystkich dzieci i integrującej środowisko sąsiedzkie.

8. Inicjowanie rozwoju indywidualnego poradnictwa co do kierunków i formy kształcenia.

9. Inicjowanie tworzenia programów na rzecz organizowania praktycznej nauki zawodu w miejscu przyszłej pracy, konsultowanie tych programów z pracodawcami, ze szczególnym zwróceniem uwagi na oferty otwartego lokalnego rynku pracy.

10. Podejmowanie działań na rzecz tworzenia lokalnych funduszy stypendialnych oraz form pomocy umożliwiających młodzieży kontynuowanie nauki w szkołach ponadpodstawowych i uczelniach wyższych.

Oczekiwane efekty

1. Opracowanie mapy rozmieszczenia placówek pozbawionych barier architektonicznych oraz placówek, w których uczą się dzieci i młodzież niepełnosprawna.

2. Zwiększenie się liczby dzieci uczęszczających do przedszkoli i klas integracyjnych.

3. Zwiększenie świadomości środowisk lokalnych w zakresie problemów dzieci i młodzieży niepełnosprawnych.

4. Likwidacja barier psychologicznych i społecznych.

5. Zwiększenie szans na ukończenie szkół ponadpodstawowych i zdobycie zawodu przez młodzież niepełnosprawna.

Wskaźniki

1. Liczba dzieci niepełnosprawnych uczących się w szkołach integracyjnych.

2. Liczba dzieci niepełnosprawnych uczęszczających do przedszkoli integracyjnych.

3. Liczba młodzieży uczącej się w szkolnictwie specjalistycznym.

4. Liczba osób biorących udział w zajęciach warsztatów terapii zajęciowej.

5. Liczba dzieci objętych indywidualnym programem nauczania.

6. Liczba dzieci pozostających poza systemem oświaty w wieku do lat 18.

7. Liczba przedszkoli i szkół Integracyjnych.

8. Liczba młodzieży zdobywających zawód w środowisku pracy.

Podmioty współpracujące

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, samorządy gmin i powiatów, Kuratorium Oświaty Urzędu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Departament Kultury i Edukacji Urzędu Marszałkowskiego, PFRON, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, szkoły, wyższe uczelnie, zakłady pracy chronionej, ośrodki szkolno-wychowawcze, ośrodki rehabilitacyjne wychowawcze, ZAZ, organizacje pozarządowe i inne.

CEL OPERACYJNY IV

Stwarzanie warunków do zatrudniania i przeciwdziałania skutkom bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych.

Uzasadnienie wyboru celu

Wszystkie osoby niepełnosprawne bez względu na przyczyny i rodzaj niepełnosprawności mają prawo do pomocy w zakresie zatrudnienia i możliwości dostępu do zatrudnienia na równi z osobami pełnosprawnymi, zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami. Praca i integracja zawodowa jest jednym z najistotniejszych aspektów uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, albowiem zapewniają one im:

- samodzielność materialną,
- poczucie własnej wartości,

- społeczny kontakt z innymi osobami,
- możliwość partnerskiego udziału w życiu społecznym.

Zadania

1. Podjęcie działań na rzecz dokonania diagnozy o zakresie bezrobocia na terenie Województwa Warmińsko-Mazurskiego, wśród osób niepełnosprawnych: wieś, miasto, kwalifikacje, zatrudnienie itd. - mapa bezrobocia.
2. Dążenie do przeprowadzenia badań socjologicznych na temat potrzeb i oczekiwań osób niepełnosprawnych na rynku pracy - przy ścisłej współpracy z samorządami powiatów, powiatowymi urzędami pracy.
3. Dokonanie diagnozy bazy szkoleniowej dla osób niepełnosprawnych oraz kierunki kształcenia na terenie Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
4. Ocena potrzeb w zakresie utworzenia ośrodków kształcenia, szkoleniowych, szkoleniowo-rehabilitacyjnych na terenie województwa.
5. Podejmowanie działań na rzecz utworzenia form szkoleniowych dla absolwentów szkół podstawowych szczególnie umożliwiających praktyczną naukę zawodu.
6. Inicjowanie tworzenia na szczeblu powiatu programów na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.
7. Dążenie do utworzenia w każdym powiatowym urzędzie pracy stanowiska pośrednika i doradcy zawodowego dla osób niepełnosprawnych.
8. Stwarzanie warunków, w tym możliwości finansowych, do szkoleń pośredników, doradców i osób zajmujących się szkoleniami dla osób niepełnosprawnych.
9. Podejmowanie działań na rzecz nawiązania dalszej współpracy ze stowarzyszeniem Promethe z Francji - Departament Cotes d Armor.
10. Podejmowanie działań na rzecz poszerzania oferty szkoleniowej na rzecz osób niepełnosprawnych.
11. Podejmowanie działań na rzecz przepływu pełnej informacji, dla pracodawców, o preferencyjnych warunkach stwarzania stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych szczególnie na rynku otwartym.
12. Popularyzowanie warunków i zasad korzystania ze środków PFRON, akcja informacyjna wśród przedsiębiorców pow. 25 osób oraz jednost-

kach budżetowych o korzyściach płynących z uzyskania wskaźnika zatrudnienia 6% i 3%.

13. Podjęcie działań na rzecz dokonania diagnozy w zakresie funkcjonowania zakładów pracy chronionej.

14. Organizowanie różnych form wymiany doświadczeń w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

Metody

1. Wystąpienie do wszystkich powiatowych urzędów pracy w celu uzyskania danych o aktualnej liczbie osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako osoby bezrobotne i jako poszukujące pracy - opracowanie graficznej mapy bezrobocia wśród niepełnosprawnych.
2. Opracowanie ankiety i przeprowadzenie badań wśród reprezentatywnej grupy niepełnosprawnych nt. potrzeb na rynku pracy.
3. Wystąpienie do samorządów powiatów z prośbą o przedstawienie bazy szkoleniowej i kierunków kształcenia osób niepełnosprawnych oraz potrzeb w zakresie rozwoju tej bazy.
4. Opracowanie jednolitej ulotki informacyjnej dla pracodawców o preferencjach w zakresie tworzenia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych i zasadach korzystania z PFRON.
5. Opracowanie programu szkoleń dla pośredników, doradców zawodowych oraz dla osób zajmujących się szkoleniami osób niepełnosprawnych.
6. Zorganizowanie konkursu dla najlepszych pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne.
7. Wypracowanie zasad współpracy wszystkich podmiotów zajmujących się rehabilitacją zawodową osób niepełnosprawnych oraz zasad współfinansowania przyjętych programów.
8. Organizowanie konferencji, sympozjów i spotkań poświęconych rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.
9. Zorganizowanie konkursu na najlepszego pracodawcę osób niepełnosprawnych.

1. Zwiększenie się liczby zatrudnionych osób niepełnosprawnych.
2. Zwiększenie się liczby osób niepełnosprawnych zatrudnionych zgodnie z kwalifikacjami.
3. Wzrost średniego wynagrodzenia osób niepełnosprawnych.
4. Szersze i efektywniejsze wykorzystanie środków PFRON na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.
5. Szersze i lepsze wykorzystanie Zakładowego Funduszu Rehabilitacji ZPCH na potrzeby osób niepełnosprawnych.
6. Zwiększenie szans awansu zawodowego.
7. Rozszerzenie oferty szkoleniowej dla osób niepełnosprawnych.

Wskaźniki osiągnięcia celu

1. Liczba osób niepełnosprawnych poszukujących pracy.
2. Liczba utworzonych stanowisk pracy, w tym dla osób niepełnosprawnych z terenów środowisk wiejskich.
3. Liczba osób niepełnosprawnych objętych szkoleniami, przekwalifikowaniami.
4. Liczba zakładów pracy przystępujących do konkursu na najlepszego pracodawcę.
5. Liczba zakładów pracy chronionej ocenianych pozytywnie.
6. Liczba przeszkolonych pośredników, doradców zawodowych i osób zajmujących się szkoleniami osób niepełnosprawnych.

Podmioty współpracujące

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Wojewódzki Urząd Pracy, Powiatowe Urzędy Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, samorządy powiatów, zakłady pracy chronionej, ośrodki kształcenia osób niepełnosprawnych, organizacje pozarządowe i inne.

Tworzenie warunków do przewyższania trudnych sytuacji życiowych, których osoby niepełnosprawne nie mogą pokonać wykorzystując własne środki i możliwości oraz zapewnienia odpowiedniego wsparcia przez instytucje pomocy społecznej.

Uzasadnienie wyboru celu

W procesie rehabilitacji szczególne znaczenie ma zapewnienie poczucie bezpieczeństwa oraz stwarzanie warunków do przewyższania trudnych sytuacji życiowych. Niezbędne jest nie tylko zabezpieczenie socjalne, ale również udzielanie różnorodnych form wsparcia eliminujących poczucie odrzucenia i marginalizacji.

Zadania

1. Dokonanie diagnozy potrzeb osób niepełnosprawnych i zasobów infrastruktury pomocy społecznej na rzecz tej grupy podopiecznych.
2. Inicjowanie tworzenia gminnych i powiatowych ośrodków wsparcia: dziennych domów pomocy społecznej, środowiskowych domów samopomocy, mieszkań chronionych, hostelli itp.
3. Rozszerzenie zakresu kształcenia i dokształcania kadry pomocy społecznej w zakresie problemów osób niepełnosprawnych.
4. Rozwój pracy socjalnej na rzecz integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym.
5. Inicjowanie rozwoju usług w miejscu zamieszkania na rzecz aktywizacji osób niepełnosprawnych.
6. Inspirowanie tworzenia grup integrujących osoby niepełnosprawne ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
7. Pomoc w organizowaniu specjalistycznych szkoleń dla kadry pomocy społecznej, w tym pracowników ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej w zakresie problemów osób niepełnosprawnych.
8. Inicjowanie wypracowania propozycji standardów dla placówek działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

9. Inicjowanie działań na rzecz likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania.

10. Inicjowanie tworzenia sprawnego systemu wsparcia socjalnego poprzez zapewnienie świadczeń dla osób pozbawionych wynagrodzeń, świadczeń emerytalno-rentowych, zasiłków dla bezrobotnych oraz gdy posiadany dochód uniemożliwia zabezpieczenie podstawowych potrzeb.

11. Inicjowanie działań w formie pracy socjalnej na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych w społeczeństwie, akceptację przez rodzinę, najbliższe otoczenie i przez społeczeństwo niezależne od rodzaju i stopnia niepełnosprawności.

Metody

1. Wystąpienie do ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie z ankietą w celu dokonania diagnozy zasobów infrastruktury na rzecz osób niepełnosprawnych oraz potrzeb tej grupy mieszkańców gmin.

2. Wskazywanie na efekty funkcjonowania lokalnych placówek wsparcia.

3. Organizowanie spotkań, sympozjów i konferencji nt. metod i form zabezpieczenia potrzeb osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym, wyrównywania szans w życiu społecznym, akceptację przez rodzinę i najbliższe otoczenie.

4. Udzielanie wsparcia w zakresie tworzenia lokalnych programów pomocowych na rzecz osób niepełnosprawnych.

5. Organizowanie konkursu na najlepszy lokalny program na rzecz osób niepełnosprawnych.

Oczekiwane efekty

1. Szersze zaspokojenie potrzeb socjalno-bytowych osób niepełnosprawnych, poprawa warunków życia osób niepełnosprawnych.

2. Wzrost poczucia bezpieczeństwa osób niepełnosprawnych.

3. Rozszerzenie zakresu usług na rzecz osób niepełnosprawnych.

4. Powstawanie lokalnych programów na rzecz rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych.

Wskaźniki realizacji celu

1. Wielkość środków na zabezpieczenie potrzeb osób niepełnosprawnych.

2. Liczba i rodzaj lokalnych ośrodków wsparcia.

3. Ilość mieszkań przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

4. Liczba osób objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi.

5. Liczba osób niepełnosprawnych objętych świadczeniami pomocy społecznej.

Podmioty współpracujące

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, samorządy gmin i powiatów, ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, PFRON, Wydział Spraw Społecznych Urzędu Wojewódzkiego, organizacje pozarządowe i inne.

CEL OPERACYJNY VI

Tworzenie środowiska fizycznego przyjaznego dla osób niepełnosprawnych.

Uzasadnienie wyboru celu

Dla celów rehabilitacji konieczne jest podejmowanie działań zmierzających do usuwania barier uniemożliwiających lub utrudniających osobom niepełnosprawnym, w miarę normalne funkcjonowanie w życiu społecznym.

Zadania

1. Podejmowanie skutecznych działań na rzecz egzekwowania prawa w zakresie budownictwa pozbawionego barier architektonicznych.

2. Inicjowanie działań na rzecz szerokiego dostępu do urządzeń sportowych i innych urządzeń, z których korzystają sprawni obywatele.
3. Podejmowanie działań na rzecz likwidacji barier w mieszkaniach osób niepełnosprawnych, stwarzania możliwości swobodnego i samodzielnego poruszania się w mieszkaniach oraz korzystania z jego urządzeń.
4. Inicjowanie działań w celu stwarzania możliwości swobodnego i samodzielnego poruszania się w terenie zabudowanym i niezabudowanym.
5. Stwarzanie możliwości dostępu do publicznych środków komunikacji.
6. Podejmowanie działań na rzecz stwarzania możliwości do korzystania ze sprzętu gospodarstwa domowego, sprzętu codziennego użytku itp.
7. Inicjowanie działań na rzecz dostępu do specjalnego sprzętu niezbędnego do normalnego funkcjonowania w społeczeństwie.
8. Podejmowanie działań na rzecz dostępu do informacji przekazywanych przez środki masowego przekazu.

Metody

1. Popularyzowanie obowiązku przestrzegania zapisów prawa w zakresie budownictwa obiektów użyteczności publicznej.
2. Dążenie do egzekwowania prawa głównie poprzez wskazywanie obiektów nie spełniających obowiązujących zasad.
3. Popularyzowanie możliwości i zasad korzystania ze środków PFRON na rzecz likwidacji barier architektonicznych.
4. Organizowanie konkursów na rzecz lokalnych programów w zakresie likwidacji barier w środowisku fizycznym osób niepełnosprawnych.
5. Rozwój informacji dla osób niepełnosprawnych o możliwościach dostępu do specjalnego sprzętu niezbędnego do funkcjonowania w społeczeństwie.
6. Popularyzowanie najlepszych rozwiązań w zakresie tworzenia przyjaznego środowiska fizycznego dla osób niepełnosprawnych.

Oczekiwane efekty realizacji celu

1. Zwiększenie się liczby obiektów użyteczności publicznej pozbawionych barier architektonicznych.
2. Zwiększenie się liczby mieszkań przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.
3. Powstawanie lokalnych programów w zakresie likwidacji barier architektonicznych.
4. Powstanie sprawnego i kompleksowego systemu informacji o możliwościach dostępu do specjalnego sprzętu dla niepełnosprawnych.
5. Stworzenie warunków umożliwiających dostęp do korzystania ze sprzętu gospodarstwa domowego, sprzętu codziennego użytku itp.

Wskaźniki osiągnięcia celu

1. Liczba obiektów użyteczności publicznej pozbawionych barier.
2. Liczba mieszkań przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.
3. Liczba środków komunikacji publicznej przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.
4. Ilość osób, które uzyskały możliwość skorzystania ze specjalnego sprzętu niezbędnego do normalnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Współpracujące instytucje

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, PFRON, samorządy powiatów i gmin, organy nadzoru budowlanego, biura projektów, organizacje pozarządowe itd.

CEL OPERACYJNY VII

Stwarzanie możliwości do pełnego i aktywnego udziału w życiu kulturalnym, w sporcie, rekreacji i turystyce.

Uzasadnienie wyboru celu

Osoby niepełnosprawne mają prawo do pełnego i aktywnego udziału w różnych formach życia społecznego. Niezbędne staje się podejmowanie działań zmierzających do stwarzania osobom niepełnosprawnym możliwości uczestnictwa w życiu kulturalnym, w sporcie, rekreacji i turystyce.

Ponadto udział i współudział osób niepełnosprawnych w ogólnych imprezach kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych i turystycznych sprzyja ich integracji ze społeczeństwem. Konieczne jest wspieranie rozwoju sportu masowego i wyczynowego osób niepełnosprawnych jako istotnej formy rehabilitacji usprawniania.

Zadania

1. Stwarzanie możliwości do pełnego i aktywnego udziału w życiu kulturalnym, w sporcie, rekreacji i turystyce - popularyzacja aktywnych form życia.
2. Inicjowanie likwidacji barier architektonicznych utrudniających dostęp do obiektów kultury, sportu, turystyki, rekreacji i komunikowania się.
3. Inicjowanie rozwoju aktywności osób niepełnosprawnych w imprezach, zawodach, wyjazdach, festynach, wycieczkach.
4. Dążenie do stworzenia systemu informacji w formie przewodników lub informatorów o udogodnieniach dla niepełnosprawnych i w wersji dla osób wymagających specjalnych form porozumiewania się.
5. Inicjowanie tworzenia imprez w sposób umożliwiających odbiór osobom wymagającym specjalnych technik porozumiewania się.
6. Popularyzacja osiągnięć kulturalnych, sportowych, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

7. Inicjowanie różnych form upowszechniania turnusów rehabilitacyjnych, rodzinnych turnusów czasowych.

Metody

1. Utworzenie bazy informacyjnej o obiektach pozbawionych barier architektonicznych oraz obiektach, w których bariery należy zlikwidować.
2. Opracowanie informacji o najlepszych sanatoriach, ośrodkach czasowych przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.
3. Inicjowanie opracowania gminnych i powiatowych programów likwidacji barier architektonicznych.
4. Stworzenie corocznych informacji o planowanych imprezach rozrywkowych, turystycznych, sportowych na terenie gmin, powiatów, województwa.
5. Inicjowanie imprez zapewniających odbiór dla osób wymagających specjalnych technik porozumiewania się (np. język migowy).

Oczekiwane efekty

1. Wzrost uczestnictwa osób niepełnosprawnych w ogólnych imprezach.
2. Wzrost ilości obiektów pozbawionych barier architektonicznych.
3. Wzrost zaangażowania społeczności lokalnych na rzecz aktywizacji osób niepełnosprawnych.

Wskaźnik osiągnięcia celu

1. Ilość placówek pozbawionych barier.
2. Ilość osób niepełnosprawnych uczestniczących w imprezach kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych, turystycznych.
3. Ilość gmin mających przygotowane programy na rzecz likwidacji barier architektonicznych.
4. Ilość zorganizowanych imprez umożliwiających uczestnictwo osób wymagających specjalistycznych technik porozumiewania się.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Departamenty Urzędu Marszałkowskiego: Departament Edukacji i Kultury, Departament Zdrowia, Sportu i Turystyki, Wydziały Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego, samorządy lokalne, placówki kultury sportu, turystyki, rekreacji, organizacje pozarządowe, kluby sportowe (sekcje osób niepełnosprawnych).

CEL OPERACYJNY VIII

Zintegrowanie działań samorządów lokalnych na rzecz osób niepełnosprawnych

Uzasadnienie wyboru celu

Tylko zintegrowane programy, koordynujące działania wszystkich lokalnych dają szansę na efektywniejsze wykorzystanie posiadanych zasobów tj. środków finansowych, infrastruktury, kadry itd. Sprzyjają one sprawniejszemu przepływowi informacji oraz jasnemu podziałowi zadań, umożliwiając tym samym rozwój kompleksowych form rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Programy takie mają większe szansę na uzyskiwanie wsparcia z zewnątrz.

Zadania

1. Inicjowanie tworzenia lokalnych zintegrowanych programów na rzecz osób niepełnosprawnych przy uczestnictwie osób niepełnosprawnych.
2. Promowanie najciekawszych programów lokalnych.
3. Inicjowanie tworzenia lokalnych ośrodków wsparcia dla osób niepełnosprawnych.

1. Zatrudnianie odpowiednio wykwalifikowanych osób w tym osób niepełnosprawnych jako pracowników zajmujących się problematyką osób niepełnosprawnych.
2. Organizowanie i współorganizowanie szkoleń pracowników samorządów lokalnych zajmujących się problematyką osób niepełnosprawnych.
3. Pomoc w organizowaniu lokalnych spotkań poświęconych problemom osób niepełnosprawnych - sympozja, konferencje itp. - na rzecz promowania najciekawszych programów lokalnych.
4. Upowszechnianie najskuteczniejszych środowiskowych form wsparcia na rzecz osób niepełnosprawnych.

Oczekiwane efekty

1. Wzrost zainteresowania społeczności gminnych problemami osób niepełnosprawnych.
2. Powstawanie zintegrowanych programów lokalnych na rzecz rozwiązywania problemów tej grupy mieszkańców gmin.
3. Rozwój różnorodnych form uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym lokalnych środowisk.
4. Rozwój środowiskowych form wsparcia osób niepełnosprawnych.

Wskaźniki

1. Liczba zintegrowanych programów lokalnych.
2. Zakres uczestnictwa w ich opracowywaniu organizacji pozarządowych.
3. Liczba lokalnych ośrodków wsparcia dla osób niepełnosprawnych.

CEL OPERACYJNY IX

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w myśl zasady pomocniczości, m. in. poprzez zlecenie organizacjom wykonywania zadań publicznych

Uzasadnienie wyboru celu

Organizacje pozarządowe są podstawowym partnerem w działaniach na rzecz diagnozy oraz zaspokajania potrzeb środowisk osób niepełnosprawnych. Prowadzą monitoring w zakresie skuteczności i efektywności stosowanych rozwiązań na rzecz rehabilitacji, aktywizacji i integracji osób niepełnosprawnych.

Zadania

1. Upowszechnianie znaczenia organizacji pozarządowych w badaniu i zaspokajaniu potrzeb osób niepełnosprawnych.
2. Stworzenie banku informacji o organizacjach pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
3. Wypracowanie form współpracy organizacji pozarządowych w Samorządzie Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
4. Wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
5. Inicjowanie tworzenia nowych organizacji pozarządowych i grup samopomocowej szczególnie w środowisku wiejskim.

Metody

1. Organizowanie i współorganizowanie konferencji, sympozjów i spotkań nt. roli organizacji pozarządowych w życiu osób niepełnosprawnych.
2. Współorganizowanie Forum Organizacji Pozarządowych jako formy prezentacji działań sektora pozarządowego.
3. Współorganizowanie imprez z okazji Międzynarodowego Dnia Osób

Niepełnosprawnych, Międzynarodowego Dnia Wolontariusza, Dnia Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych, Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelektualną.

4. Wspieranie finansowe i merytoryczne najciekawszych rozwiązań i form zaspokajania potrzeb osób niepełnosprawnych.
5. Pomoc w redagowaniu biuletynu na rzecz osób niepełnosprawnych.
6. Współpraca przy opracowywaniu programów na rzecz rozwiązywania najistotniejszych i najpowszechniej występujących problemów osób niepełnosprawnych.
7. Współpraca przy organizowaniu szkoleń wolontariuszy.

Oczekiwane efekty

1. Podniesienie rangi organizacji pozarządowych w zakresie realizacji polityki społecznej państwa na rzecz rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych, rozpoznawania i szerszego zaspokajania potrzeb, akceptacji społecznej.
2. Rozszerzenie form współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi.
3. Wypracowanie sprawnego systemu przepływu informacji o problemach środowisk osób niepełnosprawnych i możliwościach ich łagodzenia i rozwiązywania.
4. Wzrost aktywności organizacji pozarządowych na rzecz tworzenia zintegrowanych programów wojewódzkich umożliwiających pozyskiwanie środków.

Wskaźniki osiągnięcia celu

1. Liczba organizacji pozarządowych współpracujących z Samorządem Wojewódzkim.
2. Liczba organizacji pozarządowych współpracujących przy tworzeniu zintegrowanych programów wojewódzkich na rzecz rozwiązywania najistotniejszych problemów środowisk osób niepełnosprawnych.
3. Liczba przeszkolonych wolontariuszy.
4. Liczba nowych organizacji pozarządowych i grup samopomocowych

powstałych na terenie województwa w tym w środowisku wiejskim.
5. Liczba organizacji, które uzyskały wsparcie z budżetu samorządu województwa na najciekawsze, kompleksowe programy.

Podmioty współpracujące

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, organizacje pozarządowe, inne departamenty Urzędu Marszałkowskiego, Regionalny Ośrodek Kultury i inne podmioty.

Zakończenie

Wojewódzki Program Na Rzecz Poprawy Warunków Życia Społecznego i Zawodowego Osób Niepełnosprawnych został opracowany przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego przy ścisłej współpracy i konsultacji ze specjalistami współpracujących instytucji i organizacji pozarządowych. W pracach zespołów roboczych brały udział następujące osoby:

- 1) Jadwiga Stankiewicz - Z-ca Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy,
- 2) Ireneusz Markiewicz - Dyrektor Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Oddział w Olsztynie,
- 3) Andrzej Jurkian - PFRON,
- 4) Maria Maciejska,
- 5) Maciej Tokarczyk - Warmińsko-Mazurska Regionalna Kasa Chorych,
- 6) Alicja Roszkowska - Z-ca Dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Organizacji, Ekonomiki i Informacji w Ochronie Zdrowia,
- 7) Monika Michniewicz - WOOEiIwOZ,
- 8) Agnieszka Marczuk - WOOEiIwOZ,
- 9) Stanisława Kurowska - Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Oddział w Olsztynie,
- 10) Teresa Bocheńska - Elbląska Rada Konsultacyjna Osób Niepełnosprawnych.

Przedstawiciele Sejmiku Osób Niepełnosprawnych:

- 1) Teresa Skuza - Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem, Oddział Wojewódzki,
- 2) Tomasz Czajczyc - Warmińsko-Mazurskie Stowarzyszenie Pomocy Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo
- 3) Urszula Dudko - Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego,
- 4) Zofia Gadzikowska - Polski Związek Głuchych,
- 5) Barbara Smolińska - Powrót z "U",
- 6) Lucyna Jędrzycka,
- 7) Józef Kozieńko.

Program opracowała Wiesława Przybysz.

IX

Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego

Informacja

Marszałek Województwa Pomorskiego, powołał w dniu 22 grudnia 1999 roku, przy Departamencie Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego, Radę Pomocy Osobom Niepełnosprawnym.

Członkami Rady zostali przedstawiciele różnych podmiotów związanych z działalnością osób niepełnosprawnych. Są to przedstawiciele organizacji pozarządowych, dyrektorzy samorządowych placówek, w tym dyrektorzy Centrów Pomocy Rodzinie, przedstawiciele administracji państwowej, ludzkie nauki i przedstawiciele mediów.

CELE RADY POMOCY OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM

1. Opracowanie założeń do działań na rzecz wyrównywania warunków życia, aktywizacji, rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełno-

1. sprawnych w Województwie Pomorskim.
2. Działanie na rzecz osób niepełnosprawnych w naszym regionie - identyfikacja i analiza problemów.
3. Propozycje programowe dotyczące rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych w regionie pomorskim.
4. Poszerzanie wiedzy o problemach osób niepełnosprawnych.
5. Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych mieszkających na terenie Województwa Pomorskiego.
6. Opiniowanie dokumentów o charakterze ogólnopolskim i regionalnym, dotyczących osób niepełnosprawnych lub problemów z nimi związanych.
7. Opiniowanie propozycji zmian przepisów o charakterze ogólnopolskim i regionalnym, dotyczących osób niepełnosprawnych lub problemów z nimi związanych.

REGULAMIN RADY POMOCY OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM

1. Rada działa przy Marszałku Województwa Pomorskiego.
2. Rada nie posiada osobowości prawnej.
3. Członkami Rady są osoby, które otrzymały nominacje od Marszałka Województwa Pomorskiego.
4. Członkowie Rady są odwoalni.
5. Członkowie Rady mogą wystąpić o odwołanie z uczestnictwa w Radzie.
6. Rada posiada swojego Przewodniczącego.
7. Na pierwszą kadencję funkcję Przewodniczącego sprawuje osoba, wskazana przez Marszałka Województwa Pomorskiego.
8. Kadencja Przewodniczącego będzie trwała jeden rok.
9. Przewodniczący proponuje osobę na stanowisko Zastępcy Przewodniczącego, spośród członków Rady, która zajmie jego miejsce na następną kadencję. Jest to stała procedura powoływania Przewodniczącego Rady.
10. Rada wybiera Zastępcę Przewodniczącego zwykłą większością głosów.

11. Przewodniczący i Zastępca Przewodniczącego mogą być odwołani lub mogą ustąpić z pełnionych funkcji w trakcie trwania kadencji.
12. Przewodniczącego Rady odwołuje Marszałek Województwa Pomorskiego. Rada może wystąpić o odwołanie Przewodniczącego. Wniosek musi poprzeć przynajmniej trzy piąte członków Rady, w głosowaniu tajnym.
13. Marszałek Województwa Pomorskiego wyznacza pracownika Departamentu Polityki Społecznej do współpracy z Radą.
14. Rada może zapraszać na swoje posiedzenia wybranych gości.
15. Z posiedzeń Rady będzie sporządzany protokół.
16. Posiedzenia Rady odbywać się będą co najmniej raz na kwartał.
17. Swoje stanowisko Rada uchwała zwykłą większością głosów, przy obecności więcej niż połowy składu Rady.
18. Posiedzenia Rady zwołuje Przewodniczący Rady w uzgodnieniu z Dyrektorem Departamentu Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego. W razie nieobecności Przewodniczącego, posiedzenia Rady, zwołuje Dyrektor Departamentu Polityki Społecznej i powierza ich prowadzenie Zastępcy Przewodniczącego lub jednemu z członków Rady.
19. Radę na zewnątrz reprezentuje Przewodniczący Rady lub osoby przez niego wskazane.
20. Rada nie może wchodzić w porozumienia z innymi podmiotami bez zgody Marszałka Województwa Pomorskiego.
21. Członków Rady obowiązuje przestrzeganie Regulaminu Rady.
22. Materiały powstałe podczas prac Rady mają charakter wewnętrzny.
23. Regulamin Rady wprowadzany jest decyzją Marszałka Województwa Pomorskiego.

X.

PAŃSTWOWY FUNDUSZ REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Program dofinansowania zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze realizowany przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie.

Program celowy

I. WSTĘP

Ze względu na obowiązywanie od 1 stycznia 1999 roku ustawy z dnia 24 lipca 1998 roku o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668), wejście w życie przepisów ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28, poz. 153 z późn. zm.) oraz ukazanie się rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 6 listopada 1998 r. w sprawie szczegółowego wykazu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i leczniczych środków technicznych oraz wysokości udziału własnego ubezpieczonego w cenie ich nabycia (Dz. U. Nr 140 poz. 912), zaszła potrzeba opracowania i wdrożenia nowej koncepcji dofinansowania ze środków PFRON zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

II. DEFINICJE

Ilećroć w niniejszym dokumencie mowa jest o:

- 1) ustawie - rozumie się przez to ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.),
- 2) rozporządzeniu - rozumie się przez to rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 6 listopada 1998 r. w sprawie szczegółowego wykazu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i

- leczniczych środków technicznych oraz wysokości udziału własnego ubezpieczonego w cenie ich nabycia (Dz. U. Nr 140 poz. 912),
- 3) PFRON- rozumie się przez to Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 4) powiecie - rozumie się przez to również miasto na prawach powiatu art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 5 lipca 1998 r o samorządzie powiatowym (Dz. U. Nr 91 poz. 578),
- 5) PCPR - rozumie się przez to Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, a także jednostki organizacyjne w miastach na prawach powiatu wykonujące zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, o których mowa w art. 35a ustawy,
- 6) Oddziale - rozumie się przez to oddział PFRON,
- 7) programie - rozumie się przez to "Program dofinansowania zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze realizowany przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie",
- 8) Kasach Chorych - rozumie się przez to branżową lub regionalne Kasy Chorych,
- 9) przeciętnym wynagrodzeniu - rozumie się przez to przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" (art. 2 pkt 4 ustawy),
- 10) uczestniku programu - rozumie się przez to występującego o przyznanie dofinansowania w ramach programu; w przypadku osób niepełnoletnich i całkowicie ubezwłasnowolnionych uczestnikiem może być rodzic lub prawny opiekun,
- 11) znacznym stopniu niepełnosprawności - rozumie się przez to: znaczny stopień niepełnosprawności orzeczonej przez zespoły orzekające (art. 3 ust. 1 pkt 1, art. 4 ust. 1, 4 i 5, oraz art. 6 ustawy) lub orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji (art. 5 pkt 1 ustawy) lub aktualne orzeczenie byłych Komisji ds. Inwalidztwa i Zatrudnienia o 1 grupie inwalidzkiej (art. 62 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy) lub orzeczenie o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym w przypadku osób, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny (art. 62 ust. 1 i ust. 3 pkt 1 ustawy),

12) umiarkowanym stopniu niepełnosprawności - rozumie się przez to: umiarkowany stopień niepełnosprawności orzeczonej przez zespoły orzekające (art. 3 ust. 1 pkt 2, art. 4 ust. 2 i 4, art. 6 ustawy) lub orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o całkowitej niezdolności do pracy (art. 5 pkt 2 ww. ustawy) lub aktualne orzeczenie byłych Komisji ds. Inwalidztwa i Zatrudnienia o II grupie inwalidzkiej (art. 62 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy), lub orzeczenie o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym w przypadku osób, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny (art. 62 ust. 1 i ust. 3 pkt. 2 ustawy),

13) lekkim stopniu niepełnosprawności - rozumie się przez to lekki stopień niepełnosprawności orzeczonej przez zespoły orzekające (art. 3 ust. 1 pkt 3, art. 4 ust. 3 ustawy), lub orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o częściowej niezdolności do pracy (art. 5 pkt 3 ww. ustawy), lub aktualne orzeczenie byłych Komisji ds. Inwalidztwa i Zatrudnienia o III grupie inwalidzkiej (art. 62 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ustawy), lub orzeczenie o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym w przypadku osób, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny (art. 62 ust. 1 i ust. 3 pkt 2 ustawy).

III. CEL PROGRAMU

Celem programu jest dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze osób niepełnosprawnych z orzeczonym znacznym, umiarkowanym lub lekkim stopniem niepełnosprawności oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Przedmiotowy cel zostanie osiągnięty poprzez: dofinansowanie ze środków PFRON do udziału własnego osób niepełnosprawnych w kosztach nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych wymienionych w rozporządzeniu.

IV. ADRESACI PROGRAMU

W programie mogą uczestniczyć:

a) osoby niepełnosprawne z orzeczonym znacznym, umiarkowanym lub lekkim stopniem niepełnosprawności,

b) dzieci i młodzież z przyznanym zasiłkiem pielęgnacyjnym,
c) dzieci, uznane przez publiczny zakład opieki zdrowotnej za niepełnosprawne, które przebywają w domu pomocy społecznej, w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, lub w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym, w domu dziecka, lub innej placówce opiekuńczo-wychowawczej i z tego tytułu pozbawione są prawa do zasiłku pielęgnacyjnego.

V. FORMY OFEROWANEJ POMOCY

1. Osoby niepełnosprawne i rodzice lub opiekunowie dzieci z przyznanym zasiłkiem pielęgnacyjnym, lub orzeczonym stopniem niepełnosprawności o miesięcznych dochodach (po ubruttowaniu) niższych niż:
- 80% przeciętnego wynagrodzenia w przeliczeniu na jednego członka wspólnego gospodarstwa domowego, lub
- 100% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osób samotnych, będą mogły otrzymać:

a) dofinansowanie ze środków PFRON pokrywające udział własny osoby niepełnosprawnej w kosztach nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, przy których zakupie zgodnie z rozporządzeniem taki udział jest wymagany, a także

b) dofinansowanie do zakupu ponad standardowego zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wymienione w rozporządzeniu (przyjmując limit Kasy Chorych za standard), przy czym kwota dofinansowania nie może przekroczyć dwukrotnej wartości kwoty limitu wyznaczonego przez Kasę Chorych dla danego przedmiotu ortopedycznego lub środka pomocniczego.

Dofinansowaniem ze środków PFRON w ramach programu nie mogą być objęte systemy wspomagające słyszenie tj. pętle induktofoniczne, systemy FM i na podczerwień.

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

1. PCPR przyjmuje, rozpatruje, przyznaje środki finansowe i rozlicza wystąpienia o dofinansowanie ze środków PFRON do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych.

2. PCPR sporządza rozliczenie wydatkowanych w ramach programu środków PFRON.

3. Rozliczenie otrzymanych środków PFRON podpisane przez osoby statutowo uprawnione do reprezentowania powiatu (lub upoważnione do składania oświadczeń woli w imieniu powiatu) składane jest we właściwym terytorialnie Oddziale PFRON.

VII. PROCEDURA REALIZACYJNA

1. Uczestnik programu chcąc uzyskać dofinansowanie zwraca się do PCPR z kompletem wymaganych dokumentów, wymienionych w Rozdziale VII pkt 3 programu.

2. PCPR na podstawie prawidłowo przygotowanych dokumentów rozstrzyga o przyznaniu dofinansowania.

3. Środki z dofinansowania zostają przekazane uczestnikowi programu bądź wykonawcy lub dostawcy przedmiotów ortopedycznych lub środków pomocniczych na podstawie:

a) faktur/rachunków uproszczonych za zakupione przedmioty ortopedyczne lub środki pomocnicze wystawionych na osobę niepełnosprawną, dziecko niepełnosprawne, jego rodzica/prawnego opiekuna, wyszczególniających kwotę opłaconą przez Kasę Chorych w ramach ubezpieczenia zdrowotnego i kwotę udziału własnego uczestnika programu, lub faktur/rachunków z odroczonym terminem płatności, nie krótszym niż 30 dni od daty wystawienia przez wykonawcę lub dostawcę przedmiotów ortopedycznych lub środków pomocniczych wystawionych na osobę niepełnosprawną, dziecko niepełnosprawne, jego rodzica/prawnego opiekuna, wyszczególniających kwotę opłaconą przez Kasę Chorych w ramach ubezpieczenia zdrowotnego i kwotę udziału własnego uczestnika programu. W szczególnych przypadkach, gdy nie jest możliwe uzyskanie przez uczestnika programu faktury/rachunku uproszczonego, dopuszcza się możliwość przekazania środków na podstawie innych dokumentów wystawionych na osobę niepełnosprawną, dziecko niepełnosprawne, jego rodzica/prawnego opiekuna, wyszczególniających kwotę opłaconą przez Kasę Chorych w ramach ubezpieczenia zdrowotnego i kwotę udziału własnego uczestnika programu, takich jak: druki pokwitowań wpłaty udziału własnego, druki KP, druki opłaconych recept,

b) kopii aktualnego dokumentu stwierdzającego niepełnosprawność lub zaświadczenia o pobieraniu zasiłku pielęgnacyjnego przez rodzica/prawnego opiekuna dziecka niepełnosprawnego,

c) oświadczenia o miesięcznych dochodach (po ubruttowaniu) uczestnika programu w przeliczeniu na jednego członka wspólnego gospodarstwa domowego.

4. PCPR prowadzi rejestr przyznanych dofinansowań i sporządza listy imienne zawierające poza imieniem i nazwiskiem, stopień niepełnosprawności, rodzaj, typ, cenę i ilość poszczególnych przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych oraz kwotę dofinansowania ze środków PFRON.

5. Na podstawie prowadzonych rejestrów, o których mowa w punkcie 4, PCPR kontroluje częstotliwość korzystania przez uczestników programu z dofinansowania ze środków PFRON do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

6. Rozliczenie dofinansowania stanowią kopie faktur/rachunków uproszczonych/innych dokumentów, o których mowa w pkt 3 lit. a), wraz z dowodami zapłaty, wystawione na osobę niepełnosprawną, dziecko niepełnosprawne, jego rodzica/prawnego opiekuna, opatrzone przez upoważnionego urzędnika PCPR klauzulą "opłacone ze środków PFRON w kwocie dofinansowania zł", potwierdzone za zgodność z oryginałem, sprawdzone pod względem merytorycznym, rachunkowym i formalno-prawnym.

7. Upoważniony urzędnik PCPR umieszcza na oryginale rachunku klauzulę "opłacone ze środków PFRON w kwocie dofinansowania zł".

XI

Uchwała nr 19/99

Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z dnia 19 stycznia 1999 r.

w sprawie zatwierdzenia zasad udzielania dofinansowania osobie fizycznej na likwidację barier architektonicznych, urbanistycznych i w

komunikowaniu się ze środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz w sprawie zmiany uchwały nr 39/98 Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z dnia 6 lutego 1998 r. w sprawie zatwierdzenia zasad i trybu postępowania w zakresie dofinansowywania likwidacji barier urbanistycznych i architektonicznych oraz w komunikowaniu się ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Na podstawie art. 51 ust. 3 pkt 4 i 6 w związku z art. 47 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 i Nr 160, poz. 1082 oraz z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106, poz. 668, Nr 137, poz. 887, Nr 156, poz. 1019 i Nr 162, poz. 1118 i poz. 1126) uchwała się, co następuje:

§ 1

Zatwierdza się "Zasady udzielania dofinansowania osobie fizycznej na likwidację barier architektonicznych, urbanistycznych i w komunikowaniu się ze środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych", stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

W załączniku do uchwały nr 39/98 Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z dnia 6 lutego 1998 r. w sprawie zatwierdzenia zasad i trybu postępowania w zakresie dofinansowywania likwidacji barier urbanistycznych i architektonicznych oraz w komunikowaniu się, ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zmienionej uchwałą nr 201/98 Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z dnia 8 maja 1998 r. oraz uchwałą nr 666/98 Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z dnia 18 listopada 1998 r. wprowadza się następujące zmiany:

1) skreśla się rozdział I: "Zasady i tryb postępowania w zakresie dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Nie-

pełnosprawnych likwidacji barier urbanistyczno-architektonicznych i w komunikowaniu się w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej",

2) skreśla się załącznik nr 3 do Zasad i trybu postępowania w zakresie dofinansowywania likwidacji barier urbanistycznych i architektonicznych oraz w komunikowaniu się ze środków PFRON,

3) załącznik nr 4 do Zasad i trybu postępowania w zakresie dofinansowywania likwidacji barier urbanistycznych i architektonicznych oraz w komunikowaniu się ze środków PFRON, traci moc z dniem 15 lutego 1999 r., tj. z ostatnim dniem ustalonym dla przyjmowania wniosków na 1999 r.

4) załączniki nr 8 i 9 do Zasad i trybu postępowania w zakresie dofinansowywania likwidacji barier urbanistycznych i architektonicznych oraz w komunikowaniu się ze środków PFRON, tracą moc w części dotyczącej zasad i trybu postępowania w zakresie dofinansowywania likwidacji barier urbanistyczno-architektonicznych i w komunikowaniu się w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1999 r.

Załącznik do uchwały nr 19/99 Zarządu PFRON z dnia 19 stycznia 1999 r. z późniejszymi zmianami na podstawie uchwały Nr 347/99 Zarządu PFRON z dnia 10 sierpnia 1999 r.

Zasady udzielania dofinansowania osobie fizycznej na likwidację barier architektonicznych, urbanistycznych i w komunikowaniu się ze środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

§ 1.

Zasady określają:

- 1) zasady dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, urbanistycznych i w komunikowaniu się, zwanych dalej "barierami", ze środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zwanego dalej "Funduszem",
- 2) warunki, jakie muszą spełniać wnioskodawcy, ubiegający się o udzielenie dofinansowania,
- 3) katalog zawierający wykaz urządzeń, materiałów budowlanych, robót lub innych czynności z zakresu likwidacji barier, realizowanych w zależności od rodzaju niepełnosprawności,
- 4) zasady rozpatrywania i wzór wniosku o udzielenie dofinansowania,
- 5) zasady ustalania wysokości i rozliczania przyznanego dofinansowania,
- 6) wytyczne likwidacji barier architektonicznych, urbanistycznych i w komunikowaniu się,
- 7) zasady sprawowania kontroli nad wykorzystaniem środków Funduszu przekazanych na dofinansowanie likwidacji barier.

I. Zasady dofinansowania likwidacji barier

§ 2.

1. Wysokość dofinansowania dla osoby fizycznej wynosi do 80% wartości realizowanego zadania, z tym, że nie może przekraczać kwoty 35.000 zł, z zastrzeżeniem ust. 2 - 3.
2. W szczególnych przypadkach wysokość dofinansowania może:
 - a) wynosić 100% wartości zadania, jeżeli wnioskodawca jest uprawniony do uzyskania świadczeń pomocy społecznej na podstawie odrębnych przepisów,
 - b) przekraczać kwotę 35.000 zł.
3. Dofinansowanie, o którym mowa w ust. 2 lit. b, może być udzielone, jeżeli kwota wartości zadania wynika z wymogów określonych w przepisach techniczno-budowlanych, obowiązujących Polskich Normach oraz z zasad wiedzy technicznej - dla danego rodzaju i zakresu zadania.
4. Dofinansowanie na likwidację barier w lokalu mieszkalnym wnioskodawcy może być udzielone jednorazowo, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6.
5. W przypadku istotnego pogorszenia stanu psychofizycznego wnioskodawcy, potwierdzonego orzeczeniem, o którym mowa w § 4 ust. 1

pkt 1 lit. a), oraz zaświadczeniem wydanym przez lekarza rejonowego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, dofinansowanie może być udzielone ponownie.

6. Wnioskodawca, który otrzymał dofinansowanie na likwidację barier, może wystąpić ponownie o udzielenie dofinansowania na ten cel, do kwoty stanowiącej różnicę pomiędzy kwotą, o której mowa w § 2 ust. 1 i kwotą uzyskanego dofinansowania. Powtórny wniosek nie może dotyczyć urządzeń, robót i czynności, których zakup, montaż lub wykonanie był poprzednio objęty dofinansowaniem, z zastrzeżeniem § 2 ust. 5.

7. Preferowane jest zawieranie umów na realizację zadania w okresie roku budżetowego, w którym przewidziano dofinansowanie z limitu środków finansowych przeznaczonych na likwidację barier.

§ 3.

Środki finansowe przeznaczone na likwidację barier stanowią stałą pozycję rocznego planu rzeczowo-finansowego Funduszu.

II. Warunki jakie muszą spełniać wnioskodawcy

§ 4.

1. O dofinansowanie mogą ubiegać się osoby fizyczne, w tym małoletnie, jeżeli uzyskały:
 - a) orzeczenie, o którym mowa w art. 1 pkt 1 - 3 lub art. 62 ustawy, zwane dalej "orzeczeniem", a naruszenie sprawności organizmu jest stałe (trwale),
 - b) zgodę właściciela budynku mieszkalnego - jeżeli taka zgoda jest potrzebna.
2. Wnioski o udzielenie dofinansowania osobie fizycznej należy składać we właściwym terytorialnie dla miejsca likwidacji barier powiatowym centrum pomocy rodzinie, zwanym dalej "centrum", do dnia 15 grudnia roku poprzedzającego realizację, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Wnioski na 1999 r. należy składać do dnia 15 lutego 1999 r. we właściwym terytorialnie dla miejsca likwidacji barier powiatowym centrum pomocy rodzinie lub Oddziale Funduszu. W szczególnych przypadkach termin składania wniosków na 1999 r. może zostać przesunięty do dnia 31 marca 1999 r.

4. Wniosek w imieniu osoby, o której mowa w ust. 1, może złożyć przedstawiciel ustawowy, prawny opiekun ustanowiony postanowieniem Sądu lub pełnomocnik ustanowiony notarialnie.
5. Wzór wniosku określa załącznik nr 1.

§ 5.

1. Nie podlegają rozpatrywaniu wnioski:
 - 1) niekompletne, z zastrzeżeniem ust. 2,
 - 2) osób, które po otrzymaniu dofinansowania na cele, określone w ustawie, nie dotrzymały warunków umowy.
2. Wnioski niekompletne podlegają uzupełnieniu w terminie określonym przez Centra. Nie uzupełnienie wniosku w wyznaczonym terminie wyklucza wniosek z realizacji w danym roku kalendarzowym.

III. Katalog zawierający wykaz urządzeń, materiałów budowlanych, robót lub innych czynności z zakresu likwidacji barier dla osób fizycznych

§ 6.

1. W zależności od rodzaju niepełnosprawności, wymienionego w orzeczeniu i stanowiącego podstawę zaliczenia do określonego stopnia niepełnosprawności oraz indywidualnych potrzeb, wnioskodawcy z katalogu, o którym mowa w ust. 2, wybierają urządzenia, materiały budowlane oraz rodzaj robót lub innych czynności, na jakie chcą przeznaczyć środki własne i Funduszu oraz określają szacunkowy koszt zadania z zakresu likwidacji barier, na podstawie średnich cen, podanych w katalogu SEKOCENBUD-u.
2. Katalog rzeczowy urządzeń, materiałów budowlanych, robót lub innych czynności, jakie mogą być objęte dofinansowaniem na wniosek osoby fizycznej, w szczególności obejmuje:
 - 1) dla osób niepełnosprawnych ruchowo, z koniecznością poruszania się na wózku inwalidzkim oraz osób z dysfunkcją narządu ruchu - potwierdzonych orzeczeniem i aktualnym zaświadczeniem lekarskim:
 - a) udokumentowane koszty przeprowadzki do lokalu wymagającego ma-

- łego przystosowania do potrzeb osoby niepełnosprawnej ruchowo,
- b) budowę pochylni i dojścia do budynku mieszkalnego, zapewniającego osobom niepełnosprawnym samodzielny dostęp do lokalu,
- c) dostawę, zakup i montaż:
 - podnośnika,
 - platformy schodowej,
 - transportera schodowego,
 - windy przyściennej,
 - innych urządzeń do transportu pionowego,
- d) opłaty poniesione z tytułu sporządzenia dokumentów stanowiących podstawę do wydania zgody na dopuszczenie do eksploatacji urządzenia, jeżeli konieczność uzyskania takiej zgody wynika z odrębnych przepisów,
- e) dostawę, zakup i montaż poręczy i uchwytów w ciągach komunikacyjnych oraz uchwytów ułatwiających korzystanie z urządzeń higieniczno-sanitarnych,
- f) roboty polegające na:
 - likwidacji progów,
 - likwidacji zróżnicowania poziomu podłogi,
- g) przystosowanie drzwi:
 - zakup i montaż drzwi wejściowych o szerokości w świetle ościeżnicy co najmniej 90 cm, pozostałych - co najmniej 80 cm,
 - zakup i montaż drzwi przesuwnych,
 - zakup i zamontowanie systemu otwierania drzwi, w tym balkonowych, przyciskiem (dla wnioskodawców o niesprawnych rękach),
 - zakup i montaż zabezpieczenia drzwi (do wysokości 40 cm od podłogi) przed uszkodzeniami mechanicznymi i zainstalowanie ościeżnicy stalowej - wyłącznie wnioskodawcom poruszającym się na wózku inwalidzkim),
 - zakup i montaż okuć do drzwi balkonowych i okien, umożliwiające ich samodzielną obsługę przez osobę poruszającą się na wózku inwalidzkim zamieszkałą samotnie lub z osobą o takiej samej lub innej dysfunkcji narządu ruchu - gdy montaż okuć ze względu na stan techniczny okien i drzwi balkonowych jest możliwy - w kuchni i jednym pokoju, wybranym przez wnioskodawcę,
 - zakup i wymiana okien i drzwi balkonowych w przypadkach, o któ-

- rych mowa wyżej, gdy montaż okuć nie jest możliwy,
- zakup i zainstalowanie systemu automatycznego otwierania drzwi garażu - dla wnioskodawców posiadających i prowadzących samodzielnie samochód oraz prowadzących działalność gospodarczą lub zatrudnionych na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony,
 - h) przystosowanie podłoża pod wykładzinę antypoślizgową oraz ułożenie wykładziny antypoślizgowej,
 - i) budowę przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych od sieci zewnętrznych oraz instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej,
 - j) budowę lub zakup wolnostojących łazienki i wc dostosowanych do potrzeb wnioskodawcy,
 - k) budowę instalacji oraz zakup i montaż urządzeń do ogrzewania z własnym źródłem ciepła na paliwo gazowe, olejowe lub energię elektryczną w lokalu lub budynku mieszkalnym osoby niepełnosprawnej zamieszkałej samotnie lub z inną osobą niepełnosprawną z powodu dysfunkcji narządu ruchu,
 - l) przystosowanie wyposażenia kuchni do samodzielnej obsługi przez osobę niepełnosprawną, w tym:
 - obniżenie i obudowanie zlewozmywaka oraz zakup i montaż niskich blatów, umożliwiające dojazd wózkami inwalidzkimi,
 - zakup i montaż ruchomych półek oraz pojemników na specjalnych prowadnicach,
 - zakup i montaż zawiasów umożliwiających otwieranie drzwiczek pod kątem większym niż 90° (do 170°),
 - zakup i montaż zatrzasków magnetycznych,
 - m) zakup i montaż telefonu,
 - n) zakup i montaż faksu lub telefaksu (dla osób niepełnosprawnych czynnych zawodowo),
 - o) zakup i montaż urządzenia wspomagającego "Sam" (dla osób z porażeniem czterokończynowym),
- 2) dla osób z dysfunkcją narządu wzroku:
- a) dostawę, zakup i montaż poręczy i uchwytów w ciągach komunikacyjnych oraz uchwytów ułatwiających korzystanie z urządzeń higieniczno-sanitarnych,
 - b) roboty polegające na:
 - likwidacji progów,

- likwidacji zróżnicowania poziomu podłogi,
 - c) przystosowanie podłoża pod wykładzinę antypoślizgową oraz ułożenie wykładziny antypoślizgowej,
 - d) zakup i montaż instalacji dźwiękowej - sygnalizacyjnej i alarmowej,
 - e) oznakowanie wyposażenia lokalu i ciągów komunikacyjnych różnym kolorem lub fakturą,
 - f) budowę instalacji oraz zakup i montaż urządzeń do ogrzewania z własnym źródłem ciepła na paliwo gazowe, olejowe lub energię elektryczną w lokalu lub budynku mieszkalnym osoby niepełnosprawnej zamieszkałej samotnie lub z inną osobą niepełnosprawną,
 - g) zakup kuchni mikrofalowej oraz zakup i montaż kuchni elektrycznej w przypadku wyposażenia lokalu w kuchnię węglową lub gazową w lokalu lub budynku mieszkalnym osoby niepełnosprawnej zamieszkałej samotnie lub z inną osobą niepełnosprawną,
 - h) zakup i montaż telefonu,
 - i) zakup CB-radio,
 - j) wykonanie dodatkowego oświetlenia w pomieszczeniu lub zmiana sposobu oświetlenia dla wnioskodawców o umiarkowanym i znacznym stopniu niepełnosprawności,
- 3) dla osób z dysfunkcją narządu słuchu:
- a) zakup i montaż specjalistycznej sygnalizacji świetlnej:
 - wyposażenie dzwonka do drzwi w sygnalizację świetlną,
 - wyposażenie telefonu w sygnalizację świetlną,
 - sygnalizatory optyczne do telefonów, tekstofonów, telefaksów i wideofonów,
 - b) zakup budzików świetlnych i wibracyjnych,
 - c) zakup i instalacja aparatów (faksu, telefaksu, tekstofonu, wideofonu) dla osób niepełnosprawnych czynnych zawodowo,
 - d) zakup telefonów z cewką indukcyjną w słuchawce albo wzmacniaczem lub zakup wzmacniacza do telefonu,
 - e) zakup przenośnych indywidualnych wzmacniaczy dźwięku, słuchawek, minipętli indukcyjnych,
 - f) zakup indywidualnych urządzeń akustycznych przybliżających dźwięki (działających na FM lub podczerwień),
 - g) zakup urządzeń wspomagających odbiór dźwięku z telewizora (przewodowych i bezprzewodowych),

h) refundację różnicy kosztów między ceną telewizora z teletekstem i ceną telewizora bez teletekstu - przy udokumentowanym zakupie przez osobę niepełnosprawną (zamieszkałą samotnie lub z inną osobą niepełnosprawną telewizora z teletekstem),

i) zakup aparatu słuchowego,

4) dla osób z dysfunkcją narządu mowy:

a) zakup i montaż faksu lub telefaksu,

5) w zakresie likwidacji barier w obszarach zurbanizowanych:

a) wyrównywanie nawierzchni chodnika w pobliżu (do 5 m) wjazdu na pochylnię oraz dojścia do budynku,

b) trwałe oznakowanie narożników budynku (dla osób z dysfunkcją narządu wzroku),

c) wprowadzenie oznakowania kolorystycznego i fakturowego elementów pionowych i poziomych małej architektury oraz ograniczenia krawężnikami lub opaskami o odmiennie fakturowo lub kolorystycznie nawierzchni (dla osób z dysfunkcją narządu wzroku).

3. Jeżeli wnioskodawca nie określił we wniosku zakresu likwidacji barier - zakres dofinansowania, w zależności od rodzaju niepełnosprawności i stopnia samodzielności wnioskodawcy, ustala, w porozumieniu z wnioskodawcą, powiatowe centrum pomocy rodzinie.

4. Dla osób z innymi rodzajami niepełnosprawności lub osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi, dofinansowaniem mogą być objęte, w zależności od stopnia samodzielności wnioskodawcy w zakresie samoobsługi, elementy lub roboty, o których mowa w ust. 2 pkt 1 - 5. Uznanie zasadności dofinansowania danego elementu lub zakresu robót należy do podejmującego decyzję o przyznaniu dofinansowania.

IV. Wzór i zasady rozpatrywania wniosków o udzielenie dofinansowania

§ 7.

1. Przy rozpatrywaniu wniosku osoby fizycznej bierze się pod uwagę: całkowity koszt zadania, stopień i rodzaj niepełnosprawności, warunki mieszkaniowe, sytuację zawodową, uczęszczanie do szkoły, w tym wyższej, prowadzenie gospodarstwa domowego samotnie lub z rodziną, średni dochód na członka rodziny, deklarowany udział własny ponad

20% wartości zadania, możliwość dofinansowania przez sponsora (spółdzielnię, urząd gminy, administrację mieszkaniową lub inne podmioty) oraz wcześniejsze korzystanie przez wnioskodawcę ze środków Funduszu na likwidację barier lub inne cele ustawowe. Skalę punktową dla wniosków określa załącznik nr 2.

2. Jeżeli w lokalu zameldowana jest na stałe i mieszka więcej niż jedna osoba niepełnosprawna, punktacja określona w skali punktowej, dotycząca rodzaju niepełnosprawności oraz sytuacji zawodowej podlega sumowaniu.

3. Wniosek osoby fizycznej powinien zawierać informację, czy wnioskodawca będzie osobiście zlecał i nadzorował roboty w zakresie likwidacji barier.

4. Rozpatrywanie wniosków odbywa się w dwóch etapach. Etap pierwszy obejmuje:

1) sprawdzenie, czy wniosek posiada wymagane załączniki,

2) dokonanie oceny wniosku według skali punktowej,

3) dokonanie wstępnej wizji lokalnej, w celu weryfikacji zasadności zaproponowanego przez wnioskodawcę zakresu zadania,

4) sprawdzenie wiarygodności podanych we wniosku informacji,

5) sporządzenie listy wniosków według uzyskanej punktacji - od najwyższej do najniższej.

Drugi etap obejmuje sprawdzenie poprawności rozwiązań technicznych i ich zgodności z zakresem, ustalonym w pierwszym etapie, a także weryfikację przedstawionych kosztorysów - w oparciu o dokonaną wizję lokalną. Realizacja wniosków następuje - w miarę posiadanych przez Centrum środków, wg kolejności ustalonej na liście punktowej.

5. Podanie przez wnioskodawcę informacji niezgodnych z prawdą, bez względu na to, czego dotyczą, eliminuje wniosek z dalszego rozpatrywania.

6. Jeżeli wnioskodawca zmarł, wniosek nie podlega dalszemu rozpatrywaniu. Należy przyjąć do rozpatrzenia kolejny wniosek, który otrzymał najwyższą ocenę punktową.

7. Wnioskodawcy, którym nie zostało przyznane dofinansowanie, z powodu niewystarczającej wysokości środków Funduszu przeznaczonych na likwidację barier w roku rozpatrywania wniosku, mogą wystąpić o dofinansowanie ponownie, składając nowy wniosek.

V. Zasady ustalania wysokości i rozliczania przyznanego dofinansowania

§ 8.

1. Dofinansowanie obejmuje koszt zakupu urządzeń, materiałów budowlanych oraz budowy lub robót budowlanych albo innych usług z zakresu likwidacji barier, zakupionych lub wykonanych po przyznaniu środków finansowych i zawarciu przez wnioskodawcę umowy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, z zastrzeżeniem ust. 5.

2. Zakres rzeczowy i finansowy budowy lub robót budowlanych określa projekt budowlany, wyciąg z projektu budowlanego lub szkic mieszkania. Koszt materiałów budowlanych i poszczególnych rodzajów robót ustala się na podstawie cenników SEKOCENBUD-u lub cen określonych w informatorach wydawnictwa SEKOCENBUD, a w przypadku braku cen w informatorach na podstawie cen publikowanych w regionalnych informatorach.

3. Szczegółowy koszt urządzeń, materiałów budowlanych, robót lub innych czynności ustala się według średnich cen publikowanych w regionalnych informatorach.

4. Do obowiązków wnioskodawcy należy uzyskanie uzgodnień, opinii i pozwoleń wymaganych przepisami szczególnymi oraz pozwolenia na budowę a także zapewnienie nadzoru inwestorskiego - w koniecznych przypadkach. Koszty uzyskania pozwolenia, zapewnienia nadzoru inwestorskiego, uzyskania niezbędnych uzgodnień i opinii pokrywa wnioskodawca, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. Wnioskodawcy, który spełnia warunki, o których mowa w § 2 ust. 2 lit. a), ze środków Funduszu można dofinansować:

- 1) koszty nadzoru inwestorskiego do wysokości 2% wartości robót według kosztorysu ofertowego, zaakceptowanego przez centrum,
- 2) koszty wynagrodzenia inwestora zastępczego do wysokości 3% wartości kosztorysowej robót określonej w kosztorysie, o którym mowa w pkt 1,
- 3) udokumentowane rachunkiem lub fakturą koszty poniesione przez wnioskodawcę przed zawarciem umowy o dofinansowanie na opracowanie projektu budowlanego i kosztorysu i uzyskanie niezbędnych uzgodnień lub opinii.

6. Przekroczenie kosztów ponad wysokość określoną w uznanym kosztorysie, także w przypadkach, gdy niezbędne było wykonanie dodatkowych robót budowlanych wymaganych przepisami, w tym techniczno-budowlanymi, obowiązującymi Polskimi Normami oraz zasadami wiedzy technicznej. Wnioskodawca pokrywa ze środków własnych.

7. Wnioskodawca obowiązany jest, w zależności od rodzaju zadania, powierzyć wykonanie budowy lub robót budowlanych wybranym przez siebie podmiotom, z zastrzeżeniem udzielenia gwarancji na wykonywane prace oraz z zachowaniem terminu ich wykonania, określonego w umowie z centrum. Wnioskodawca ponosi pełną odpowiedzialność za działania wykonawcy. O zawarciu umowy z wykonawcą wnioskodawca obowiązany jest powiadomić centrum w terminie 7 dni od daty zawarcia umowy.

8. Wnioskodawca obowiązany jest do powiadomienia centrum, w formie pisemnej pod rygorem nieważności, o każdej zmianie mającej wpływ na realizację jego zobowiązań, w terminie 7 dni od zaistnienia zdarzenia.

9. Wzór umowy określa załącznik nr 3.

§ 9.

1. Przekazanie środków Funduszu następuje po dostarczeniu przez wnioskodawcę:

- 1) kosztorysu ofertowego, jeżeli roboty zostały wykonane w pełnym zakresie na podstawie umowy ryczałtowej, z zastrzeżeniem ust. 2, lub kosztorysu powykonawczego,
- 2) protokołu końcowego odbioru robót, podpisanego przez wykonawcę i inspektora nadzoru, jeżeli jego ustanowienie wynikało z treści pozwolenia na budowę,
- 3) faktur lub rachunków uproszczonych, wystawionych na wnioskodawcę przez wykonawcę lub dostawców - o terminie płatności nie krótszym niż 30 dni od daty wystawienia rachunku, z zastrzeżeniem ust. 2,
- 4) dowodu uiszczenia udziału własnego,
- 5) rozliczenia zużycia materiałów według pozycji kosztorysu w przypadku rozliczenia rachunkami zakupów materiałowych oraz po sprawdzeniu przedłożonych przez wnioskodawcę dokumentów pod względem merytorycznym i formalnym, przelewem na wskazane

konto lub przekazem pocztowym.

2. Do faktur powinny być załączone kosztorysy powykonawcze sporządzone na podstawie Katalogów Nakładów Rzeczowych, zgodnie z obowiązującymi zasadami kosztorysowania i zastosowaniem średnich cen według wydawnictw SEKOCENBUD, zaakceptowane przez inspektora nadzoru, jeżeli był ustanowiony lub wnioskodawcę zapisem "określony w kosztorysie zakres prac został wykonany".

3. Wnioskodawca obowiązany jest ponadto do:

1) przedłożenia centrum dokumentów rozliczeniowych, o których mowa w ust. 1 w terminie 14 dni od daty ich wystawienia,

2) przedstawienia centrum dowodu zapłaty udziału własnego w kosztach zadania, jako podstawę do wypłacenia kwoty określonej w umowie o dofinansowanie. Przepis pkt 2 nie dotyczy wnioskodawców, którym przyznano dofinansowanie w wysokości 100% wartości zadania.

4. W rozliczeniu nie uwzględnia się kosztów opłat i kar umownych, a także podatków od towarów i usług w przypadku płatników VAT.

5. Przekazanie środków finansowych Funduszu następuje w terminie 30 dni od dnia złożenia wymaganego kompletu dokumentów, bezpośrednio przelewem na wskazane konto lub przekazem pocztowym.

6. W przypadku stwierdzenia usterek przy odbiorze zadania, przekazanie środków finansowych zostanie wstrzymane do 7 dni po terminie udokumentowania przez wnioskodawcę usunięcia wad.

VI. Wytyczne likwidacji barier architektonicznych, urbanistycznych i w komunikowaniu się

§ 10.

Wytyczne likwidacji barier określa załącznik nr 4.

VII. Zasady sprawowania kontroli nad wykorzystaniem środków Funduszu przekazanych na dofinansowanie likwidacji barier

§ 11.

1. Zarząd Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych sprawuje kontrolę nad wykorzystaniem środków Funduszu przekazywanych na realizację dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, urbanistycznych i w komunikowaniu się.

2. Na wniosek Biura Funduszu Powiatowe Centrum udziela informacji dotyczących sposobu i stopnia wykorzystania środków Funduszu.

3. Centrum zapewnia bieżącą kontrolę nad prawidłowością wydatkowania środków.

4. Zgodnie ze zgłaszanymi przez Centrum potrzebami Biuro Funduszu i Oddziały Funduszu prowadzą szkolenia w zakresie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i urbanistycznych.

Załącznik Nr 4

do Zasad udzielania dofinansowania osobie fizycznej na likwidację barier architektonicznych, urbanistycznych i w komunikowaniu się ze środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

WYTYCZNE LIKWIDACJI BARIER ARCHITEKTONICZNYCH W MIEJSCU ZAMIESZKANIA - DOFINANSOWYWANYCH ZE ŚRODKÓW PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. Wprowadzenie.

Wytyczne przeznaczone są dla osób fizycznych podejmujących działania na rzecz likwidacji barier architektonicznych oraz występujących o dofinansowanie ze środków PFRON.

Wytyczne przeznaczone są także dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie do podejmowania decyzji odnośnie złożonych wniosków o dofinansowanie tego typu przedsięwzięć.

Celem wytycznych jest przede wszystkim dostarczenie podstawowych informacji, ułatwiających wnioskodawcom właściwe przygoto-

wanie wniosków o udzielenie dofinansowania likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania oraz jednolite, kompleksowe traktowanie zagadnień związanych z likwidacją barier.

Wytyczne obejmują:

- 1) określenie podstawowych pojęć związanych z zakresem ich opracowania,
- 2) podstawowe informacje i wskazania odnośnie sposobu przygotowania wniosków, zakresu zadania i niezbędnej dokumentacji załączonej do wniosków.

2. Pojęcia stosowane w wytycznych.

Użyte w Wytycznych określenia oznaczają:

- 1) bariery architektoniczne - utrudnienia dla osób niepełnosprawnych występujące w budynkach i ich elementach zewnętrznych (np. schody, studzienki itd.), które ze względu na rozwiązania techniczne lub warunki użytkowania utrudniają bądź uniemożliwiają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym, zwłaszcza z dysfunkcją narządu ruchu,
- 2) budynek mieszkalny - budynek mieszkalny jednorodzinny zawierający do 4 mieszkań włącznie i budynek mieszkalny wielorodzinny zawierający więcej niż 4 mieszkania,
- 3) dostosowanie do potrzeb niepełnosprawnych - działania, których efektem jest umożliwienie osobom niepełnosprawnym korzystania z budynków mieszkalnych, pomieszczeń, wewnętrznych ciągów komunikacyjnych i zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie ciągów pieszych,
- 4) dostępny - budynek, pomieszczenie, obszar, które bezpiecznie i samodzielnie mogą być użytkowane przez osoby niepełnosprawne.

3. Podmioty procesu likwidacji barier.

Podmiotami procesu likwidacji barier są:

- wnioskodawcy,
- wykonawcy robót i usług,
- właściciele budynków,
- urzędy i instytucje uprawnione do wydawania opinii i decyzji w sprawach projektowania, budowy i utrzymania budynków.

4. Wytyczne likwidacji barier.

Różnorodność obiektów pod względem architektury, konstrukcji, usytuowania, stanu technicznego i występujących w nich barier sprawia, że rozwiązania projektowe powinny mieć charakter indywidualny. Rozwiązania przedstawione w punkcie 8 należy traktować jako przykładowe. Rozszerzanie lub zawężanie zakresów powinno wynikać z konkretnych i uzasadnionych potrzeb. Istotne jest sporządzenie wyceny w oparciu o prawidłowo wyliczony przedmiar robót i wyliczanie cen na podstawie powszechnie stosowanych cenników jak dla kosztorysów inwestorskich.

5. Wytyczne przyjmowania i rozpatrywania wniosków.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie:

- a) rejestruje wniosek,
- b) dokonuje sprawdzenia złożonych do wniosku załączników pod względem kompletności,
- c) sprawdza prawidłowość rozwiązań technicznych i ich zgodność z katalogiem,
- d) sporządza opinię,
- e) dokonuje punktowej oceny, zgodnie z zatwierdzoną przez Zarząd PFRON skalą punktową,
- f) rozpatruje wniosek o przyznanie dofinansowania oraz przyznaje dofinansowanie albo odmawia przyznania dofinansowania, o czym powiadamia wnioskodawcę.

6. Umowa o dofinansowaniu likwidacji barier architektonicznych, ze środków Funduszu jest zawierana z wnioskodawcą, który:

- 1) przedłożył nie budzący zastrzeżeń, przygotowany do realizacji projekt budowlany umożliwiający jednoznaczne ustalenie kwot i zasad ich rozliczenia,
- 2) zakwalifikował się ze względu na ilość uzyskanych punktów,
- 3) przedstawił wiarygodny dokument potwierdzający możliwość zaangażowania minimum 20% środków finansowych planowanych kosztów, oraz któremu przyznano dofinansowanie ze środków finansowych PFRON przeznaczonych w danym roku na likwidację barier, podpisuje się umowę o dofinansowaniu. Umowa jest ostatecznym dokumentem

określającym warunki i zakres dofinansowanego zadania oraz sposób i terminy rozliczenia zadania likwidacji barier. Podanie przez wnioskodawcę nieprawdziwych danych stanowi podstawę do odmowy zawarcia umowy, pomimo zakwalifikowania wniosku i pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia.

7. Wytyczne dostosowania budynku lub mieszkania.

Dostosowanie budynku lub mieszkania polega na zapewnieniu:

- 1) w zakresie likwidacji barier w obszarach zurbanizowanych,
 - a) wyrównanie nawierzchni chodnika w pobliżu (do 5 m) wjazdu na pochylnię oraz dojścia do budynku,
 - b) wprowadzenie oznakowania kolorystycznego i fakturowego elementów pionowych i poziomych małej architektury oraz ich ograniczenie krawężnikami lub opaskami o odmiennej fakturowo lub kolorystycznie nawierzchni (dla osób z dysfunkcją wzroku),
 - c) trwałe omalowanie narożników budynku (dla osób z dysfunkcją wzroku),
 - d) dostępnego wejścia do budynku (poziom chodnika, podjazd lub urządzenie mechaniczne - dźwig, platforma, wolna przestrzeń przed drzwiami wejściowymi o wym. 1,5 x 1,5 m.
- 2) w zakresie likwidacji barier architektonicznych - dostosowanie budynku lub mieszkania omawia szczegółowo katalog zawierający wykaz urządzeń, materiałów budowlanych, robót lub innych czynności z zakresu likwidacji barier dla osób fizycznych. Wszystkie prace budowlane winny być realizowane zgodnie z wymogami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. Nr 89, poz. 414 z późniejszymi zmianami) oraz rozporządzeniem Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 14 grudnia 1994 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 1995 r. Nr 10, poz. 46 z późniejszymi zmianami).

8. Parametry techniczno-przestrzenne wynikające z potrzeb osób niepełnosprawnych.

8. 1. Wstęp.

Potrzeby życiowe osób niepełnosprawnych ruchowo są takie same, jak wszystkich innych członków społeczeństwa. Mogą jednak być reali-

zowane tylko w dostępnej przestrzeni. Wynika stąd konieczność dostosowania budownictwa do różnych możliwości i ograniczeń ruchowych mieszkańców i użytkowników. Celem nadrzędnym powinna być integracja społeczna osób niepełnosprawnych, a zatem realizacja budownictwa, które będą mogli użytkować wszyscy ludzie. Obiekty istniejące powinny być sukcesywnie przystosowywane do wymagań osób niepełnosprawnych w ramach remontów, modernizacji lub niezależnie od nich. Z czasem, również w naszym kraju budownictwo bez barier powinno stać się powszechne.

8. 2. Elementy wyjściowe do projektowania.

Najostrzejsze wymagania w stosunku do przestrzeni w budynku i na zewnątrz wynikają ze sposobu poruszania się osób na wózkach inwalidzkich. Punktem wyjścia do zestawienia parametrów techniczno-przestrzennych spełniających wymagania tych osób jest określenie wymiarów wózka inwalidzkiego i jego zdolności manewrowej. W skrajnych wymiarach wózka należy uwzględnić stopy użytkownika wystające poza linię podnóżków, oraz ręce poruszające koła po ich stronie zewnętrznej. Linia wzroku niepełnosprawnego znajduje się na wysokości około 125 cm, w zasadzie w górnej granicy wykonywania czynności. Optymalne pole dla obrotu wózka kilkoma ruchami wynosi 150 x 150 cm. Pasma ruchu umożliwiające osobie niepełnosprawnej na wózku inwalidzkim skręt do drzwi i otworzenie skrzydła drzwiowego w kierunku "do siebie", powinno mieć szerokość optymalną 150 cm. Natomiast pasmo ruchu umożliwiające podjazd do drzwi i otworzenie ich w kierunku "od siebie" powinno mieć szerokość minimum 120 cm.

Powierzchnia postojowa wózka nie może być mniejsza niż 90 x 130 cm. Pasma ruchu osoby poruszającej się za pomocą laski ma szerokość 75 cm, a osoby poruszające się o kulach lub niewidomego z laską ma szerokość 90 cm. Wysokość przejścia wolna od przeszkód (lampa, tablica informacyjna) powinna wynosić przynajmniej 220 cm.

Osoby niepełnosprawne, korzystające z wózka inwalidzkiego, mogą pokonywać różnicę wysokości za pomocą pochylni, podnośnika lub dźwigu. Duże znaczenie dla osoby na wózku inwalidzkim ma prawidłowe rozmieszczenie w pionie i poziomie elementów wyposażenia budynku i jego otoczenia, na przykład wysokość umieszczenia klamek

drzwiowych i okiennych, lub wysokość poręczy.

8. 3. Szczegółowe wymogi techniczno-przestrzenne.

Przy adaptacji budynków bądź ich modernizacji należy spełnić następujące warunki:

a) wejście do budynku powinno zapewnić łatwy i bezkolizyjny wjazd wózka przez:

- podest przy drzwiach wejściowych z powierzchnią manewrową 150 x 150 cm,

- drzwi wejściowe pojedyncze o minimalnej szerokości 90 cm lub drzwi podwójne o minimalnej szerokości pojedynczego skrzydła 90 cm, z ewentualnym progiem nie wyższym niż 2 cm (nie należy stosować drzwi obrotowych ani wahadłowych),

- przedsionek o minimalnych wymiarach w świetle 120 x 220 cm lub 140 x 210 cm z wycieraczką zaprojektowaną we wgłębieniu,

b) korytarz o szerokości minimum 120 cm umożliwiający swobodne minięcie się osoby pełnosprawnej z osobą na wózku inwalidzkim,

c) stopnie schodów powinny być bez wystających krawędzi, tzw. nosków; pierwszy i ostatni stopień w biegu oznaczony jasnym, mocno kontrastowym kolorem i zmienioną fakturą powierzchni łatwo wyczuwalną przez osoby z dysfunkcją wzroku,

d) poręcze winny być montowane dwustronnie, na wysokości 85 - 90 cm,

e) dźwig w przypadku konieczności zainstalowania powinien spełniać następujące wymagania:

- drzwi do kabiny rozsuwane automatycznie o szerokości 90 cm w świetle przejścia (przejazdu),

- minimalne wewnętrzne wymiary kabiny 110 x 130 cm,

- kaseta dyspozycyjna na wysokości 90 - 120 cm,

- wewnątrz kabiny poręcze na wysokości 85 - 90 cm,

- poziom podłogi kabiny dokładnie zsynchronizowany z poziomem podłogi, podestu, a szczelina między nimi nie szersza niż 2 cm,

- oznaczenia akustyczne i dotykowe w kabinie dźwigu i na podeście,

f) podnośniki, które mogą być pionowe, montowane obok klatki schodowej lub od niej niezależne, oraz ukośne, montowane wzdłuż biegu klatki schodowej,

g) pochylnie należy stosować przy różnicy wysokości powyżej 2 stopni.

Zależność spadku pochylni i jej długość przyjmować w zależności od wysokości wznoszenia, wg tabeli:

Przeznaczenie pochylni	Usytuowanie pochylni	
	na zewnątrz bez przekrycia % nachylenia	wewnątrz budynku lub pod dachem % nachylenia
I	2	3
Do ruchu pieszego i dla osób niepełnosprawnych poruszających się przy użyciu wózka inwalidzkiego, przy wysokości pochylni:		
a) do 0,15 m	15	15
b) do 0,5 m.	8	10
c) ponad 0,5 m.*)	6	8
Dla samochodów w garażach wielostanowiskowych:		
a) jedno- i dwupoziomowych	15	25
b) wielopoziomowych	15	15
Dlu samochodów w garażach indywidualnych	25	25

*) Pochylnie do ruchu pieszego i dla osób niepełnosprawnych o długości ponad 9 m powinny być podzielone na krótsze odcinki, przy zastosowaniu spoczników poziomych o długości co najmniej 1,4 m.

Pochylnia musi spełniać ponadto następujące wymagania:

- minimalna szerokość 120 cm w świetle przejazdu,
- zabezpieczenia krawędzi krawężnikiem o wysokości minimalnej 7 cm,
- nawierzchnia szorstka lub karbowana,

- poręcze dwustronne, na wysokości 70 - 75 cm oraz 85 - 90 cm nad poziomem pochylni, przedłużone o 30 cm przed początkiem i końcem biegu,

- długość poziomej płaszczyzny ruchu na początku i na końcu pochylni co najmniej 150 cm,

- szerokość pomiędzy poręczami 100 - 110 cm.

Przy projektowaniu bądź adaptacji pomieszczeń mieszkalnych i im towarzyszących należy spełnić następujące warunki:

a) drzwi:

- minimalna szerokość w świetle ościeżnicy - 80 cm,

- szklenie drzwi z zabezpieczeniem szyby do wys. 100 cm nad podłogą,

b) okna:

- wysokość parapetu 60 - 85 cm nad podłogą,

- klamki na wysokości 100-120 cm nad podłogą,

c) kuchnia:

- blaty na wysokości 80 - 85 cm nad podłogą z możliwością wjazdu wózkiem pod blat,

- gniazda wtykowe i wyłączniki w strefie dostępnej dla osoby siedzącej

- wys. 90 - 120 cm,

d) pomieszczenia sanitarne:

- zapewnienie przestrzeni manewrowej co najmniej 150 x 150 cm,

- kabina natryskowa zależna od sposobu korzystania przez osobę niepełnosprawną. Jeżeli bierze ona kąpiel siedząc na wózku, to kabina winna mieć powierzchnię nie mniejszą niż 2,5 m², jeżeli natomiast przesiada się na umocowane, stabilnie pod natryskiem siedzisko, to brodzik kabiny powinien mieć co najmniej 85 x 85 cm, a przyległa powierzchnia postojowa wózka 90 x 130 cm. Uchwyty pionowe i poziome na wysokości 85 - 90 cm. Drzwi pomieszczenia natryskowego koniecznie otwierane na zewnątrz. Bateria natryskowa na wysokości 90 cm, a sitko natryskowe na wysokości 150 cm nad podłogą. Wentylacja grawitacyjna, w przypadku jej braku - mechaniczna,

- pomieszczenie WC zapewniające podjazd wózka do miski ustępowej i do umywalki - czołowo lub bokiem. Z obydwu stron miski ustępowej miejsce (35 cm) na montaż uchwytów służących do przesiadania się z wózka na sedes i z powrotem (uchwyty należy projektować na obciążenie co najmniej 120 kG). Miska ustępowa z dolnoplukiem. Lustro przy umywalce odchylone od pionu ok. 10°. Drzwi otwierane na zewnątrz.

Część III

Przepisy wykonawcze

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 stycznia 1999 r.

w sprawie szczegółowych zasad powoływania i odwoływania oraz sprawowania nadzoru nad zespołami orzekającymi o stopniu niepełnosprawności, zakresu ich działania, a także zakresu ich współdziałania z organami administracji rządowej i organami jednostek samorządu terytorialnego.

Na podstawie art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 i Nr 160, poz. 1082 oraz z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106, poz. 668, Nr 137, poz. 887, Nr 156, poz. 1019 i Nr 162, poz. 1118 i 1126) zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. W skład powoływanego i odwoływanego przez starostę powiatowego zespołu do spraw orzekania o stopniu niepełnosprawności, zwanego dalej "powiatowym zespołem", wchodzi przewodniczący i członkowie.
2. Przewodniczącego powiatowego zespołu powołuje i odwołuje starosta.
3. Członków powiatowego zespołu powołuje i odwołuje starosta na wniosek przewodniczącego powiatowego zespołu.

§ 2.

Zakres działania powiatowego zespołu obejmuje:

- 1) realizację zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących orzekania o stopniu niepełnosprawności,
- 2) realizację porozumień zawartych między powiatami, dotyczących wykonywania zadań powiatowego zespołu na obszarze więcej niż jednego powiatu.

§ 3.

Powiatowy zespół współdziała z organami administracji rządowej i organami jednostek samorządu terytorialnego w sprawach:

- 1) pomocy społecznej i rehabilitacji osób niepełnosprawnych - zgodnie ze wskazaniami zawartymi w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności,
- 2) toczących się postępowań przed organami rentowymi i instytucjami realizującymi ubezpieczenia społeczne.

§ 4.

1. W skład powoływanego i odwoływanego przez wojewodę wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o stopniu niepełnosprawności, zwanego dalej "wojewódzkim zespołem", wchodzi przewodniczący i członkowie.
2. Przewodniczącego wojewódzkiego zespołu powołuje i odwołuje wojewoda.
3. Członków wojewódzkiego zespołu powołuje i odwołuje wojewoda na wniosek przewodniczącego wojewódzkiego zespołu.

§ 5.

Wojewódzki zespół rozpatruje odwołania od orzeczeń powiatowych zespołów.

§ 6.

Wojewódzki zespół współdziała z organami administracji rządowej i organami jednostek samorządu terytorialnego w sprawach:

- 1) pomocy społecznej i rehabilitacji osób niepełnosprawnych, zgodnie ze wskazaniami zawartymi w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności,
- 2) toczących się postępowań przed organami rentowymi i ubezpieczeniowymi.

§ 7.

1. Pełnomocnik do Spraw Osób Niepełnosprawnych sprawuje zwierzchni nadzór nad orzekaniem o stopniu niepełnosprawności przez:

- 1) opracowywanie standardów postępowania,
- 2) udzielanie wyjaśnień w sprawach stosowania przepisów i procedur,
- 3) instruktaż dla powiatowych zespołów i wojewódzkich zespołów,

4) kontrolę prawidłowości i jednolitości stosowania standardów postępowania.

2. Wojewoda pełni nadzór bezpośredni nad powiatowymi zespołami przez:

1) kontrolę prawidłowości i jednolitości stosowania standardów postępowania,

2) instruktaż dla powiatowych zespołów.

§ 8.

Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 sierpnia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad powoływania i odwoływania oraz sprawowania nadzoru nad zespołami orzekającymi o stopniu niepełnosprawności, zakresu ich działania, a także zakresu ich współdziałania z organami administracji rządowej i samorządowej (Dz. U. Nr 100, poz. 624).

§ 9

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1999 r.

Dz.U.99.7.58

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ

z dnia 13 stycznia 1999 r.

w sprawie zlecenia przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych organizacjom pozarządowym oraz jednostkom samorządu terytorialnego zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej.

Na podstawie art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 i Nr 160, poz. 1082 oraz z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106, poz. 668, Nr 137, poz. 887, Nr 156, poz. 1019 i Nr 162, poz. 1118 i 1126) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Przepisy rozporządzenia określają rodzaje zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej, zwanych dalej "zadaniami", które mogą być zlecane organizacjom pozarządowym lub jednostkom samorządu terytorialnego, ogólne warunki i tryb zlecania zadań, zasady ustalania i rozliczania dotacji przekazanych na realizację tych zadań ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zwanego dalej "Funduszem", tryb dokonywania ocen oraz sprawowania nadzoru i kontroli realizacji zleconych zadań.

§ 2.

1. Organizacjom pozarządowym i jednostkom samorządu terytorialnego mogą być zlecane następujące zadania:

1) organizowanie i prowadzenie szkoleń i kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych,

2) organizowanie szkoleń i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących procesu integracji osób niepełnosprawnych w najbliższym środowisku i społeczności lokalnej, zwiększania ich aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności ekonomicznej, podnoszenia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym sprawowania nad nimi opieki i udzielania pomocy w procesie ich rehabilitacji,

3) prowadzenie terapii psychologicznej dla osób, które stały się niepełnosprawne w stopniu znacznym lub umiarkowanym, w celu łagodzenia stresu spowodowanego niepełnosprawnością,

4) prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, mających na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania, w tym w szczególności obejmujących naukę orientacji w przestrzeni i wykonywania czynności dnia codziennego przez osoby ociemniałe, zwiększających mobilność osób niepełnosprawnych ruchowo, ogólnie usprawniających osoby ze znacznym upośledzeniem ruchu i mowy, rozwijających umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób z uszkodzeniami słuchu, a także ogólnie

usprawniających zaburzone funkcje organizmu i ograniczających deficyty rozwojowe osób z upośledzeniem umysłowym,

5) organizowanie imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych - dla osób niepełnosprawnych oraz imprez o charakterze integracyjnym - wspierających aktywność osób niepełnosprawnych w tych dziedzinach,

6) organizowanie targów, wystaw i innych imprez o charakterze wystawienniczym promujących aktywność osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego,

7) opracowywanie i wydawanie publikacji, w tym na nośnikach elektromagnetycznych i elektronicznych, w szczególności służących przybliżaniu problematyki niepełnosprawności oraz podnoszeniu świadomości i wrażliwości społecznej na potrzeby osób niepełnosprawnych, umożliwiających osobom niepełnosprawnym wypowiedanie się w sprawach ich dotyczących oraz przejawianie twórczej i artystycznej ekspresji, a także propagujących sprawdzone rozwiązania w dziedzinie rehabilitacji, ze szczególnym uwzględnieniem informacji o pomocach technicznych dla osób niepełnosprawnych, oraz informujących o dostępnych usługach w zakresie transportu, komunikacji, turystyki i wypoczynku,

8) badania, ekspertyzy i analizy służące pełniejszemu rozpoznaniu zjawiska niepełnosprawności oraz lepszemu zrozumieniu potrzeb różnych środowisk osób niepełnosprawnych oraz potrzeb wynikających z różnych rodzajów niepełnosprawności,

9) opracowanie i realizacja programów celowych służących zaspokajaniu potrzeb i rozwiązywaniu problemów osób niepełnosprawnych, w tym w szczególności programów związanych z aktywizacją osób niepełnosprawnych na rynku pracy,

10) prowadzenie rehabilitacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w różnych typach placówek.

2. Zadania z zakresu rehabilitacji leczniczej mogą zostać zlecone wyłącznie w powiązaniu ze zleceniem zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej lub społecznej.

§ 3.

1. Fundusz może przedłożyć organizacjom pozarządowym lub jednostkom samorządu terytorialnego ofertę realizacji zadania, podając ją do publicznej wiadomości w środkach masowego przekazu, określając jednocześnie termin składania wniosków o jego realizację.

2. Organizacje pozarządowe i jednostki samorządu terytorialnego mogą występować z własnymi wnioskami o realizację zadań wymienionych w § 2.

§ 4.

1. Organizacja pozarządowa lub jednostka samorządu terytorialnego, zwana dalej "wnioskodawcą", przyjmując ofertę Funduszu lub występując z własną ofertą realizacji zadania, składa wniosek o realizację zadania.

2. Wniosek powinien być podpisany przez osoby upoważnione do składania oświadczeń woli w imieniu wnioskodawcy.

§ 5.

1. Wniosek o realizację zadania powinien zawierać w szczególności:

- 1) szczegółowy zakres rzeczowy zadania,
- 2) termin i miejsce realizacji,
- 3) kalkulację przewidywanych kosztów realizacji,
- 4) informacje o posiadanych zasobach rzeczowych i kadrowych, wskazujących na możliwość wykonania zadania, w tym o wysokości środków finansowych własnych bądź uzyskanych na realizację danego zadania z innych źródeł, ze szczególnym uwzględnieniem środków uzyskanych od jednostek administracji państwowej szczebla centralnego i terenowego,
- 5) wykaz sprzętu i urządzeń, o których mowa w § 16, wraz z uzasadnieniem niezbędności ich zakupu dla prawidłowej realizacji zadania,
- 6) wysokość wnioskowanej dotacji na realizację zadania zleconego.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy dołączyć:

- 1) opinię zarządu głównego (lub innego najwyższego organu wykonawczego organizacji) w sprawie możliwości prawidłowej realizacji przez wnioskodawcę zadania zleconego - w przypadku wniosku składanego przez oddział terenowy organizacji pozarządowej,
- 2) pełnomocnictwo zarządu głównego (lub innego najwyższego organu wykonawczego organizacji) do zawarcia umowy o realizację zadania zleconego wraz z dokumentem akceptującym i potwierdzającym treść wniosku - w przypadku wniosku składanego przez oddział terenowy organizacji pozarządowej nie posiadający osobowości prawnej,

3) uchwałę rady gminy, rady powiatu lub sejmiku wojewódzkiego, akceptującą i potwierdzającą treść wniosku - w przypadku wniosku składanego odpowiednio przez zarząd gminy, powiatu lub województwa.

§ 6.

1. Organizacje pozarządowe składają wnioski w oddziałach Funduszu właściwych miejscowo dla siedziby ich zarządów głównych, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Organizacje pozarządowe o charakterze lokalnym, oddziały terenowe organizacji pozarządowych oraz jednostki samorządu terytorialnego składają wnioski w miejscowo właściwych oddziałach Funduszu.

3. Wnioski zarządów głównych organizacji pozarządowych (lub innych najwyższych organów organizacji) rozpatrywane są przez Zarząd Funduszu.

4. Wnioski jednostek, o których mowa w ust. 2, rozpatrywane są w oddziałach Funduszu, z zastrzeżeniem § 7 ust. 2.

§ 7.

1. W oddziałach Funduszu działają osoby upoważnione w zakresie, o którym mowa w art. 53 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 i Nr 160, poz. 1082 oraz z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106, poz. 668, Nr 137, poz. 887, Nr 156, poz. 1019 i Nr 162, poz. 1118 i 1126), do rozpatrywania i dokonywania rozstrzygnięć w sprawie składanych wniosków, o których mowa w § 6 ust. 1, 2 i 4, oraz osoby upoważnione do prowadzenia nadzoru i kontroli wykonania umów.

2. W przypadkach gdy przyznanie wnioskowanej dotacji przekracza upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, wnioski rozpatrywane są przez Zarząd Funduszu.

§ 8.

1. Oddział Funduszu informuje wnioskodawcę o niekompletności wniosku w terminie 10 dni od dnia złożenia wniosku.

2. Wniosek o realizację zadania złożony w oddziale Funduszu:

1) rozpatrywany jest w terminie 30 dni od dnia otrzymania kompletnego

wniosku lub

2) przekazywany jest do rozpatrzenia przez Zarząd Funduszu w terminie 30 dni od dnia otrzymania kompletnego wniosku w przypadku, o którym mowa w § 6 ust. 3 i § 7 ust. 2.

3. Zarząd Funduszu rozpatruje wniosek w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku.

4. Zarząd Funduszu lub osoby upoważnione, o których mowa w § 7 ust. 1, rozpatrując wniosek mogą przedstawić wnioskodawcy propozycje dotyczące w szczególności zmiany zakresu rzeczowego zadania lub terminu jego realizacji oraz uzależnić rozpatrzenie wniosku od złożenia dodatkowych, niezbędnych informacji lub dokumentów, z zachowaniem terminów, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i ust. 3.

5. W przypadku stwierdzenia uchybień formalnoprawnych lub innych uchybień, wnioskodawca zostaje wezwany do ich usunięcia w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania. W przypadku nieusunięcia uchybień, wniosek pozostaje bez rozpatrzenia.

§ 9.

Przy rozpatrywaniu wniosku o realizację zadania uwzględnia się w szczególności:

1) znaczenie zadania dla realizacji potrzeb w zakresie rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej osób niepełnosprawnych, z uwzględnieniem stopnia zaspokojenia na danym terenie potrzeb w dziedzinie objętej wnioskiem,

2) wysokość środków określonych w planie finansowym Funduszu na dotacje na realizację zadań zleczonych organizacjom pozarządowym oraz jednostkom samorządu terytorialnego,

3) ocenę przedstawionej we wniosku kalkulacji kosztów realizacji zadania, w tym relacji do rzeczowego zakresu zadania,

4) ocenę możliwości realizacji zadania przy uwzględnieniu podanych przez wnioskodawcę informacji,

5) analizę i ocenę wykonania zobowiązań wynikających z umów zawartych z Funduszem, w tym analizę i ocenę zadań zleczonych, ze szczególnym uwzględnieniem rzetelności i terminowości ich realizacji oraz rozliczenia otrzymanych na ten cel środków.

§ 10.

Zlecenie zadania oraz przekazanie dotacji na jego realizację następuje na podstawie pisemnej umowy zawartej przez Fundusz, zwany dalej "zleceniodawcą", z wnioskodawcą, zwanym dalej "zleceniobiorcą", reprezentowanym przez osoby, o których mowa w § 4 ust. 2.

§ 11.

1. Umowa, o której mowa w § 10, powinna w szczególności zawierać:

- 1) oznaczenie stron umowy,
 - 2) szczegółowy zakres rzeczowy realizowanego zadania, termin i miejsce realizacji,
 - 3) określenie czasu, na jaki umowa została zawarta,
 - 4) określenie wysokości dotacji, jaką zleceniodawca przekaze zleceniobiorcy z tytułu realizacji umowy, oraz warunki i terminy jej przekazywania,
 - 5) określenie przeznaczenia przychodów uzyskanych przy realizacji zadania, których nie można było przewidzieć przy kalkulowaniu wysokości dotacji,
 - 6) zobowiązanie zleceniobiorcy do prowadzenia dokumentacji według wymagań określonych przez zleceniodawcę, w sposób umożliwiający ocenę wykonania zadania pod względem rzeczowym i finansowym,
 - 7) ustalenie trybu i terminów przekazywania zleceniodawcy informacji o zakresie i sposobie realizacji umowy oraz ustalenie zakresu objętego stałym nadzorem zleceniodawcy,
 - 8) ustalenie zasad i terminów rozliczeń,
 - 9) wykaz dokumentów, które zleceniobiorca przedstawi zleceniodawcy w celu rozliczenia przyznanej dotacji,
 - 10) termin zwrotu kwot dotacji w przypadkach, o których mowa w § 20 ust. 2 oraz w § 21 ust. 1 i 2,
 - 11) warunki i termin wypowiedzenia umowy.
2. Do umowy, o której mowa w § 10, powinny być w szczególności dołączone wzory dokumentacji umożliwiającej:
- 1) okresową ocenę realizacji zadania,
 - 2) rozliczenie przyznanej dotacji.

§ 12.

1. Umowę zawiera się na czas oznaczony, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
2. Umowa na realizację zadań, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3, 4 i 10, może być zawarta na czas nie oznaczony z możliwością jej rozwiązania z zachowaniem 6-miesięcznego okresu wypowiedzenia, z tym że określenie wysokości dotacji na realizację umowy dokonywane jest corocznie w aneksie do umowy sporządzonym w formie pisemnej.
3. W przypadku umów zawieranych na czas oznaczony dłuższy niż okres jednego roku kalendarzowego, wnioskodawca obowiązany jest do określenia zakresu rzeczowego i finansowego części zadania przewidzianej do realizacji w danym roku kalendarzowym.
4. W przypadku umów, o których mowa w ust. 3, rok kalendarzowy jest rokiem obrachunkowym.

§ 13.

Prawa i obowiązki stron umowy nie mogą być przenoszone na osoby trzecie.

§ 14.

1. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się, za zgodą stron, możliwość zmiany w czasie trwania umowy zakresu rzeczowego oraz warunków realizacji zadania, w tym w szczególności zakresu finansowania. Przepis § 7 ust. 2 stosuje się odpowiednio.
2. Zmiany, o których mowa w ust. 1, wymagają sporządzenia aneksu do umowy.

§ 15.

Przy ustalaniu wysokości dotacji, o której mowa w § 11 ust. 1 pkt 4, uwzględnia się w szczególności planowane koszty bezpośrednie realizowanego zadania, powiększone o te rodzaje kosztów, których poniesienie jest niezbędne dla prawidłowej realizacji zadania, oraz środki własne zleceniobiorcy i przychody uzyskane przy realizacji zadania.

§ 16.

1. Zleceniodawca może uwzględnić w kwocie dotacji, z zastrzeżeniem § 18, środki na zakup sprzętu i urządzeń tylko w przypadku, gdy sprzęt

i urządzenia te są niezbędne do prawidłowej realizacji zleconego zadania.

2. W przypadku określonym w ust. 1 umowa, o której mowa w § 10, powinna zawierać także ustalenie sposobu ewidencjonowania i użytkowania tego sprzętu i urządzeń.

3. W przypadku gdy przewidywany okres użytkowania zakupionego sprzętu i urządzeń jest dłuższy niż czas realizacji zadania, strony ustalają zasady wzajemnych rozliczeń w okresie, gdy zleceniobiorca nie będzie już realizował zadania zleconego, określonego w umowie.

4. W zasadach rozliczeń, o których mowa w ust. 3, należy uwzględnić w szczególności:

- 1) wartość jednostkową sprzętu lub urządzenia,
- 2) przewidywany przez strony okres użytkowania sprzętu lub urządzenia,
- 3) skutki zniszczenia, utraty sprzętu lub urządzenia, za które zleceniobiorca nie ponosi odpowiedzialności.

§ 17.

Zleceniodawca może uwzględnić w kwocie dotacji, z zastrzeżeniem § 18, środki na roboty budowlane oraz na inne zadania o charakterze inwestycyjnym nie wymienione w § 16 tylko w przypadku, gdy jest to niezbędne do prawidłowej realizacji zleconego zadania.

§ 18.

Zleceniodawca może uwzględnić w kwocie dotacji środki na zakup sprzętu i urządzeń oraz na roboty budowlane i inne zadania o charakterze inwestycyjnym, o których mowa w § 16 ust. 1 i w § 17, łącznie do wysokości 20% ogólnej kwoty dotacji, nie więcej jednak niż do wysokości kwoty stanowiącej 40-krotność najniższego wynagrodzenia pracowników określonego na podstawie art. 774 Kodeksu pracy, obowiązującego w listopadzie roku poprzedzającego zawarcie umowy, o której mowa w § 10.

§ 19.

Zleceniobiorca jest obowiązany do wydzielenia subkonta na rachunku bankowym dla kwoty dotacji przekazanej z tytułu realizacji umowy, o której mowa w § 10, oraz do założenia i prowadzenia - w sposób umożliwiający kontrolę wydatków związanych z realizacją umowy - ewidencji księgowej lub analitycznych kont księgowych dotyczących wydzielonego subkonta.

§ 20.

1. Zleceniobiorca nie może wykorzystywać środków uzyskanych na podstawie umowy na inne cele niż określone w umowie.

2. W przypadku stwierdzenia, w wyniku prowadzonego nadzoru i kontroli, o których mowa w § 24 i § 26, nienależytego wykonania zleconego zadania lub stwierdzenia, że dotacja przekazana na realizację zleconego zadania została wykorzystana w części lub w całości przez zleceniobiorcę na inne cele niż określone w umowie, środki te podlegają w tej części lub w całości zwrotowi wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia uzyskania dotacji.

3. Środki oraz odsetki ustawowe, o których mowa w ust. 2, podlegają zwrotowi na rachunek bankowy, wskazany przez zleceniodawcę, w terminie 30 dni od dnia ustalenia nienależytego wykonania zadania lub ustalenia, że dotacja została przeznaczona na cele inne niż określone w umowie.

§ 21.

1. W przypadku całkowitego lub częściowego niewykonania umowy, przekazane kwoty dotacji podlegają zwrotowi w części ustalonej przez zleceniodawcę odpowiednio do stopnia niewykonania umowy.

2. W przypadku wykorzystania na realizację umowy tylko części przekazanej kwoty dotacji, nie wykorzystana część dotacji podlega zwrotowi.

3. Zwrot dotacji, o którym mowa w ust. 1 i 2, wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia uzyskania dotacji, następuje w terminie określonym w umowie, z zastrzeżeniem ust. 4, na rachunek bankowy wskazany przez zleceniodawcę.

4. W przypadku realizacji umowy zawartej na czas nie oznaczony, zwrot dotacji, przeznaczonej na realizację zadania w roku kalendarzowym, następuje nie później niż do końca lutego następnego roku kalendarzowego.

§ 22.

O zwrocie środków, o którym mowa w § 20 ust. 2 oraz w § 21 ust. 1 i 2, zleceniobiorca powiadamia zleceniodawcę w terminie 7 dni od dnia dokonania przelewu środków na rachunek bankowy zleceniodawcy, przesyłając kopię przelewu.

§ 23.

1. Zleceniobiorca jest obowiązany do przedstawienia zleceniodawcy rozliczenia realizacji zadania pod względem rzeczowym i finansowym, zgodnie z treścią umowy.
2. Rozliczenie, o którym mowa w ust. 1, powinno nastąpić w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania.
3. W przypadku realizacji umowy zawartej na czas nie oznaczony, zleceniobiorca jest obowiązany do przedstawienia zleceniodawcy rozliczenia tej części zadania, której realizacja przypada na dany rok kalendarzowy.
4. Zatwierdzenie przez zleceniodawcę rozliczenia, o którym mowa w ust. 3, powinno nastąpić nie później niż do końca lutego następnego roku kalendarzowego.

§ 24.

Zleceniodawca obowiązany jest do sprawowania nadzoru w zakresie wykonywania umowy przez zleceniobiorcę na zasadach w niej określonych, a w szczególności w zakresie:

- 1) sposobu realizacji zadania zleconego,
- 2) gospodarowania przekazaną dotacją,
- 3) prowadzenia dokumentacji umożliwiającej ustalenie kosztów realizowanego zadania zleconego.

§ 25.

1. Zleceniodawca jest obowiązany do dokonywania okresowej oceny realizacji zleconego zadania.
2. Na podstawie dokumentacji, o której mowa w § 11 ust. 1 pkt 6, oraz w zakresie sprawowanego nadzoru, o którym mowa w § 24, zleceniodawca dokonuje oceny:
 - 1) stanu realizacji zleconego zadania,

2) prawidłowości wykorzystania środków przekazanych zleceniobiorcy na realizację zleconego zadania.

§ 26.

1. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w realizacji zleconego zadania, zleceniodawca przeprowadza kontrolę w zakresie objętym umową, o której mowa w § 10.
2. Kontrola może być przeprowadzona przez osobę upoważnioną przez Prezesa Zarządu Funduszu.
3. Zleceniobiorca obowiązany jest do umożliwienia zleceniodawcy przeprowadzenia kontroli realizacji umowy.
4. Zleceniodawca, w terminie 14 dni od dnia zakończenia kontroli, informuje na piśmie zleceniobiorcę o jej wynikach oraz w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w realizacji umowy, w szczególności polegających na zmniejszeniu zakresu rzeczowego, nieterminowości lub wykorzystaniu dotacji na inne cele niż określone w umowie, przekazuje zleceniobiorcy wnioski i zalecenia zmierzające do ich usunięcia.
5. Zleceniobiorca, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosków i zaleceń, o których mowa w ust. 4, zawiadamia zleceniodawcę o ich wykonaniu lub przyczynach ich niewykonania.

§ 27.

Umowa, o której mowa w § 10, wygasa:

- 1) z upływem określonego w niej terminu,
- 2) wskutek zakończenia realizacji zadania i rozliczenia dotacji.

§ 28.

Umowa, o której mowa w § 12 ust. 1, może być rozwiązana przed upływem ustalonego terminu realizacji zadania w przypadku wystąpienia okoliczności niezależnych od woli stron, uniemożliwiających wykonanie umowy.

§ 29.

1. Umowa może być rozwiązana przez zleceniodawcę ze skutkiem natychmiastowym w przypadku nieterminowego lub nienależytego jej wykonywania, a w szczególności zmniejszenia zakresu rzeczowego reali-

zowanego zadania lub wykorzystania przekazanej dotacji na inne cele niż określone w umowie, gdy strona winna uchybień nie doprowadzi do ich usunięcia w określonym terminie.

2. Podstawę do rozwiązania umowy, z przyczyn określonych w ust. 1, stanowią wyniki kontroli realizacji umowy, przeprowadzonej przez zleceniodawcę, oraz ocena realizacji wniosków i zaleceń pokontrolnych, o których mowa w § 26 ust. 4.

3. Umowa może być rozwiązana przez zleceniobiorcę w przypadku nieprzekazania przez zleceniodawcę dotacji na realizację zleconego zadania.

§ 30.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1999 r.

Dz. U. 1997 r. Nr 2 poz. 12

zmiany:

M. P. 1997 r. Nr 11 poz. 79

M. P. 1998 r. Nr 5 poz. 90

M. P. 1999 r. Nr 15 poz. 208

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ

z dnia 18 grudnia 1996 r.

w sprawie rodzajów specjalistycznych usług opiekuńczych oraz kwalifikacji osób świadczących takie usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zasad i trybu ustalania i pobierania opłat za te usługi, jak również warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat.

Na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 1993 r. Nr 13, poz. 60, z 1994 r. Nr 62, poz. 265 oraz z 1996 r. Nr 100, poz. 459 i Nr 147, poz. 687) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Ustala się następujące rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, zwanych dalej "specjalistycznymi usługami", dostosowanych do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności:

- 1) usprawnianie do funkcjonowania w społeczeństwie,
- 2) pielęgnacja,
- 3) rehabilitacja fizyczna,
- 4) wspieranie psychologiczno-pedagogiczne i edukacyjno-terapeutyczne,
- 5) pomoc mieszkaniowa.

§ 2.

Usługi opiekuńcze świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi są specjalistycznymi usługami.

§ 3.

1. Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone są przez osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu: pielęgniarzki, pracownika socjalnego, rehabilitanta, fizykoterapeuty, psychologa, pedagoga, logopedy, terapeuty zajęciowego lub innego pokrewnego zawodu.

2. Osoby świadczące specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi powinny również posiadać co najmniej półroczny staż pracy w zakładzie psychiatrycznej opieki zdrowotnej lub w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

3. Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi mogą być świadczone przez osoby bez przygotowania zawodowego, o którym mowa w ust. 1, posiadające co najmniej roczny staż pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi. Dotyczy to usług uznanych za specjalistyczne usługi na podstawie § 2.

§ 4.

1. Odpłatność za specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi, z zastrzeżeniem ust. 2, ustala się w zależności od posiadanego dochodu na osobę w rodzinie:

Dochód na osobę w złotych	Wysokość odpłatności w procentach ustalona od ceny usługi dla:	
	osób samotnie gospodarujących	Osób w gospodarstwach Wieloosobowych
1	2	3
do 384	Nieodpłatnie	Nieodpłatnie
385 – 627	3	7
628 – 835	7	15
836 – 975	15	25
976 – 1044	30	40
1045 – 1114	60	70
1115 – 1253	90	100
powyżej 1253	100	100

2. Odpłatność za specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w ośrodkach wsparcia regulują odrębne przepisy.

§ 5.

Kwoty określające dochód na osobę są waloryzowane na zasadach i w trybie określonych w art. 35a ustawy o pomocy społecznej.

§ 6.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osoba zainteresowana może, na jej wniosek lub na wniosek pracownika socjalnego, być częściowo lub całkowicie zwolniona z ponoszenia odpłatności na czas określony, zwłaszcza ze względu na:

- 1) korzystanie co najmniej z dwóch rodzajów specjalistycznych usług,
- 2) konieczność ponoszenia opłat za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej lub ośrodka wsparcia i wszelkiego typu placówkach opiekuńczo-wychowawczych i leczniczo-rehabilitacyjnych,
- 3) więcej niż jedną osobę w rodzinie wymagającą pomocy w formie specjalistycznych usług lub usług opiekuńczych, w tym co najmniej jedną przewlekle chorą,
- 4) zdarzenie losowe.

§ 7.

Opłata za specjalistyczne usługi wnoszona jest do kasy ośrodka pomocy społecznej do 15 dnia każdego następnego miesiąca po wykonaniu usługi przez osobę zobowiązaną do uiszczenia opłaty.

§ 8.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.